

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2552

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บทคัดย่อ
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ตุลาคม 2552

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์. (2552). การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการ
บริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปรินูณานิพนธ์
กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง,
อาจารย์ ชวลิต รวยอาจีน.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงิน
ส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี
การพักอาศัย แหล่งรายได้ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อศึกษานาอทธิพลรวมของลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ที่ส่งผลต่อการ
บริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตาม
เพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้ 4) เพื่อทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิง
สาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1/2551 จำนวน 580 คน ซึ่งได้มาจาก
เทคนิคการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา ด้านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ด้าน
ความมีวินัยในตนเอง ด้านบุคลิกภาพแบบเอ ด้านความเป็นวัตถุนิยม และการบริหารการเงินส่วน
บุคคล มีค่าความเชื่อมั่นของแต่ละด้านเท่ากับ 0.753, 0.799, 0.767, 0.823, 0.837 ตามลำดับ สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(The Pearson Product
Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ มี
ความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล และความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์ทาง
ลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันตาม เพศ ระดับชั้นปี การพัก
อาศัย และแหล่งรายได้

2. โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2/df = 0.94$; RMSEA = 0.000; SRMR = 0.011; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; CN = 2841.70)

3. ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลสูงสุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.30) และบุคลิกภาพแบบเอ(.30) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง(.13) และความเป็นวัตถุนิยม(-.12) โดยได้รับอิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอ(.30, -.20 และ .17 ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม(.13, .13 และ .08 ตามลำดับ) โดยตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ได้ร้อยละ 17 และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามตัวแปรปรับ มีดังนี้

3.1 ความเป็นวัตถุนิยม มีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยผ่านบุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.2 บุคลิกภาพแบบเอ มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในกลุ่มนักศึกษาหญิง นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาและไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักศึกษาที่ได้รับรายได้จากบิดามารดา และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.3 ความมีวินัยในตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.4 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

4. ผลการทดสอบตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีขนาดและทิศทางของอิทธิพลภายในโมเดลย่อยแต่ละโมเดลมีความแตกต่างกันจำแนกตามตัวแปรปรับ

A TEST OF MODERATOR IN CAUSAL MODEL OF PERSONAL FINANCIAL
MANAGEMENT OF STUDENT AT SUAN DUSIT RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

THANYALAK WEDCHASART

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University

October 2009

Thanyalak Wedchasart. (2009). *A Test of Moderator in Causal Model of Personal Financial Management of Student at Suan Dusit Rajabhat University*. Master thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Sakesan Thongkhambanjong, Mr.Chawalit Ruayajin.

The purposes of this research were 1) Study relationships among Future oriental - Self-control, Self-discipline, Personality type A, Materialism and Personal Financial Management, Gender, Classroom level, Residence and Income. 2) Investigate the concordance of the causal model of Personal Financial Management of student at Suan Dusit Rajabhat University. 3) Study Total Effect of Future oriental – Self-control, Self-discipline, Personality type A, Materialism to Personal Financial Management, Gender, Classroom level, Residence and Income. 4) Examine of moderator in causal model of Personal Financial Management. The research target groups are 580 students studying in the first semester of 2008 at Suan Dusit Rajabhat University, collected by Two-Stage Random Sampling. The instruments for collecting data were questionnaires on quality of student: Future oriental-Self control, Self- discipline, Personality type A, Materialism and Personal Financial Management. Reliability of questionnaire was 0.753, 0.799, 0.767, 0.823 and 0.837 respectively. The data were analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Path Analysis.

This research shows the results as follows:

1. Future oriental - Self-control, Self-discipline and Personality type A were statistically significant positive correlation among personal financial management at 0.01 level. Materialism was statistically significant negative correlation between Personal Financial Management at 0.01 level. The relationship among causal variable and Personal Financial Management has the same relationship of moderator variable.

2. Causal model of Personal Financial Management good fit with the empirical data ($\chi^2/df = 0.94$; RMSEA = 0.000; SRMR = 0.011; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; CN = 2841.70)

3. Personal Financial Management was total effects by Future oriental – Self-control(.30) and Personality type A(.30) Secondly is caused by Self- discipline(.13) and Materialism(-.12). The variables which were directed effect to Personal Financial Management through Future oriental - Self-control, Materialism and Personality type A (.30, -.20 and .17 respectively). The variables which were indirected effect to Personal Financial Management through Self-discipline, Personality type A and Materialism(.13, .13 and .08 respectively). These four Cause Variables could explain variance of Personal Financial Management at 17%. The variable which were effects to Personal Finance Management of moderator variable as follows:

3.1 Materialism was directed effect and indirected effect to Personal Financial Management through Personality type A, Self-discipline and Future oriental - Self-control.

3.2 Personality type A was directed effect to Personal Financial Management of Female, Classroom level 3-4, Residence with parent and Residence other, Income of parent. Indirected effect to Personal Financial Management through Future oriental - Self-control.

3.3 Self-discipline was indirected effect to Personal Financial Management through Personality type A and Future oriental - Self-control.

3.4 Future oriental - Self-control was directed effect to Personal Financial Management.

4. Examination of moderator in causal model of Personal Financial Management was found causal model of Personal Financial Management has the magnitude and directions of effect of each sub-model vary in membership in different moderator variable.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ของ

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่

เดือน

พ.ศ. 2552

คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยหาจิน)

(อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยหาจิน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณาสกุล)

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของผู้ทำปริญญานิพนธ์ ได้รับความกรุณาอย่างดีจากอาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความดูแล เอาใจใส่ ถ่ายทอดความรู้ วิธีคิด มุมมองที่มีต่อสิ่งที่เรียกว่า “ศาสตร์ของการวิจัย” จนทำให้ผู้วิจัยมีวิสัยทัศน์และเปิดโลกทัศน์ทางด้านความคิดให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งความเมตตา และความปรารถนาดีที่ท่านทั้งสองมอบให้ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์ ผู้เป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณกุลหาสน์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม เพื่อให้ความเห็นและเสนอแนะให้ปริญญานิพนธ์นี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวี อุดมธรรมมานภาพ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล โสภารัตนกุล อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และอาจารย์ อังคณา เชี่ยวชาญ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ความกรุณาทางวิชาการเสมอมา และสอบถามความก้าวหน้าในการทำปริญญานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชฎามาศ ขาวสะอาด ที่คอยอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการดำเนินการเก็บข้อมูลให้ลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเจษฎา-คุณแม่สัจจรักษ์ เวชศาสตร์ ผู้ที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำ และกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอให้คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ขอบุชาแต่คุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่คอยให้การอบรมสั่งสอนตลอดมา

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	10
ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต.....	14
ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต.....	15
การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต.....	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง.....	17
กลวิธีในการควบคุมตนเอง.....	20
แนวทางการพัฒนาการควบคุมตนเอง.....	21
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง	
ความหมายของความมีวินัยในตนเอง.....	22
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง.....	24
ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง.....	26
การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง.....	27
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นวัตถุนิยม.....	37
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล	
การบริหารการเงินบุคคล.....	40
การวางแผนด้านการเงิน.....	43
ประโยชน์ของการวางแผน.....	44
รายได้ของบุคคล.....	45
การจัดสรรรายได้.....	46
การบริหารเงินสด.....	47
การบริหารเงินฝากออมทรัพย์.....	48
การบริหารรายจ่ายของบุคคล.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
งานวิจัยภายในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การเตรียมข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	
การตรวจสอบการขาดหายของข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	81
ผลการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูล.....	82
ผลการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ต่อ	
ผลการตรวจสอบสมมติฐาน.....	93
อิทธิพลรวมของตัวแปรเชิงสาเหตุจำแนกตามตัวแปรปรับ.....	119
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย.....	120
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	131
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	131
บรรณานุกรม.....	132
 ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	145
ภาคผนวก ข	147
ภาคผนวก ค	154
ภาคผนวก ง	161
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	164

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามคณะและชั้นปี.....	60
2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	81
4 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง และค่าสถิติไค-สแควร์ทดสอบการ แจกแจงเป็นโค้งปกติรายตัวแปร.....	82
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล.....	83
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม.....	84
7 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	85
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาชาย.....	86
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาหญิง.....	87
10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-2.....	88
11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4.....	88
12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา.....	89
13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา.....	90
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา.....	91
15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา.....	91

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในภาพรวม.....	94
17 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม.....	95
18 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามเพศ.....	98
19 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาชาย และ นักศึกษาหญิง.....	100
20 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามระดับการศึกษา.....	104
21 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4.....	106
22 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามที่พักอาศัย.....	109
23 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัย กับบิดามารดา และนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา.....	111
24 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามแหล่งรายได้.....	115
25 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับ รายได้จากบิดามารดา และนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา.....	117
26 อิทธิพลรวม ของตัวแปรเชิงสาเหตุจำแนกตามตัวแปรปรับ.....	119
27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา.....	148
28 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านคุณลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง.....	149
29 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านความมีวินัยในตนเอง.....	150
30 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพแบบเอ.....	151
31 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านความเป็นวัตถุนิยม.....	152
32 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล.....	153

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรเพศของนักศึกษา.....	161
34 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรระดับชั้นปีของนักศึกษา.....	161
35 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรการพักอาศัยของนักศึกษา.....	162
36 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรแหล่งรายได้ของนักศึกษา.....	162

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล.....	42
3 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต หลังปรับโมเดล.....	93
4 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชาย หลังปรับโมเดล.....	96
5 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาหญิง หลังปรับโมเดล.....	97
6 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 หลังปรับโมเดล.....	102
7 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 หลังปรับโมเดล.....	103
8 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา หลังปรับโมเดล.....	108
9 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา หลังปรับโมเดล	108
10 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา หลังปรับโมเดล.....	113
11 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา หลังปรับ โมเดล.....	114

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมีได้ตระหนักถึงข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบต่อบุคคล สังคมและสภาพแวดล้อมมากนัก ตัวชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จมีหลายเรื่องอาทิเช่น การบริการพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมซึ่งกระจายไปทั่วประเทศได้แก่ โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต ไฟฟ้า ห้างสรรพสินค้า แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ทำให้สังคมไทยดีขึ้นมากกลับตรงกันข้ามที่สังคมไทยยังคงอยู่ในกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ซึ่งทำให้คุณภาพชีวิตของคนไทยต่ำลง(วรรณา ชื่นจุ. 2548: 32-33) การบริโภคส่วนใหญ่เราไม่ได้บริโภคสิ่งที่จำเป็น เราไม่ได้บริโภคสินค้าเพื่อการดำรงชีวิตแต่เราบริโภคความหมายของวัตถุนั้น เช่น การนั่งรถที่มีตราสามแฉก รถนั้นไม่ได้แค่พาเราไปที่ที่เราต้องการเท่านั้น แต่มันได้ให้ความหมายของอำนาจ เพราะฉะนั้นการซื้อรถที่มีตราสามแฉกไม่ใช่แค่ซื้อพาหนะแต่ซื้อความหมายของตรานั้นด้วย ซึ่งไม่สามารถชี้วัดระดับประสิทธิภาพของรถ แต่ผู้บริโภคกลับยอมรับในความหมายทั้งที่รู้ว่ามันไม่ได้เพียงให้ความสะดวกสบายแต่มันมีอำนาจซึ่งเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ และไม่อาจแสวงหามาตรฐานของมันได้(นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2542: 45) ในการบริโภควัตถุนี้อาจทำให้เกิดปัญหาที่ตามมาคือปัญหาทางการเงิน ซึ่งจะเป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้คุณภาพชีวิตของคนไทยต่ำลง การแก้ไขปัญหาทางการเงินขั้นพื้นฐาน ควรเริ่มด้วยการวางแผนทางการเงิน ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารการเงินที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทางเศรษฐกิจของแต่ละคน และการวางแผนนี้จะเป็นไปตามสภาพทางการเงิน เช่น การออม การใช้จ่าย และการลงทุนตั้งแต่ช่วงวัยเรียน ถึงวัยเกษียณ ต้องสร้างนิสัยการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ให้อำนาจคุณค่าของเงิน รู้จักการออม การใช้จ่าย ควรยึดหลักโดยคำนึงถึงคุณค่าในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และความจำเป็นที่เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์(วรรณา ชื่นจุ. 2548: 32) ในการบริหารการเงินของบุคคลนั้น รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะกำหนดฐานะและสภาพความเป็นอยู่ของเขา อย่างไรก็ตามในโลกปัจจุบันสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของบุคคลได้เปลี่ยนไปมาก บางครั้งรายได้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการทั้งหมดได้ แนวความคิดในเรื่องของการใช้เครดิตหรือใช้เงินกู้จึงเข้ามาเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของบุคคลเป็นอย่างมาก การใช้เครดิตเป็นสิ่งที่ดีหากรู้จักใช้อย่างเหมาะสมและด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ก็จะช่วยเพิ่มสถานภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้กับบุคคลได้

เนื่องจากบุคคลย่อมหวังความก้าวหน้า ความสุขสบาย และความมั่งคั่งในชีวิต สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นการยากเกินไปสำหรับผู้ที่มีความมานะ พยายาม และตั้งใจจริงที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้

บรรลุผลสำเร็จ เมื่อเขาได้ลงมือกระทำอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรอบคอบและมีหลักการ แล้ว กล่าวโดยทั่วไปว่า เงินเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำความมั่งคั่ง ความสุขสบาย และความก้าวหน้ามาสู่ชีวิตของบุคคล ดังนั้น การเรียนรู้เพื่อที่จะแสวงหาและใช้เงินอย่างถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน(สุขใจ น้ำผุด. 2545: 3) และบุคคลแต่ละคนย่อมมีเป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกันออกไป บางคนก็ต้องการให้ตนเองมีเงินให้มากที่สุด จึงพยายามเก็บออมทุกวิถีทาง ส่วนบางคนก็ต้องการให้มีชีวิตครอบครัวที่ดี ลูกๆมีการศึกษาอย่างเต็มที่ก็พอใจแล้ว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถพึ่งตนเอง และเป็นที่ยิ่งของผู้อื่นได้ในสังคมปัจจุบัน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยพื้นฐานนั้นคือ การพึ่งตนเองเป็นหลัก การทำอะไรอย่างเป็นขั้นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร สมเหตุสมผล และพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งควรส่งเสริมคนให้มีการเรียนรู้ วิชาการ และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม

สำหรับรายได้ที่บุคคลได้รับมานั้นจะถูกจัดสรรจ่ายไปตามความจำเป็นของแต่ละบุคคลหรือแต่ละครอบครัว ซึ่งส่วนมากจะเข้าไปในเรื่องของ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ตลอดจนยานพาหนะ ฯลฯ นอกจากนั้นในฐานะการเป็นพลเมืองดี การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับบุคคลทั่วไป เพราะสามารถช่วยให้การบริหารการเงินของแต่ละบุคคลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และสามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ แม้ว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะมีการเปลี่ยนแปลงไป จากที่คาดการณ์ไว้บ้างก็ตาม(สุขใจ น้ำผุด. 2545: 93)

สำหรับช่วงวัยเรียนมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่มีเอกลักษณ์ของตนเองกับความไม่เข้าใจตนเอง ช่วงนี้ควรให้เขาได้วางแผนในการใช้จ่าย การออมและการหารายได้ ด้วยตนเอง ในด้านการวางแผนการใช้จ่าย ควรให้เขาเห็นภาพความจำเป็นของการใช้จ่ายอย่างฉลาดโดยเน้นถึง ความคุ้มค่า ความต้องการ ความจำเป็น การเรียนรู้สิ่งทั้ง 3 นี้ จะทำให้เขารู้ลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่ายต่างๆ และฝึกให้เป็นคนใช้จ่ายอย่างมีระเบียบและสร้างนิสัยการใช้จ่ายที่ดีตั้งแต่อายุน้อย เพราะในช่วงวัยนี้มักชอบซื้อของที่ไม่จำเป็นแต่เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นเช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เครื่องสำอาง สิ่งบันเทิงต่างๆ และอื่นๆ ที่สื่อมีอิทธิพลต่อพวกเขา (วรรณ ชื่นจุ. 2548: 34) แม้ว่ากระแสของวัตถุนิยมจะหลั่งไหลเข้ามาถึงในบ้านแต่ถ้าพ่อแม่มีหลักและใส่ใจสอนลูกในเรื่องของวัตถุนิยม ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูกไม่หลงอยู่ในวังวนของวัตถุนิยมเมื่อโตขึ้น และนายแพทย์ปราโมทย์ สุคนิชย์ ได้กล่าวไว้ว่า “การใช้ของถูกไม่ได้แปลว่า ไม่วัตถุนิยม แต่ขึ้นอยู่กับคุณค่าที่คุณให้กับของและวิธีการได้มามากกว่า อีกอย่างในแง่คุณค่าคือ การระลึกถึงจิตใจคนที่ให้บริการตน ไม่ว่าคนขายทั่วไป ครู หมอ ไม่ต้องถึงขนาดเป็นบุญคุณแต่ไม่คิด

เพียงความสัมพันธ์ว่าฉันจ้างเธอทำให้ฉันพอใจก็แล้วกัน นิสัยอีกอย่างที่อยากให้พ่อแม่สอนลูกคือนิสัยรู้จักรัก ถนอม ซ่อมแซมของที่มีอยู่ ไม่ใช่แก้ปัญหาด้วยการซื้อใหม่เรื่อยๆ แต่ไม่ดูแล ถ้าเห็นลูกเป็นอย่างที่ว่า มองได้แล้วว่าวัตถุนิยม หากจะช่วยบรรเทาความเป็นวัตถุนิยมในเด็ก (หรือแม้แต่ผู้ใหญ่) เราอาจต้อง “ฉลาด” ขึ้น ทั้งในแง่เป้าหมายวัตถุหรือสถานะ และวิธีที่จะได้มาโดยไม่จำกัดอยู่ที่ความเชื่อในกำลังซื้อ สำคัญอยู่ที่ว่าพ่อแม่เองรู้ตัวแค่ไหนเพราะแนวคิดวัตถุนิยมกับทุนนิยมที่ทำให้เราเป็นแค่ “ผู้ซื้อ” ในปัจจุบันนี้ได้ปกคลุมเราจนรู้สึกเหมือนว่าเป็นการหายใจเอาอากาศก้อนนี้เป็นเรื่องจำเป็นและถูกต้องทั้งสิ้น” (พุทฺธมฺ. 2549: ออนไลน์) ซึ่งปัญหาเรื่องค่านิยมนี้ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของกลุ่มเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีการใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ในเรื่องของข้าวของเครื่องใช้ที่ไม่จำเป็นหรือซื้อของราคาแพง การที่เด็กมีค่านิยมเช่นนี้ทำให้เกิดผลกระทบกับตัวเด็กเองและปัญหาทางสังคมตามมา ปัญหาที่ทำให้เด็กมีค่านิยมทางวัตถุนั้น พบว่าส่วนหนึ่งเห็นแบบอย่างมาจากพ่อแม่ โดยเฉพาะกลุ่มฐานะดี พ่อแม่มักจะเป็นคนที่ติดใจหรือนิยมในสิ่งของฟุ่มเฟือยต่างๆ และแสดงลักษณะอย่างนี้ให้เด็กได้เห็นได้เลียนแบบ ในจุดนี้พ่อแม่ควรจะต้องทบทวนตัวเองว่าได้เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการใช้จ่ายเพียงไรให้กับเด็กๆ แม้พ่อแม่จะอยู่ในฐานะซื้อของราคาแพงได้แต่ความสามารถยังขังใจในเด็กยังมีน้อย เด็กจะใช้เงินมากเกินกว่าที่พ่อแม่ให้ อาจส่งผลให้เด็กต้องหาทางหาเงินด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงพ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเราให้สิ่งของต่างๆ กับลูกมากเกินไปจนจำเป็น บางครั้งเป็นไปตามค่านิยมทางสังคม เช่น อุปกรณ์ในการสื่อสาร ในเรื่องของการใช้จ่ายเงินควรฝึกให้เด็กได้รู้ว่าถ้าอยากได้เงินพิเศษ เขาจะต้องทำงานหรือเขาจะต้องทำบางอย่างเพื่อให้ได้สิ่งที่ตัวเองต้องการ ต้องใช้ความมุมานะและความพยายามมิใช่ได้มาโดยง่าย และควรปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องของการเลือกซื้อสิ่งของโดยเน้นที่คุณภาพของสิ่งของมากกว่าเป็นการซื้อตามใจตัวเอง หรือซื้อตามความนิยม และควรปลูกฝังให้เด็กได้เรียนรู้คุณค่าทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุ ครอบครัวควรจะเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตัวเองให้กับเด็ก ซึ่งเด็กที่ต้องการใช้เงินส่วนหนึ่งแล้วเพราะขาดความเชื่อมั่นในตัวเองหรือไม่มีความภูมิใจในตัวเอง มีความกลัวว่าจะน้อยหน้าเพื่อนหรือด้อยค่ากว่าคนอื่นจึงต้องมีเครื่องประดับที่มีราคาแพง ความภาคภูมิใจในตัวเองของเด็กนั้นเกิดจากการที่พ่อแม่สามารถยอมรับอย่างที่ถูกเป็น เห็นคุณค่าและความสามารถของลูก ไม่เปรียบเทียบกับตัวเด็กกับคนอื่นฯ ให้เขารู้สึกด้อยค่าในตัวเอง ในขณะที่เดียวกันเมื่อเขามีศักยภาพหรือความสามารถบางอย่าง พ่อแม่ก็ให้การยอมรับ บางคนอาจจะไม่มีความถนัดหรือความสามารถทางการเรียน แต่เขาอาจจะมีความถนัดหรือความสามารถที่เป็นข้อดีของตัวเองในด้านอื่นๆ ถ้าหากพ่อแม่ให้คุณค่ากับสิ่งที่ลูกเป็น เขาจะมีความภาคภูมิใจในตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องประดับเหล่านั้น นอกจากความภาคภูมิใจในตัวเองจะช่วยเด็กในเรื่องของค่านิยมในเชิงวัตถุแล้วยังช่วยทำให้เด็กเป็นคนที่มีความตั้งใจดีงาม มีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองและผู้อื่นก็จะ

ทำให้เขาสามารถมีเพื่อนหรืออยู่ในสังคมที่เป็นกลุ่มเพื่อนได้ ไม่ต้องใช้เงินเลี้ยงเพื่อนเพื่อให้เพื่อนยอมรับ และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงร่วมกันในเรื่องค่านิยมแบบวัตถุนิยมคือ กระแสและสื่อในสังคมมีผลโดยตรงต่อค่านิยมในวัยรุ่น การสร้างแรงจูงใจด้วยสื่อที่เน้นความทันสมัยด้วยความฟุ่มเฟือย ค่านิยมที่แสดงความสำเร็จจากการมีเงินทองเครื่องประดับในตัวมากกว่าการตั้งใจทำงานและคุณค่าในตัวของคน(พรรณพิมล หล่อตระกูล. 2551: ออนไลน์)

จากการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษา พบว่าประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเรื่องอาหาร ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าที่พัก ค่าสาธารณูปโภค ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่างๆ ในส่วนค่าใช้จ่ายทางการศึกษานั้นจะแตกต่างกันตามคณะ และภาควิชา ส่วนปัญหาทางการเงินของนักศึกษาที่พบจะมีปัญหาค่าใช้จ่ายในด้านค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ พบว่านักศึกษาชายมีปัญหาทางการเงินมากกว่านักศึกษาหญิง และหากนักศึกษาได้รับเงินเดือนจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมาก ก็จะใช้จ่ายมากโดยไม่จำเป็น เพราะคิดว่าถ้าใช้จ่ายหมดก็สามารถขอเพิ่มได้จากผู้ปกครอง

ทั้งนี้การศึกษาทางด้านการบริหารการเงินบุคคล จึงเป็นการสร้างรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อมีการบริหารการเงินของบุคคลที่ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ มีเงินเหลือ ย่อมส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศมากขึ้น นอกจากนั้นเมื่อคนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่สูงสบายก็จะช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไปได้อีกทาง เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพศ ชั้นปีที่ศึกษาอยู่ และภูมิลำเนาแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณ(ปฐวี เกล้าจันทร์. 2548: 83-88) ในการศึกษาพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครนั้น พบว่า อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกันส่งผลให้พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลต่างกัน (กนกพร ศักดิ์อุดมขจร. 2543: 150) การวางแผนการใช้เงินเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ซึ่งนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และบุคลิกภาพแบบเอ มีการวางแผนการใช้เงินที่ดี(วรุณณ ก้องเสียง. 2549: 52-55) และองค์ประกอบด้านเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการวางแผนด้านการเงิน(สุดฤทัย จันทร์เข้มชัย. 2550: 65, 71) เมื่อศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด(วีระ พุ่มเกิด. 2546: 61-65)

ดังที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อให้ทราบถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา และการบริหารทางการเงินของนักศึกษา โดยศึกษา

จากอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ
ความเป็นวัตถุนิยม เพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย แหล่งรายได้
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลรวมของลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้
4. เพื่อทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปร ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารการเงินส่วนบุคคลสำหรับนักศึกษา และการให้คำแนะนำกับนักศึกษาในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,856 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,836 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 3,615 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 3,833 คน ได้ประชากรทั้งสิ้น 11,140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2551 ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 4 คณะ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 117 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 92 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 172 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 199 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 166 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 414 คน ซึ่งมาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two – Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 580 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 ลักษณะมุ่งอนาคต-การควบคุมตนเอง
 - 1.2 ความมีวินัยในตนเอง
 - 1.3 บุคลิกภาพแบบเอ
 - 1.4 ความเป็นวัตุนิยม
2. ตัวแปรปรับ (Moderator variable)
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 ระดับชั้นปี
 - 2.3 แหล่งรายได้
 - 2.4 ที่พักอาศัย
3. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีอยู่หรือได้มา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องการบริหารเงินรายได้ของบุคคล การบริหารรายจ่ายต่างๆ ของบุคคล และการหารายได้เพิ่มเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน

2. ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถทางปัญญาของแต่ละบุคคลในการคาดการณ์ไกล มองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถคลี่คลายเหตุการณ์ต่างๆ ได้ตรงกับปัญหา ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีการดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต และสามารถควบคุมตัวเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างเพื่อได้ผลตามที่ต้องการ ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้ รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ และความสามารถของบุคคลที่พยายามกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วย

เหตุผลและความอดทนเพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการ และบุคคลมีอิสระที่จะกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง โดยปราศจากอิทธิพลภายนอก

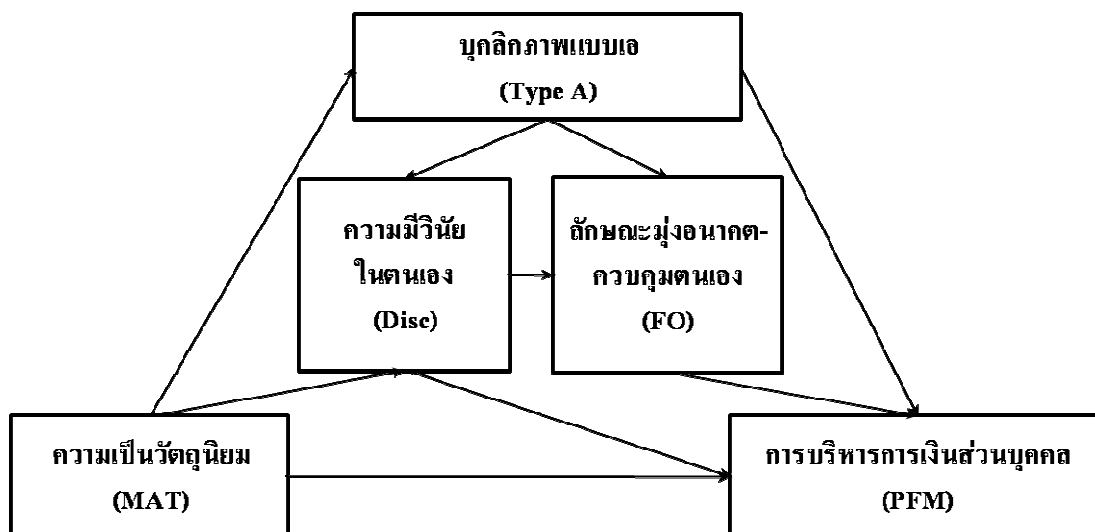
3. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง อันเกิดจากแรงจูงใจภายใน หรือเกิดจากความสำนึกตัวขึ้นมาเองตัวบุคคล ซึ่งลักษณะของผู้ที่มีความมีวินัยในตนเอง จะมีดังนี้ ความรับผิดชอบ, ความอดทน, ความเชื่อมั่นในตนเอง, ความซื่อสัตย์, ความเป็นผู้นำ และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

4. บุคลิกภาพแบบเอ หมายถึง บุคคลที่มีการแสดงออกของพฤติกรรมรักความก้าวหน้า มีความก้าวร้าว ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย โกรธง่าย มีความเพียรพยายามและฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน

5. ความเป็นวัตถุนิยม หมายถึง ค่านิยม หรือความเชื่อที่บุคคลเห็นว่าทรัพย์สิน เงินทอง และสิ่งของเท่านั้นสำคัญกว่าสิ่งอื่นใดด้วยการเพิ่มปริมาณวัตถุเหล่านี้ในชีวิต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การทำให้ชีวิตต้องอาศัยวัตถุมากขึ้น และในที่สุดวัตถุได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้แทนที่วัตถุจะรับใช้มนุษย์ แต่ได้กลับกลายมาเป็นนายบีบคั้นให้มนุษย์กระทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ ซึ่งยึดถือว่าการหาวัตถุเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ทั้งนี้ถือว่าวัตถุเป็นกุญแจสู่ความสุขและความอยู่ดีอีกทั้งยังเป็นเครื่องวัดความสำเร็จ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดพื้นฐานในการบริหารการเงินบุคคล ของสุขใจ น้ำผุด ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมของดวงเดือน พันธมนาวิน แนวคิดด้านค่านิยมของสุนทรี โคมิน และสนธิ สมัครการ แนวคิดด้านความมีวินัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และทฤษฎีบุคลิกภาพของฟรีดแมน และโรสแมน มาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามได้ดังนี้ แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และในทุกตัวแปรปรับ
2. โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในทุกตัวแปรปรับ
3. ตัวแปรเชิงสาเหตุทุกตัวแปรมีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และในทุกตัวแปรปรับ

3.1 ความเป็นวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัย ในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

3.2 บุคลิกภาพแบบเอมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม ตนเอง และความมีวินัยในตนเอง

3.3 ความมีวินัยในตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม ตนเอง

3.4 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วน บุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4. โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลเปลี่ยนแปลงตามตัวแปรปรับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นวัดถุนิยม
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต

มีด (Mead.1971: 175) ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลเป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

มิสเชล (Mischel.1974: 287) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเห็นผลสำคัญของผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลที่ดีกว่าหรือมากกว่าที่ได้รับในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ซึ่งการดำเนินการตามแผนนี้เป็นระยะเวลานานจนกว่าจะบรรลุผลหรือต้องทำเป็นจำนวนหลายๆครั้ง ซึ่งเป็นการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างระยะเวลานานจนกระทั่งได้ผลตามที่ต้องการ

เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันจันติก. 2520: 36; อ้างอิงจาก Kay. 1975) บ่อเกิดของลักษณะมุ่งอนาคตนั้นอยู่ที่ลักษณะความมั่นคงของสังคม และบุคคล บุคคลจะต้องเคยได้รับประสบการณ์ว่าสิ่งที่ตนรอคอยนั้น ตนได้รับจริงๆ ในที่สุด ส่วนการฝึกเด็กให้อดได้นั้นเป็นสิ่งที่กระทำกันในครอบครัวโดยทั่วไปไม่ว่าฐานะเช่นไร แต่การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอ นั้นส่วนมากจะเกิดในครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะสูงเท่านั้น เพราะครอบครัวที่มีฐานะยากจนย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญาได้มากนัก ทำให้เด็กหมดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคต และจะเป็นการเพาะลักษณะมุ่งปัจจุบันแทน นอกจากนี้การเคยประสบกับความสำเร็จต่างๆ ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์เชื่อว่าจะช่วยให้บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ทำให้บุคคล

เกิดความมานะพยายามในการที่จะทำสิ่งต่างๆ เพราะมีความหวังว่าจะทำได้สำเร็จดังที่เคยประสบมาแล้ว ฉะนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั่นเอง

แลมม์ ชมิทท์ และทอมมสดอฟ (Lamm, Schmits and Trommsdoff.1976: 371) ได้ให้คำจำกัดความของลักษณะการมุ่งอนาคตโดยประมวลความคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายท่านว่า หมายถึง ความสามารถทางปัญญาของแต่ละบุคคล เกี่ยวกับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การคาดคะเนฐานะได้เหมาะสม และความสามารถในการคลี่คลายเหตุการณ์ต่างๆ ได้ตรงกับปัญหา ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต และการมุ่งอนาคตยังมีสาเหตุหรือความสำคัญกับความสามารถในการอดได้ รอได้ ต่อรางวัลที่หล่อใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เซกจินเนอร์ (Seginer.1991: 224-237) ได้กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตโดยการรวบรวมจากนักจิตวิทยาอื่นๆ ว่าลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวข้องกับทฤษฎีที่ไร้เดียงสาของแต่ละบุคคล และสำหรับพยากรณ์อนาคต ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ความปรารถนา ความหวัง และความกลัวเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์และประสบการณ์ต่างๆ ที่สำคัญ รวมทั้งจินตนาการในอนาคตของแต่ละบุคคล ความต้องการ ค่านิยมของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวกับการจูงใจด้านอารมณ์และคุณสมบัติด้านสติปัญญา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันจันทิก (2524: 24) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต (Future orientation) ว่าหมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งได้รับในทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 151-152) กล่าวถึง ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมว่า เกิดจากการประมวลผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ของคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด งานวิจัยที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมประกอบด้วยงานวิจัย 3 ประเภท ประเภทแรกเป็นงานวิจัยเชิงความสัมพันธ์ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับจิตลักษณะที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมเหล่านี้ เช่น จิตลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรภาคเหนือ จิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดกฎกระทรวงของนักเรียนชายอาชีวศึกษา พฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์สปูนดำของเกษตรกรภาคเหนือ และพฤติกรรมการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิต เป็นต้น งานวิจัยประเภทที่สองคือ การวิจัยเชิงทดลองที่มีการสร้างสาเหตุของพฤติกรรมแล้วดูผลที่พฤติกรรมนั้น เช่น

การทดลองเรื่องพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น ส่วนการวิจัยประเภทที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลองพัฒนาหรือเสริมสร้างจิตลักษณะบางประการ แล้ววัดที่พฤติกรรมซึ่งคาดว่าเป็นผลของจิตลักษณะที่ได้รับการพัฒนา เช่น การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยการเล่นิทาน แล้วดูผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน การพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการรักษาสุขภาพอนามัยของเด็กประถม

1. พื้นฐานทางวิชาการของทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม

ในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของพฤติกรรม ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมจะใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) ที่ศึกษาทั้งสาเหตุจากภายใน เช่น ลักษณะทางจิต บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ประกอบกับสถานการณ์ภายนอก เช่น การได้รับการอบรมเลี้ยงดู การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่า การที่บุคคลอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน แต่มีพฤติกรรมต่างกัน อาจเป็นเพราะมีลักษณะทางจิตใจที่ต่างกันใช่หรือไม่ หรือบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจคล้ายกัน แต่มีพฤติกรรมต่างกัน ก็อาจเป็นเพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันก็เป็นได้ นอกจากนี้ก็ยังใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะที่สำคัญหลายประการที่มีผู้ตั้งทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ และได้ศึกษาวิจัยอย่างแพร่หลายแล้ว เช่น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น ดังนั้นจากการวิจัยอย่างกว้างขวางในบุคคลจำนวนมาก โดยอาศัยพื้นฐานทางวิชาการที่ได้กล่าวมา ทำให้ได้ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ซึ่งเป็นทฤษฎีของคนไทยที่กล่าวถึงสาเหตุและผลของพฤติกรรมของการเป็นคนดีและคนเก่งที่มีสุขภาพจิตดี

2. องค์ประกอบของต้นไม้อจริยธรรม

ต้นไม้อจริยธรรมมี 3 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นราก ส่วนที่เป็นลำต้น และส่วนที่เป็นดอกและผลไม้ ส่วนที่เป็นดอกผลคือ พฤติกรรมของคนดี คนที่ทำความดี ละเว้นความชั่ว มีคุณธรรม พฤติกรรมของคนเก่งคือ คนที่ทำงานประกอบอาชีพด้วยความขยันขันแข็ง ทำเพื่อส่วนรวม การที่เป็นเช่นนั้นได้จะต้องเกิดจากเหตุที่ดี ที่มาจากส่วนของลำต้นคือ มีลักษณะทางจิตที่เหมาะสมซึ่งประกอบด้วย

2.1 ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่

2.2 เหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้ที่ตัดสินใจกระทำด้วยการเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น หรือส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและพวกพ้อง หรือด้วยหลักคุณธรรมสากล ก็จะเป็นพฤติกรรมของตนดี

2.3 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นความสามารถที่จะคาดการณ์ไกล สามารถวางแผนปฏิบัติการเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ส่วนความสามารถควบคุมตนเองคือ รู้จักการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการอดได้ รอดได้

2.3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความมุ่งมั่นเพียรพยายามทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยมาตรฐานเป็นเลิศ

2.3.2 ความเชื่ออำนาจในตน เป็นความเชื่อว่า การกระทำที่ดีจะรับผลตอบแทนที่ดี และการกระทำที่ไม่ดีจะได้ผลที่ไม่ดีตามมา โดยไม่เชื่อว่าเกิดจากโชคเคราะห์

จรรยา สุวรรณทัต (2531: 48) กล่าวถึงลักษณะการมุ่งอนาคตว่า เป็นลักษณะมองสู่อนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกล จะมีผลไม่เพียงแต่ตัวผู้มองเท่านั้น หากครอบคลุมไปสู่บุคคลอื่นและสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยและถือว่าเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

สมดุล ชาญนุวงศ์ (2533: 51) ได้ให้ความหมายลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูง คือ 1) สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ โดยคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ 2) สามารถอดได้รอได้ 3) มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทน 4) เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างสมเหตุสมผล 5) สามารถถ่วงน้ำหนักจากการทำงานบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว (2543: 9) ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นถึงความสำคัญของผลดีผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสียนั้นได้ สามารถควบคุมตนเพื่อละเว้นการกระทำบางอย่างที่จะเป็นผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น และมีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ

ชาตรี ลักษณะศิริ (2546: 22) ได้กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกล เน้นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนปฏิบัติ เพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แม้จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ก็ไม่ย่อท้อ มีความกระตือรือร้นที่จะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหมด โดยมุ่งที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จในชีวิต

ศุภลักษณ์ เงินบำรุง (2546: 43) ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การที่บุคคลมีความเพียรพยายาม ตั้งใจและวางแผน ในการปฏิบัติและมีการปรับปรุงพฤติกรรม ตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งมีเป้าหมายในพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และสามารถปฏิบัติตน เพื่อให้บรรลุผลในอนาคตที่ตั้งไว้

เพียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 18) ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ ความสามารถในการคลี่คลายเหตุการณ์ต่างๆ ได้ตรงกับปัญหา ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีการดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต เป็นการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างระยะเวลาหนึ่งจนกระทั่งได้ผลตามที่ต้องการ อาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

จักรกฤษ เลื่อนกจฺจิน (2549: 52) ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การที่บุคคลมีลักษณะและความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้า มองเห็นถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อไป ถ้าได้ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสามารถวางแผนการปฏิบัติ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

จากความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถทางปัญญาของแต่ละบุคคล ในการคาดการณ์ไกล มองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถคลี่คลายเหตุการณ์ต่างๆ ได้ตรงกับปัญหา ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีการดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต และสามารถควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างเพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้ รอดได้ในสถานการณ์ต่างๆ

1.1.1 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

ไรท์ (เนตรชนก พุ่มพวง. 2546: 10; อ้างอิงจาก Wright. 1975: 298) ให้ความสำคัญของความสัมพันธ์ลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ผู้ที่มีลักษณะนี้สูงจะเป็นผู้ที่จะสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมายและเป็นผู้มีจริยธรรมสูง

จรรยา สุวรรณทัต (2531: 50) ให้ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวของบุคคลและสังคม ซึ่งลักษณะนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตอื่นๆ ของบุคคลด้วย ที่สำคัญคือ สติปัญญาและจริยธรรม

สมดุล ชาญนวงศ์ (2533: 51) ได้สรุปลักษณะบุคคลที่มุ่งอนาคตและมีการควบคุมตนเองสูงไว้ ดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้
2. สามารถที่จะอดได้และรอดได้ “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”
3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทน
4. เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างสมเหตุสมผล
5. สามารถเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพ

1.1.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

แบนดูรา (ปวีณรัตน์ มณีวรรณ. 2548: 44; อ้างอิงจาก Bandura.1977: 79-82) ได้ให้ความสนใจในเรื่อง ความคาดหวังของบุคคลในอนาคต และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมใดหรือไม่นั้นมี 2 ชนิด คือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม (Outcome Expectancy) เป็นการประมาณของบุคคลว่าพฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรมใด
2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้

นอกจากนี้ยังได้เสนอองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวังอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของตนดังนี้

1. ความสำเร็จในการทำงาน (Performance Accomplishment) เป็นประสบการณ์ตรงจึงมีผลต่อความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานจะเป็นตัวเพิ่มความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานหลายครั้งซ้ำกันจะเป็นตัวลดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน ในกรณีที่ความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถเกิดจากการประสบความสำเร็จหลายครั้ง จะทำให้บุคคลไม่ท้อถอยในการทำงานนั้นเมื่อไม่สำเร็จในบางครั้ง ซึ่งถ้าการไม่ประสบความสำเร็จนั้น สามารถแก้ไขความผิดพลาดด้วยความพยายามจะเป็นแรงเสริมในการทำงานต่อไป แม้งานจะยากเพียงใดบุคคลจะเพิ่มความพยายาม เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

2. การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experience) เป็นสิ่งแนะหรือตัวแบบที่บุคคลนำมาพิจารณาความสามารถของตน เมื่อบุคคลสังเกตเห็นผู้อื่นได้รับความสำเร็จในการทำงานยาก โดยไม่มีผลเสียตามมาทำให้เกิดความคาดหวังว่าตนก็สามารถทำงานนั้นได้ถ้าตั้งใจและพยายาม

3. การพูดชักจูงจากผู้อื่น (Verbal Persuasion) เป็นการรับเอาคำแนะนำชักจูงของผู้อื่นมาเป็นข้อมูล เพื่อพิจารณาความสามารถของตนทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จถึงแม้จะเคยทำงานไม่สำเร็จมาแล้ว เป็นการเพิ่มกำลังใจและความมั่นใจ

4. ความตื่นตัวทางอารมณ์ (Emotional Arousal) บุคคลจะรับรู้ว่าคุณค่าที่ตนตื่นตัวมีความกังวล หรือความกลัวจากอาการกระตุ้นของร่างกาย ในสภาวะที่ร่างกายถูกกระตุ้นมากมักจะทำให้การทำงานได้ผลไม่ดี หากบุคคลรับรู้ว่าคุณค่ามีความวิตกกังวลในระดับสูงบุคคลจะคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของตนในการทำงานนั้นในระดับต่ำ

1.1.3 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2530: 99-124) ได้สร้างชุดฝึกอบอรมการเสริมสร้างพลังปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองสำหรับข้าราชการของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. โดยมีขั้นตอนในการฝึกการมุ่งอนาคต 2 ขั้นตอน ซึ่งแยกออกเป็น 4 กิจกรรม คือ

ขั้นที่ 1 ความหมายและประโยชน์ของการมุ่งอนาคต ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคต ใช้วิธีให้แบบอย่างของบุคคลที่สามารถทำงานอย่างแข็งขัน เป็นระยะเวลานานจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพรรณนาอย่างละเอียดถึงสภาพการทำงานและความมุ่งอนาคตและกิจกรรม การวัดลักษณะการมุ่งอนาคตของผู้เข้าฝึก รวมคะแนนเปรียบเทียบและตีความ

ขั้นที่ 2 ฝึกคิดวางแผนอนาคตเกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม ตัวของข้าพเจ้าเองกับอนาคต โดยเขียนบันทึกเรื่องชีวิตในปัจจุบันและอนาคตของข้าพเจ้า และเรื่องการคาดหวังในการทำงานของข้าพเจ้า ทำการวิเคราะห์ข้อเขียนและตีความ และกิจกรรมเพื่ออนาคตมนุษย์ ให้ตัวอย่างการกระทำ เพื่ออนาคตของมนุษย์และระดมกำลังสมองคิด กิจกรรมที่แปลกใหม่ที่จะให้ประโยชน์ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตแก่บุคคล กลุ่มและมนุษยชาติ

วิธีการกระตุ้นลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล

1. ให้เขียนเรื่องราวของตอนที่เกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต โดยอาจกำหนดให้เขียนถึงสภาพชีวิตและการวางแผนการใช้ชีวิตในบั้นปลายด้วย
2. ให้ฝึกเขียนนวนิยายชีวิต ซึ่งอาจจะกำหนดช่วงเวลาไว้ เช่น ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ หรือจากปู่ไปถึงหลาน
3. ฝึกวางแผนงานระยะยาวของหน่วยงาน โดยจะเป็นแผน 5 ปี 7 ปี หรือ 20 ปี ก็ได้หรือการฝึกวางแผนตัวบุคคล เพื่อเตรียมการที่จะใช้เขาในงานใหญ่ที่จะมีมาในอนาคต เป็นต้น
4. ฝึกเล่นหมากรุกเพื่อที่จะเอาชนะชนะ
5. ให้แบบอย่างของการวางแผนระยะยาว หรือการวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อบรรลุเป้าประสงค์บางประการในอนาคต

1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง

คอร์เมียร์ และ คอร์เมียร์ (Cormier and Cormier.1979: 477) ได้ให้แนวคิดเพิ่มเติมว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้ได้รับผลกระทบตามที่ตนต้องการ นอกจากนี้การควบคุมตนเองเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้ควบคุมตนเอง โดยที่บุคคลเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายและการควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล ตลอดจนประเมินเป้าหมายด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง และมีผลระยะยาวต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นมีความคงทนถาวร ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้เท่ากับเป็นการลดความสำคัญของอิทธิพลภายนอก และทำให้บุคคลมีอิสระที่จะกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้มากขึ้น

เคซดิน (Kazdin.1984: 96) ได้ให้ความหมายของการควบคุมตนเองไว้ว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการโดยสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ตนเองพิจารณาตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง

สกินเนอร์ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 328-329; อ้างอิงจาก Skinner, 1953) การควบคุมตนเองมิใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใด เป็นวิธีการที่คนส่วนใหญ่ได้เคยกระทำมาแล้วในชีวิตประจำวันแทบทั้งสิ้น และได้เสนอถึงวิธีการที่คนเราใช้ในการควบคุมตนเอง ซึ่งมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ใช้วิธีการยับยั้งทางร่างกาย เช่น การกัดริมฝีปากตนเองเพื่อไม่ให้หัวเราะ หรือปิดตาตนเองเพื่อไม่ให้เห็นบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ต้องการจะเห็น เป็นต้น การกระทำดังกล่าวทำให้บุคคลนั้นสามารถหลีกเลี่ยงจากผลกระทบที่ไม่พึงพอใจได้

2. เปลี่ยนเงื่อนไขสิ่งเร้าหรือสัญญาณต่างๆ ที่ควบคุมพฤติกรรมที่ต้องการจะหลีกเลี่ยง เช่น การเลือกสถานที่ตากอากาศ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน จดรายการนัดหรือจดวันที่สำคัญ ลงในปฏิทิน จะเป็นสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมบางอย่างในเวลาต่อมา อันเป็นผลทำให้สามารถหลีกเลี่ยงจากสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจอันจะเกิดจากการลืมที่จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างในเวลาดังกล่าว ดังนั้นการเปลี่ยนเงื่อนไขสิ่งเร้าหรือสัญญาณต่างๆ จะช่วยให้คนเราแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากยิ่งขึ้น

3. ยุติการกระทำบางอย่าง เช่น การที่คนเรางดการรับประทานอาหารกลางวันเพื่อที่จะได้รับประทานอาหารเย็นที่แสนจะอร่อยมากขึ้น หรืองดอาหารก่อนการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

4. เปลี่ยนแปลงการตอบสนองทางอารมณ์ บางครั้งเราอาจจะพบว่า การแสดงพฤติกรรมตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นอาจนำไปสู่ผลกระทบที่ไม่พึงพอใจได้ จึงเปลี่ยนแปลง

การตอบสนองทางอารมณ์เสียใหม่ โดยการแสดงพฤติกรรมที่ขัดกับพฤติกรรมที่เคยแสดงออกเมื่อมีอารมณ์ดังกล่าว เช่น การเห็นหัวหน้าของตนตกบันไดแล้วรู้สึกขบขันจนถึงขั้นหัวเราะออกมา แต่ก็รู้ว่าถ้าหัวเราะออกมาอาจจะถูกหัวหน้านางลงโทษได้ ดังนั้นจึงเปลี่ยนแปลงการสนองตอบใหม่ โดยการเอาฟันกัดลิ้นของตนเองหรือหยิกขาตนเอง เป็นต้น

5. ใช้เหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจในสภาพแวดล้อม เพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เช่น การตั้งนาฬิกาปลุก โดยที่เสียงนาฬิกาปลุกจะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้สามารถไปทำงานให้ตรงเวลา

6. ใช้ยา แอลกอฮอล์ หรือสิ่งกระตุ้นต่างๆ เพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เช่น การดื่มสุราเพื่อที่จะให้ลืมความทุกข์ หรือดื่มกาแฟเพื่อที่จะได้ไม่เกิดอาการง่วงนอนในขณะที่อ่านหนังสือหรือขับรถ เป็นต้น

7. การให้การเสริมแรงหรือการลงโทษตนเอง บุคคลอาจจะสัญญากับตนเองว่า ถ้าอ่านหนังสือจิตวิทยาจบแล้วจะไปดูโทรทัศน์ หรือถ้าทำคะแนนสอบไม่ได้ดี ก็อาจจะลงโทษตนเองโดยการไม่ดูภาพยนตร์เป็นเวลา 1 เดือน

8. ทำสิ่งอื่นแทนสิ่งที่กำลังทำอยู่ โดยบุคคลจะเปลี่ยนไปแสดงพฤติกรรมอื่นแทนที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะนำตนเองไปสู่การได้รับผลกระทบที่ไม่พึงพอใจ เช่น การเปลี่ยนหัวข้อสนทนาเพื่อที่จะได้หลีกเลี่ยงการโต้เถียง เป็นต้น

จากวิธีการดังกล่าวที่บุคคลทั่วไปกระทำเพื่อควบคุมตนเองนั้น จะพบว่า มีองค์ประกอบของการตอบสนองอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ การสนองตอบที่ทำการควบคุม (Controlling Response) กับการสนองตอบที่ถูกควบคุม (Controlled Response)

โรเซนบัม (Rosenbaum, 1980: 109-121) ได้สรุปความหมายการควบคุมตนเองว่าเป็นความสามารถของบุคคลที่จะละเว้นการกระทำบางชนิด หรือความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการหรือหลีกเลี่ยงสิ่งไม่ดีที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดพฤติกรรมตามที่บุคคลมุ่งหวังไว้ แม้บุคคลนั้นต้องเผชิญปัญหา อุปสรรค หรืออยู่ในภาวะที่เกิดปัญหาความขัดแย้งในจิตใจ ความสามารถดังกล่าวประกอบด้วย

1. การใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและคำพูดบอกตนเองในการควบคุมตนในการแสดงออกทางอารมณ์และการกระทำ

2. การประยุกต์วิธีการมาใช้แก้ปัญหาอย่างมีลำดับขั้นตอน เช่น วางแผน การให้คำจำกัดความของปัญหา การประเมินตัวเลือก การคาดหมายถึงสิ่งที่จะเกิดตามมา

3. ความสามารถที่จะวิพากษ์การทำตามอำเภอใจของตน

4. การรับรู้ถึงประสิทธิภาพในการกระทำของตน

กาญจนา พูนสุข (2541: 54) การควบคุมตนเอง (Self - Control) คือการที่บุคคลหนึ่งพยายามที่จะทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้เกิดขึ้นน้อยกว่าพฤติกรรมที่จะถูกควบคุมนี้มักจะเกี่ยวข้องกับผลที่ตามมา ทั้งในด้านที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา พฤติกรรมที่ไม่ต้องการควบคุมนั้นจะเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในปัจจุบันที่มีความสุข ความพอใจ แต่ผลในระยะหลังแล้วจะเป็นผลที่ไม่พึงปรารถนา รูปแบบของการควบคุมตนเองนั้นเกิดจากกระบวนการในทางสัญลักษณ์และพฤติกรรมในการควบคุมตนเองนี้ จะถูกรักษาไว้โดยตัวแปรภายนอก มียุทธวิธีในการควบคุมตนเองแบบพื้นฐานอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรมที่เกิดจากการควบคุมจากสิ่งแวดล้อมภายนอก (environmental planning) วิธีการนี้ผู้ที่ต้องการควบคุมตนเอง จะจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องให้มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ปรารถนาหรือพฤติกรรมที่ต้องการ

2. การตั้งโปรแกรมการควบคุมพฤติกรรมด้วยตนเอง (behavioral programming) วิธีการนี้จะใช้เมื่อผู้ควบคุมตนเองได้กำหนดสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น หลังจากประสบความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมเป้าหมายหรือพฤติกรรมที่ปรารถนา

เรียม ศรีทอง (2542: 178-179) ได้ให้ความหมายของการควบคุมตนเองว่า การควบคุมตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาไปสู่พฤติกรรมอันพึงประสงค์ตามที่ตนได้กำหนดไว้ด้วยวิธีการต่างๆ และอธิบายว่า

วิธีการควบคุมตนเองโดยทั่วไป บุคคลควบคุมตนเองด้วยวิธีการ เช่น บุคคลใช้เครื่องมือที่ไม่พึงปรารถนามาควบคุมเวลา ได้แก่ การใช้เสียงฮอด เสียงกริ่ง หรือเสียงนาฬิกาปลุก ควบคุมการตื่นนอนตามเวลา หรือการประชุมตามเวลาที่กำหนด บุคคลใช้สารกระตุ้นหรือยาควบคุมไม่ให้ง่วงนอนหรือควบคุมอาการปวดต่างๆ บุคคลเปลี่ยนสิ่งเร้าเพื่อไม่ให้มีผลต่อพฤติกรรม โดยเก็บขนมที่ชอบไว้ไกลตา เพื่อให้ยากที่จะหยิบมารับประทาน การที่คนอดอาหารเย็นเพื่อไม่ให้น้ำหนักเพิ่มขึ้น หรือการที่บุคคลเปลี่ยนที่อยู่ไปอยู่นอกเมืองเพื่อไม่ให้จิตใจฟุ้งเฟ้อไปตามสภาพสังคม นอกจากนั้นบุคคลอาจใช้การวางเงื่อนไขเป็นการควบคุมตนเอง ได้แก่ การให้รางวัลและการลงโทษตัวเอง ภายหลังการกระทำที่บรรลุความต้องการของตน และการกระทำที่ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ จะเห็นว่ามียุทธวิธีหลายอย่างที่บุคคลใช้เพื่อการควบคุมตนเองในชีวิตประจำวัน

ปอแก้ว ศิริจันทร์ (2546: 34) การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการหรือหลีกเลี่ยงสิ่งไม่ดีที่อาจเกิดขึ้นด้วยตนเอง ในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม เป็นเวลานานพอที่จะไม่นำไปสู่ผลที่ต้องการ

ในอนาคตได้ ซึ่งเป็นการลดความสำคัญของอิทธิพลภายนอกและทำให้บุคคลมีอิสระจะกำหนดพฤติกรรมของตนมากขึ้น

ไชยงค์ วรรณาม (2549: 11) การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อพฤติกรรมที่ปรารถนา แม้บุคคลนั้นต้องเผชิญกับปัญหา อุปสรรค หรืออยู่ในภาวะที่เกิดความขัดแย้งในจิตใจ โดยบุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและกระบวนการที่จะไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่พยายามกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการ และบุคคลมีอิสระที่จะกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง โดยปราศจากอิทธิพลภายนอก

1.2.1 กลวิธีในการควบคุมตนเอง

กรรณิกา เพ็ชรเหลี่ยม (2539: 123-125) กล่าวถึงกลวิธีในการควบคุมตนเองที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การฝึกควบคุมตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

1. การฝึกควบคุมตนเอง โดยการจัดประสบการณ์การควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แก่บุคคลที่ประสงค์จะควบคุมพฤติกรรมของตนเอง สำหรับการฝึกเพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้นั้น ในขั้นแรกควรจะทำให้บุคคลนั้นมีประสบการณ์ในการถูกบุคคลอื่นควบคุมพฤติกรรมที่เขาประสงค์จะควบคุมเสียก่อน ผู้ปรับพฤติกรรมควรจะค่อยๆ ถอดถอนแรงเสริม ตลอดทั้งกระบวนการที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมนั้นออกไป โดยให้เขามีส่วนหรือได้กำหนดเป้าหมายในการปรับพฤติกรรมนั้นๆ ของเขาเอง ผู้ปรับพฤติกรรมควรจะให้ความสนใจและอาจจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือสักระยะเวลาหนึ่ง และเมื่อพิจารณาแล้วว่า บุคคลนั้นสามารถดำเนินการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ผู้ปรับพฤติกรรมจึงค่อยๆ ถอนตัวออกมาจากกระบวนการปรับพฤติกรรมนั้น

2. การฝึกควบคุมตนเอง โดยการฝึกให้บุคคลที่ประสงค์จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้รู้จักสังเกตพฤติกรรมเป้าหมายจากตัวแบบ ดังนั้น ก่อนการฝึกให้รู้จักสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ จะต้องกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่บุคคลนั้นต้องการจะปรับ ตลอดทั้งผลกรรมที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ เพื่อว่าต่อไปในอนาคตบุคคลนั้นจะได้รู้จักสังเกตและเลือกเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบอื่นๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

3. การฝึกควบคุมตนเอง โดยการสังเกตตนเอง ในกรณีนี้บุคคลที่ประสงค์จะปรับพฤติกรรมของตนเองจะต้องกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายตามที่ตนเองคาดหวังและตั้งเป้าหมายไว้ ในการฝึกการควบคุมตนเองนี้จะต้องฝึกให้บุคคลนั้นรู้จักสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของตนเอง

วิธีการฝึกควบคุมตนเองโดยการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองนั้นจะช่วยให้บุคคลบรรลุพฤติกรรมเป้าหมายที่คาดหวังไว้ในที่สุด

4. การฝึกควบคุมตนเอง โดยการกำหนดเงื่อนไขให้ตนเอง เงื่อนไขของบุคคลที่ประสงค์จะปรับพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุเป้าหมายนั้น อาจได้แก่ เงื่อนไขของการเสริมแรงแก่ตนเอง และในกรณีที่บุคคลนั้นสามารถกระทำหรือมีพฤติกรรมที่สมความคาดหวังและบรรลุพฤติกรรมเป้าหมายที่ตนเองได้กำหนดไว้แล้ว และแรงเสริมที่ตนเองให้แก่ตนเอง จะมีค่าและเป็นพลังที่จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นกระทำหรือมีพฤติกรรมในวิถีทางที่พึงประสงค์ต่อไป เขาจะต้องลงโทษตัวเองด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อบุคคลนั้นได้กำหนดเงื่อนไขใดๆ ให้ตนเองแล้ว บุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นๆ จะต้องไม่หลอกตัวเอง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม

5. การฝึกควบคุมตนเอง โดยการขจัดพฤติกรรมบางประการที่บุคคลนั้นถูกควบคุมด้วยสิ่งเร้า หรือต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้าบางประการ เช่น การบังคับใจตนเอง การไม่ให้ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้นๆ แม้ว่าสิ่งเร้านั้นๆ จะเป็นสิ่งที่เราน่าพึงประสงค์ก็ตาม เพราะฉะนั้น บุคคลนั้นจึงจำเป็นต้องขจัดพฤติกรรมบางประการที่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมด้วยสิ่งเร้านั้นให้หมดไป

6. การฝึกควบคุมตนเอง โดยขจัดสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ที่เป็นผลให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงและทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถบรรลุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ กรณีเช่นนี้แสดงว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตัวอย่างเช่น การทำการบ้านเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนไม่พึงประสงค์ แต่เป็นพฤติกรรมเป้าหมายที่จะต้องให้เกิดขึ้น ส่วนการดูโทรทัศน์เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนพึงพอใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนก็จะหันมาดูโทรทัศน์ และหลีกเลี่ยงการทำการบ้าน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องจัดการสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปหรือให้ออกไปจากสภาพการณ์นั้นๆ เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความรู้สึกลอยๆ หลีกเลียงหรือเลี่ยงงานใดงานหนึ่งที่ตนจะต้องรับผิดชอบและเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่จะต้องเกิดขึ้น

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการควบคุมตนเอง

ทอร์เซน และโมโฮนี่ (ประทีป จินฉี, 2540: 125; อ้างอิงจาก Thoresen; Mohoey, 1974) ได้เสนอแนวทางการควบคุมตนเองอย่างเป็นระบบไว้ 2 แนวทาง คือ

1. การควบคุมสิ่งเร้า (Stimulus Control) หมายถึง สภาพการณ์สิ่งเร้าที่กำหนดมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของบุคคล ซึ่งสภาพการณ์สิ่งเร้านี้อาจเป็นสิ่งเร้าภายนอกและสิ่งเร้าภายในก็ได้ อันได้แก่ สถานการณ์ เหตุการณ์ต่างๆ วัตถุ สิ่งของ หรือการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือกับตนเอง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของบุคคลนั้น

2. การควบคุมผลกระทบ (Self – Presented Consequence) หมายถึง การให้ผลกระทบตนเองหลังจากที่ได้ทำพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว การควบคุมผลกระทบ ซึ่งผลกระทบนี้อาจเป็นการเสริมแรงตนเองหรือการลงโทษตนเองก็ได้ แต่การลงโทษตนเองนั้นมีลักษณะเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา จึงเป็นการยากที่บุคคลจะทำให้เกิดปฏิกิริยาทางลบต่ออารมณ์ได้อีกด้วย ดังนั้นบุคคลจึงนิยมการเสริมแรงตนเองมากกว่าการลงโทษตนเอง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต(ไชยวงศ์ วรรณาม. 2549; อ้างอิงจาก สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2526: 148-149) ได้กล่าวถึง การพัฒนาการควบคุมตนเองไว้ว่า การควบคุมตนเองนั้นถือได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการปรับพฤติกรรมนั่นเอง ดังนั้นการที่จะพัฒนาการควบคุมตนเองนั้นจะต้องอาศัยหลักการเรียนรู้ นั่นคือจะต้องมีการจัดประสบการณ์การควบคุมพฤติกรรมให้แก่ผู้ที่ต้องการจะฝึกการควบคุมตนเองเสียก่อน ซึ่งทำได้โดยการให้บุคคลนั้นมีประสบการณ์ในการถูกผู้อื่นควบคุมพฤติกรรมในขั้นต้น จากนั้นค่อยๆ ถอดการควบคุมพฤติกรรมโดยผู้อื่นออก และให้ผู้ที่ถูกควบคุมพฤติกรรมนั้นมีโอกาสที่จะควบคุมตนเองยิ่งขึ้น โดยอาจที่จะให้เริ่มจากการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายของตนเองและเลือกกระบวนการต่างๆ ที่จะทำให้อัตราพฤติกรรมเป้าหมายนั้น แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของนักปรับพฤติกรรมระยะหนึ่ง จนกระทั่งนักปรับพฤติกรรมมีความมั่นใจว่าผู้ที่ต้องการจะควบคุมตนเองนั้น สามารถที่จะปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง และมีพลังจิตที่แข็งแกร่งแล้ว จึงค่อยๆ ลดการดูแลลง จากนั้นจึงเปลี่ยนหน้าที่ของตนเองเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ที่ต้องการจะควบคุมพฤติกรรมของตนเองนั้นมีปัญหาหรือสูญเสียพลังจิตที่แข็งแกร่งไป นักปรับพฤติกรรมจะต้องให้ความช่วยเหลือทันที

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

กู๊ด(Good.1959: 185-186) ให้ความหมายของคำว่า วินัย หมายถึง กระบวนการหรือผลของการควบคุมหรือการบังคับความต้องการ แรงกระตุ้น ความปรารถนา หรือความสนใจเพื่อให้เป็นไปตามอุดมคติ หรือให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ และกล่าวถึงความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่โดยอำนาจภายนอก แต่หากหมายถึงการบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง เป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการยอมรับคุณค่าอันหนึ่งอันใด ซึ่งสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

อาร์เธอร์ (Arthur.1985: 678) กล่าวถึง วินัยในตนเองคือ ความเคยชินจากการปฏิบัติในการควบคุมตัวเองท่ามกลางแรงกระตุ้นต่างๆ ให้เป็นไปตามที่หวังไว้ทั้งนี้รวมถึงการรู้จักลงโทษตนเองเมื่อกระทำผิดด้วย

ออซูเบล (Ausubel.1965: 459-460) กล่าวถึง วินัยเป็นวัฒนธรรมของสังคมซึ่งทุกคนต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามเพื่อการอยู่ร่วมกัน การปลูกฝังวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ และควรกระทำตั้งแต่เยาว์วัยและยังได้กล่าวถึงความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาตามจิตสำนึกของตนซึ่งมีหน้าที่คือ

1. เป็นการอบรมนิสัยและฝึกคนให้มีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน
2. ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของตน คือสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เชื้อมั่นในตนเอง รู้จักควบคุมอารมณ์และมีความอดทน
3. เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจ ที่มาจากการสะสมประสบการณ์ และมีการพัฒนาไปตามลำดับ
4. สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพราะกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมยอมรับ จะเป็นกรอบแนวความคิด ที่บุคคลนั้นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสม และแนวความคิดนี้ก็จะพัฒนาจนกลายเป็น วินัยในตนเอง

เม็กกินสัน (Megginson.1972: 468 - 470) กล่าวถึงวินัย หรือ Discipline มาจากคำว่า Disciple แปลว่า ผู้ตาม (Follower) ซึ่งสามารถมองได้ใน 3 แง่มุมต่อไปนี้

1. ลักษณะของการควบคุมตนเอง (self-control) ในแง่มุมนี้มองไปที่การพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและสถานการณ์ หรือเรียกว่าเป็นวินัยในตนเอง (self-discipline)
2. ลักษณะของเงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีระเบียบ (Condition for Orderly Behavior) แ่ง่มุมนี้มองระเบียบวินัยไปที่เงื่อนไขต่างๆ ที่ใช้ควบคุมในองค์กร เช่นการให้รางวัล การลงโทษ เป็นต้น
3. ในแง่ของกระบวนการยุติธรรม (Judicial due Process) มองความมีวินัยในแง่ของบทบัญญัติ ข้อห้าม ข้อพึงปฏิบัติ รางวัล และบทลงโทษ เมื่อมีการกระทำตาม หรือไม่กระทำตาม เป็นต้น

อิงลิช และอิงลิช (ชิตกมล สังข์ทอง. 2536: 8; อ้างอิงจาก English and English.1968: 487) ได้ให้ความหมายของ ความมีวินัยในตนเองว่า เป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือการบังคับตนเอง โดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับตนเอง หรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ

บริสเบน (Brisbane.1994: 67) กล่าวถึงวินัยในตนเองว่า วินัยในตนเองเป็นเป้าหมายสูงสุดในการฝึกวินัยต้องการให้ผู้ถูกฝึกสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วยตนเอง

ซีโดเน (Sidonie.1954: 182) วินัยในตนเอง หมายถึง หนทางที่จะฝึกฝนลักษณะของเด็กให้เขาเข้าไปสู่สังคม เป็นบุคคลที่พึงปรารถนา

ณัฐพร สตาภรณ์ (2540: 13) วินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถอันเกิดจากตัวบุคคลนั่นเอง ในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตน ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสังคมมุ่งหวังให้พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมานั้นมีความสอดคล้องกับระเบียบของสังคมที่วางไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่าวินัยในตนเอง หมายถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม อันเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวบุคคล เป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมดังกล่าว

พิมผกา อัครกะพู่ (2543: 10) วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม โดยเกิดจากความสำนึกตัวขึ้นมาเอง แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าภายในตนเองเป็นอุปสรรค ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง อันเกิดจากแรงจูงใจภายใน หรือเกิดจากความสำนึกตัวขึ้นมาเองตัวบุคคล

2.1 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กเพราะช่วยเติมความปรารถนาของเด็กให้เต็ม รวมทั้งการปรับตัวทางบุคลิกภาพอย่างมีความสุขเนื่องจากวินัย คือ การแสดงซึ่งคุณธรรมต่างๆ มีหลักปัจจัยสำคัญร่วมกันที่ทำให้เกิดพฤติกรรมด้านวินัยในตนเอง ดังที่นักศึกษาและนักจิตวิทยาได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีวินัยไว้ดังนี้

วิกกินส์ (ชัยวิชิต เขียวชนะ. 2548: 12; อ้างอิงจาก Wiggins.1971: 289) อ้างอิงจากการศึกษาของกอฟ (Gough) ซึ่งศึกษาถึงการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองพบว่า ผู้มีวินัยในตนเองสูงจะมีลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน
4. ประพฤติอย่างมีเหตุผล

วิวาห์วัน มุลสถาน (2523: 33) สรุปว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. ไม่กังวลใจ
4. มีความตั้งใจจริง
5. มีลักษณะเป็นผู้นำ
6. มีความซื่อสัตย์จริงใจ
7. มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
10. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
11. มีความอดทน
12. มีความเชื่ออำนาจภายในตน
13. มีลักษณะมุ่งสู่อนาคต

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523: 3) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ
2. ความรับผิดชอบ
3. ความอดทน
4. ความไม่กังวล
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ความเห็นใจ ไม่เกรงใจปราศจากเหตุผล
7. ความตั้งใจ
8. ความรู้สึกรับผิดชอบ
9. ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527: 12) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความอดทน

4. ความเป็นผู้นำ

5. ความซื่อสัตย์

2.2 ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของควมมีวินัยในตนเอง

โคร และ โคร (ปรียา ชัยนิยม.2542: 17; อ้างอิงจาก Crow and Crow.1956: 106) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของการมีวินัยในตนเองไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้ที่ถูกฝึกวินัยมีพฤติกรรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้ผู้ที่ถูกฝึกมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้ตนเอง
5. ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน

6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ออซูเบล (พรณทิพย์ พันทอง.253: 28; อ้างอิงจาก Ausubel.1963; 59-60) กล่าวถึงการปลูกฝังควมมีระเบียบวินัยในตนเองซึ่งเป็นวัฒนธรรมของสังคมมีความสำคัญดังนี้

1. เรียนรู้มาตรฐานการกระทำหรือความประพฤติที่สังคมยอมรับ
2. มีวุฒิภาวะในด้านต่างๆ เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี เช่น เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง เป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ และอดทนต่อความคับข้องใจได้
3. มีมโนธรรมที่ดี มีศีลธรรม
4. มีความปลอดภัยทางอารมณ์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(2537) ความสำคัญของวินัยต่อการพัฒนาประเทศนั้นอาจแยกประเด็นพิจารณา ได้ดังนี้

1. ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นภายนอกหรือวินัยในตนเอง ย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อมมั่นระหว่างสมาชิกทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้เยาว์ของครอบครัวเมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี ย่อมเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล้าที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ๆ อันจะเป็นกำลังคนที่สำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศสืบไป

2. ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพและไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การ

ปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนปฏิบัติของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

3. ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันที่มีการดำเนินงานทางภาคธุรกิจอย่างรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัย ตรงต่อเวลาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้นการมีวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานทางธุรกิจก็มีส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีความเจริญเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการเมือง การที่ประชาชนในสังคมไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตนและตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยในฐานะประชาชนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของนักการเมืองฝ่ายรัฐบาลและการหมั่นตรวจสอบการบริหารงานของคณะรัฐบาลอย่างใกล้ชิดด้วยความตระหนักในหน้าที่ของพรรคฝ่ายค้านอย่างแท้จริง สิ่งเหล่านี้เป็นวินัยในตนเองที่สำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศเป็นไปได้อย่าง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. 2542: 42-3; อ้างอิงจาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2537: 10) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของวินัยในตนเองว่า เป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรอคอย การแก้ปัญหาของส่วนรวม ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องโดยใช้หลักของเหตุผล และคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมโดยไม่ต้องมีผู้ใดมาควบคุมบังคับ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่เอื้อต่อความสำเร็จของบุคคลและส่วนรวม จึงควรส่งเสริมความมีวินัยในตนเองอย่างถูกต้องตั้งแต่ปฐมวัย

2.3 การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง

ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ (2539: 16) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างวินัยว่า ถ้าต้องการที่จะปลูกฝังหรือส่งเสริมระเบียบวินัยในคนทั่วไป ควรจะเริ่มต้นด้วยการจัดแบ่งประเภทพฤติกรรมของบุคคลก่อนว่า ใครจัดอยู่ในกลุ่มไหน แล้วดำเนินการที่จะควบคุม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือปลูกฝังพฤติกรรมที่ต้องการให้เหมาะสมตามลักษณะของพฤติกรรมของบุคคลนั้น ดังที่โรเคกได้แบ่งลักษณะของพฤติกรรมของคนในสังคมได้ดังต่อไปนี้ (ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. 2539: 13-15; อ้างอิงจาก Roucek.1956)

1. พฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติหรือพฤติกรรมตามความเคยชิน (Habit or Automatic Behavior) มีลักษณะที่ผู้กระทำมิต้องหยุดคิดหรือตัดสินใจก่อน ด้วยเพราะน่าประสพการณ์เดิมที่เคยเกิดขึ้นบ่อยๆ ครั้ง หรือซ้ำๆ จนกลายเป็นไปโดยอัตโนมัติ

2. พฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนอกเหนือไปจากพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติหรือตามความเคยชิน พฤติกรรมของคนโดยส่วนใหญ่จึงเป็นพฤติกรรมที่ต้องให้ความใส่ใจและเลือกหรือตัดสินใจว่าจะทำอะไร ดังนั้นเมื่อใดก็ตามที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่จะต้องมีการตัดสินใจ การแบ่งออกของพฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้

- พฤติกรรมตามหลักของสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Institutional Behavior) คือ การที่บุคคลตัดสินใจทำตามหลักการหรือค่านิยม ตลอดจนกฎเกณฑ์ของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันอื่นๆ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวแต่ละสถาบันได้แยกแยะหรือมีทิศทางไว้ชัดเจนและว่าถูกผิด เหมาะควรหรือไม่อย่างไร

- พฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางแน่นอน (Doubtful Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่มีหลักการแน่นอนที่จะมาตัดสินว่า พฤติกรรมแบบไหนเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิดอย่างไร ดังนั้น จึงเป็นเรื่องของความคิดเห็น ซึ่งอาจจะแตกต่างกันออกไป จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางแน่นอนขึ้นอยู่กับสถานการณ์และองค์ประกอบต่างๆ ที่แวดล้อมอยู่ในขณะนั้นเป็นส่วนใหญ่

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. 2542: 42-3; อ้างอิงจาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2537: 10) การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองจะช่วยให้มีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ด้านสติปัญญา ช่วยให้รู้จักคิดใช้เหตุผล ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
2. ด้านสังคม อารมณ์และจิตใจ ช่วยให้กล้าคิดและกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบเคารพสิทธิของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อ รู้จักแบ่งปันและรู้จักการรอคอย

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

แคทเทิล (นวลละออ สภาผล. 2527; อ้างอิงจาก Cattell.1950) บุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่ทำให้สามารถทำนายได้ว่าบุคคลจะอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้

กู๊ด (Good.1959: 417) กล่าวถึง บุคลิกภาพว่า เป็นภาพรวมของพันธุกรรม และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพของจุง โดยจุงแบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคคลประเภทชอบสังคม (Introvert) มีลักษณะเด่น คือ เป็นคนเปิดเผย ร่าเริง ชอบออกสังคม มีอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมและพร้อมที่จะเปลี่ยนตามสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เหมาะสม

2. บุคคลประเภทเก็บตัว (Extrovert) มีลักษณะเด่น คือ ชอบเก็บตัวและผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมเป็นบุคคลที่มีกฎเกณฑ์แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เป็นคนที่เชื่อถือตนเองและตัดสินใจโดยใช้ตัวเองเป็นหลัก โครงสร้างบุคลิกภาพ จุงเรียกโครงสร้างบุคลิกภาพว่า ไซคี (Psyche) ประกอบด้วย

2.1 อีโก้ คือ จิตสำนึก (Conscious Ego) ประกอบด้วย การจำได้ การรู้สติ มีสัมปชัญญะ รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรู้จักเอกลักษณ์แห่งตน

2.2 ภาวะจิตใต้สำนึกของบุคคล (Personal Unconscious) ประกอบด้วย ส่วนประสบการณ์ที่เคยอยู่ในจิตสำนึกมาก่อน แต่ถูกเก็บกดไว้และสามารถดึงขึ้นมาใช้ในจิตสำนึกได้ และอธิบายว่าประสบการณ์จิตสำนึกที่อยู่ในจิตใต้สำนึกเป็นประสบการณ์ที่สลับเปลี่ยนกันไปมาถ้าความรู้ สึกนึกคิดในจิตใต้สำนึกกรรวมกันเป็นหมวดหมู่ จุงเรียกสิ่งที่ยรวมกันเป็นหมวดหมู่ว่าปม (Complex) เช่น การเกิดปมแม่อยู่ในจิตใต้สำนึกของผู้ชาย ปมนี้อย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และบุคลิกภาพของเขาทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งทางบวกและทางลบ ตัวอย่างเช่น ชายที่เลือกแต่งงานกับหญิงที่มีลักษณะบุคลิกภาพคล้ายแม่ของตน แสดงว่าชายผู้นี้มีปมแม่อยู่ในจิตไร้สำนึกของเขาซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือก คู่ครองด้วย

2.3 ภาวะจิตไร้สำนึกรวมหรืออาร์คีไทป์ (Collective Unconscious หรือ Archetypes) เป็นกระบวนการของจิตไร้สำนึกที่สั่งสมลักษณะบุคลิกภาพของมนุษย์มาหลายชั่วอายุคนจึงทำให้มนุษย์ทุกชาติทุกภาษามีภาวะจิตไร้สำนึกรวมด้วยกันทั้งนั้น จุงเรียกกระบวนการนี้ว่า อาร์คีไทป์ ตัวอย่างเช่น ทารกเกิดมาพร้อมกับความโน้มเอียงที่จะรับรู้และโต้ตอบกับแม่ทั้งนี้เนื่องมาจากมนุษย์ทุกคนได้รับประสบการณ์ที่เคยมีความสัมพันธ์กับแม่ที่ฝังอยู่ในพลังจิตและจะถูกถ่ายทอดและสร้างเป็นรูปแบบในสมองมนุษย์ตั้งแต่อดีตกาลเป็นต้นมา ดังนั้นทารกในปัจจุบันจึงเกิดมาพร้อมกับความสามารถที่จะรับรู้และโต้ตอบกับแม่โดยผ่านประสบการณ์และการฝึกหัดในชาติปัจจุบันซึ่งมีรากฐานมาจากอดีตชาติเป็นพื้นฐานอยู่เบื้องหลังในกรณีอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน มนุษย์เกิดมาด้วยความโน้มเอียงหรือทุนเดิมหลาย ๆ อย่างที่ฝังอยู่ในสมองแล้วมนุษย์จึงสามารถรับรู้และมีความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น เช่น มนุษย์มีความโน้มเอียงที่จะกลัวความมืด กลัวงู และต้องการอำนาจ เป็นต้นภาวะจิตไร้สำนึกรวม ซึ่งเป็นมรดกของความทรงจำที่ฝังอยู่ในจิตไร้สำนึก

ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษในอดีตกาลดังกล่าวข้างต้นถือว่าเป็นรากฐานโครงสร้างของบุคคลและความทรงจำต่าง ๆ เหล่านี้จะแทรกเข้ามาอยู่ในจิตไร้สำนึก โดยแสดงออกเป็นฝัน เทพนิยาย พิธีกรรมทางศาสนา งานเขียนงานศิลปะหรืออาการโรคจิต โรคประสาท เป็นต้น นอกจากนี้ตามทัศนะของ Jung บุคลิกภาพมีหน้าที่ทางด้านจิตวิทยา 4 อย่างคือ ความคิด (Thinking) ความรู้สึก (Feeling) การสัมผัส (Sensing) และการรับรู้โดยสัญชาตญาณ (Intuiting) Jung จัดว่าความรู้สึกและความคิดเข้าคู่กัน เรียกว่า ความมีเหตุผล (Rational) เพราะว่าหน้าที่ ความมีเหตุผลจะต้องใช้การตัดสินใจและการใช้เหตุผลที่เป็นข้อพิจารณา Jung จัดว่า การสัมผัสและการรับรู้โดยสัญชาตญาณเป็นความไม่มีเหตุผลเนื่องจากไม่ใช้หลักเหตุผลทางจิตสำนึกบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลอาจจะถูกกำหนดโดยหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งของ หน้าที่ทางด้านจิตวิทยา 4 อย่างดังกล่าว

2.4 เพอร์โซนา (Persona) คือ ภาวะที่บุคคลแสดงออกตามสถานการณ์ที่สังคมกำหนดให้ซึ่งเปรียบเสมือนหัวโขนที่คนสวมเพื่อปิดบังใบหน้าที่แท้จริงไว้การแสดงออกของบุคคลบางครั้งทำไปเพื่อสร้างความประทับใจให้กับบุคคลที่พบเห็นหรือบุคคลที่มาติดต่อเกี่ยวข้องกับหากการแสดงบทบาทเช่นนี้มีความขัดแย้งกับบุคลิกภาพลักษณะนิสัยที่แท้จริงของตนอย่างมากบุคคลนั้นจะขาดความเป็นตัวของตัวเองถ้าเป็นมาก ๆ ก็จะมีความรู้สึกว่าตัวเองมีบุคลิกแบบเล่นละครหลอกตัวเองและผู้อื่นตลอดเวลา

2.5 เพศแฝงเร้น Jung เรียกลักษณะชายว่า แอนนิมา (Anima) และลักษณะหญิงว่า แอนนิมัส (Animus) Jung เชื่อว่าภายในตัวของบุคคลทั้งชายและหญิงต่างก็จะมีส่วนประกอบของเพศตรงข้ามอยู่ภายในตนเอง กล่าวคือ ผู้ชายแต่ละคนจะมีลักษณะความเป็นหญิงที่มีความสุภาพอ่อนโยนในขณะที่ผู้หญิงแต่ละคนจะมีลักษณะคุณภาพจิตได้สำนึกแสดงออกให้เห็นความเป็นเพศชายแนวคิดดังกล่าวนี้มาจากความจริงที่ว่าทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะมีจำนวนฮอร์โมนเพศชายและฮอร์โมนเพศหญิงมีความแตกต่างกันโดยจะปรากฏชัดเจนเมื่อทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีวัยย่างเข้าสู่สุภาพภาวะแล้ว Jung กล่าวว่า ลักษณะความเป็นหญิงที่มีอยู่ในผู้ชายจะทำงานในทางด้านสร้างสรรค์หรือทางด้านบวกเพื่อใช้สำหรับเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการเตือนเป็นประจำในกรณีที่พบเหตุการณ์ที่มีอันตรายและจะมีลักษณะความรู้สึกที่เป็นหญิงที่มีความสุภาพอ่อนโยนตามปกติผู้ชายจะไม่มีความรู้สึกเป็นเช่นนี้และลักษณะความเป็นหญิงที่สามารถใช้ในด้านทำลายหรือในทางด้านลบจะพบเห็นได้ในขณะที่ผู้ชายมีความรู้สึกโกรธลักษณะความเป็นเพศหญิงจะแสดงออกด้วยการบ่นตลอดเวลาและการมีจิตใจโหดร้าย ลักษณะความเป็นชายในผู้หญิง สามารถแสดงออกในทางด้านสร้างสรรค์หรือทางด้านบวกเมื่อผู้หญิงมีการโต้เถียงจะแสดงออกถึงลักษณะความเป็นชายโดยการใช้คำพูดที่มีเหตุผลและเป็นตรรกวิทยาและลักษณะความเป็นชายในผู้หญิงสามารถใช้ในทางด้านทำลายหรือทางลบได้ในขณะเมื่อการโต้เถียงอย่างรุนแรงจะมีจุดอ่อนคือขาดเหตุผลหรือไม่มีเหตุผล

2.6 เงาในใจ (Shadow) คือส่วนของจิตไร้สำนึกที่สืบทอดมาจากบุพการีและส่วนที่ถูกเก็บไว้ในจิตไร้สำนึก เช่น ความก้าวร้าว ความต้องการได้รับการตอบสนองจากแรงขับทางเพศ เป็นต้น ตามทัศนะของ Jung กล่าวสรุปได้ว่าบุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาไปในลักษณะใด ก็ย่อมจะเกี่ยวข้องกับภาวะจิตไร้สำนึกของบุคลิกภาพนั้นซึ่งประกอบด้วยลักษณะอารคไทป์หลาย ๆ ชนิดที่สั่งสมมาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างวัฒนธรรมกันมาหลายชั่วอายุคน

ทฤษฎีบุคลิกภาพของฟรอยด์ อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นผลจากการกระทบกับระหว่างระบบโครงสร้างของจิต 3 ระบบ คือ id ego และ superego การทำงานของจิตทั้ง 3 ระบบ มักจะมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นทำให้เกิดความวิตกกังวล (Anxiety) บุคคลจะหาทางลดความเครียดและความวิตกกังวลต่าง ๆ กัน กลายเป็นแบบแผนของบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ฟรอยด์ กล่าวว่า พัฒนาการของบุคลิกภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นและระหว่าง 5 ขวบแรก เป็นระยะที่เด็กใช้เวลาในการสร้างบุคลิกภาพที่ถาวรขึ้น พัฒนาการ 5 ขั้น มีดังนี้

1. ขั้นแสวงหาความสุขจากปาก (Oral Stage) ในช่วงแรกเกิด ถึง 1 ปี บริเวณที่มีความสุขมากที่สุดของวัยทารก คือปาก ฟรอยด์กล่าวว่าปากเป็นอวัยวะส่วนแรกที่ทารกใช้ติดต่อกับโลกภายนอกเมื่อรู้จักใช้ปากดูดนมก็ได้ทั้งความอิ่มและความสำราญที่ปากถ้าทารกไม่ได้รับความพึงพอใจในการใช้ปากจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพในช่วงวัยต่อมาจนถึงวัยผู้ใหญ่ซึ่งเรียกว่าเกิดการชะงักงัน (Fixation) เช่น ถูกขัดขวาง การหาความสุขทางปาก จากการหย่านมเร็วเกินไป หรือวิธีหย่านมทำรุนแรงเกินไป เป็นต้น เมื่อโตขึ้นบุคคลจะมีพฤติกรรมที่ชอบแสวงหาความสุขทางปาก ได้แก่ การกินจุบกินจิบ ชอบสูบบุหรี่ เคี้ยวหมากฝรั่ง พูดจาหยาบคาย ชอบนินทา เป็นต้น

2. ขั้นแสวงหาความสุขจากทวารหนัก (Anal Stage) ช่วง 1-3 ปี บริเวณที่มีความสุขและความพึงพอใจจะมาอยู่ที่ทวารหนัก เมื่อเด็กได้รับการกระตุ้นจากการกลั้นและการถ่ายอุจจาระจะทำให้เขามีความสุขการฝึกหัดการขับถ่ายจึงควรจะเริ่มขึ้นในวัยนี้การฝึกหัดให้เด็กขับถ่ายตามเวลาจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ทั้งพ่อแม่และเด็กต้องเผชิญถ้าเริ่มฝึกเมื่อเด็กยังเล็กเกินไปกลั้นเนื้อเยื่อเจริญเติบโตไม่เต็มที่ยิ่งถ้าการฝึกมีการลงโทษต่างๆก็ยิ่งทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าความรักทำให้เพิ่มความวิตกกังวลกับเด็กมากขึ้นถ้าความขัดแย้งไม่ได้รับการแก้ไขก็ต้องยอมมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ต่อไป เช่น เป็นคนเจ้าระเบียบจนเกินไป ขี้เหนียว วิตกกังวลกับเรื่องความสะอาดมาก

3. ขั้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะเพศ (Phallic Stage) อายุ 3-6 ปี ความสุขจะย้ายมารวมจุดที่อวัยวะเพศระยะนี้จะมีปรากฏการณ์ที่สำคัญซึ่งฟรอยด์ เรียกว่า ปมออดิปุส (Oedipus Complex) เป็นปมที่เกิดขึ้นเมื่อเด็กชายต้องการความรักจากแม่ของตนอย่างมากจึงเกิดความอิจฉา

และแย่งชิงความรักกับพ่อของตนแต่การที่จะให้แม่รักนั้น เด็กผู้ชายจะต้องเลียนแบบพฤติกรรมโดยการทำอย่างพ่อซึ่งเป็นเพศเดียวกับตนในเด็กผู้หญิงถ้าพัฒนาการไม่ดีจะเกิดปมอีเล็คตรา (Electra Complex) เด็กผู้หญิงสังเกตเห็นว่าตนเองไม่มีองคชาต (เกิดความอิจฉาเด็กชายที่มีอวัยวะเพศ) และคิดว่าแม่เป็นผู้ตัดองคชาตของเธอจึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการความรู้สึกเกลียดแม่และจะรักพ่อแต่การที่จะให้พ่อรักนั้นเด็กผู้หญิงจะต้องเลียนแบบโดยทำตามอย่างแม่ซึ่งเป็นเพศเดียวกับตนถ้าพัฒนาการในขั้นนี้ชะงักงันจะทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพชอบโอ้อวด ชอบแข่งขัน ทำตัวเด่นหรือช้อยจนเกินไป หรือรักเพศเดียวกัน

4. ขั้นแสวงหาความสุขจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว (Latency Stage) เป็นระยะที่เด็กมีอายุ 6-12 ปี ฟรอยด์เชื่อว่าเมื่ออยู่ในขั้นนี้เด็กควรจะสามารถกดกลั้น (Repress) ความรู้สึกพึงพอใจทางเพศที่เกี่ยวกับปากอวัยวะขับถ่ายและอวัยวะสืบพันธุ์ได้ตามลำดับเป็นระยะต่างๆ เรื่อยมาความอยากหาความสุขสำราญทางเพศเช่นนี้ถูกกดกลั้นให้จมลงไปอยู่ในจิตไร้สำนึกโดยสิ้นเชิงความสุขทางเพศจะปรากฏอีกครั้งเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ดังนั้น เด็กวัยนี้จึงแสดงความสนใจในเรื่องอื่นแทน เช่น การกีฬา การเข้ากลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน การแข่งขันด้านการเรียน เป็นต้น

5. ขั้นแสวงหาความสุขจากแรงกระตุ้นทางเพศ (Genital Stage) ระยะนี้เด็กจะมีอายุ 12 ปีขึ้นไปเป็นระยะที่เด็กหันมาสนใจเรื่องเพศอีกครั้งหนึ่งระยะนี้เป็นระยะเวลาที่เด็กปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงกันข้ามและกระทำตัวให้เป็นที่สนใจของเพศตรงกันข้าม เช่น มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันมีการเตรียมตัวเพื่อการเลือกอาชีพการเตรียมตัวเพื่อแต่งงานและประพฤติตัวเป็นผู้ใหญ่ในสังคมต่อไป ฟรอยด์ เชื่อว่าระยะเวลาพัฒนาการของขั้นต่าง ๆ มีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดถ้าระยะใดระยะหนึ่งไม่ได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสมกับความพึงพอใจก็จะเกิดการชะงักงันในระยะนั้น นั่นคือ เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพแสวงหาความสุขในระยะนั้น ๆ ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ทฤษฎีบุคลิกภาพของเชลดอน (Sheldon's Personality Theory) มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพแต่ละบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับคุณสมบัติ รูปร่างของบุคคล เชลดอน ได้ทำการวิเคราะห์รูปร่างของชายหนุ่มจำนวนหลายพันคน และสามารถสรุปได้ว่ารูปร่างของมนุษย์มีรูปร่างแบบพื้นฐานแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1. รูปร่างอ้วน (Endomorphy) มีลักษณะรูปร่างอ้วนเนื้อนุ่ม และลำตัวมีขนาดกลม รูปร่างไม่ดี มีน้ำหนักมาก รับประทานอาหารมาก มีความเชื่องช้าอึดอาด ไม่สะอาด มีเพื่อนมาก มีนิสัยชอบการเข้าสมาคม ชอบการนอนและการกิน ชอบให้ร่างกายสบายและเป็นบุคคลที่มีความสุข

แบบที่ 2. รูปร่างลำสัน (Mesomorphy) มีลักษณะรูปร่างแข็งแรง มีมัดกล้ามเนื้อ มีการพัฒนาทาง ร่างกาย มีกล้ามเนื้อแข็งแรงมองดูดี มีเพื่อนมาก มีความสุข มีคนชอบมาก มีความประณีต มีความเร็ว ชอบช่วยเหลือบุคคลอื่น มีลักษณะรูปร่างแบบนักกีฬา ชอบการต่อสู้มีพลังชอบการผจญภัย ชอบการออกกำลังกาย และมีความกล้าหาญ

แบบที่ 3. รูปร่างผอม (Ectomorphy) มีลักษณะรูปร่างที่กล้ามเนื้อและกระดูกยังไม่ได้รับการพัฒนา หน้าอกแบนราบ ลำตัวมีขนาดบางและอ่อนแอ ศีรษะจะมีขนาดใหญ่กว่าปกติ มีน้ำหนักเบารับประทานอาหารได้น้อย ชอบความเงียบ มีความวิตกกังวลใจ มีความหุนหันพลั้งใจ ไม่ชอบการต่อสู้มีคุณสมบัติที่มีจิตสำนึกของตัวเอง อารมณ์อ่อนไหว มีความกังวลใจ ชอบอยู่ตามลำพังชอบการใช้ความคิดเป็นต้น

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erikson's Theory of Development) มีความคิดเห็นว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกช่วงของชีวิตมีใช้สำคัญเฉพาะพฤติกรรมในช่วงแรกของชีวิตที่อยู่ใน Critical Period เท่านั้น ซึ่งพัฒนาการของมนุษย์มิได้เป็นไปเพื่อสนองความสุขความพึงพอใจทางด้านสรีระเท่านั้น แต่ยังจะต้องขึ้นอยู่กับสภาพทางจิตสังคม ซึ่งหมายถึงลักษณะการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพระหว่างพ่อ แม่ตลอดจนอิทธิพลของวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ ซึ่งเด็กจะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง และสิ่งแวดล้อมและความรู้สึกนี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ซึ่งจะเป็นเรื่องที่ติดต่อกันไปตลอดชีวิตในแต่ละขั้นของพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่อีริกสันเสนอไว้มีโอกาสที่จะพัฒนาไปได้ไม่ทางบวกก็ ทางลบ ซึ่งมี 8 ขั้นด้วยกัน อีริกสันมีความเห็นว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นได้เนื่องจากคนมีการติดต่อกับสัมพันธกับสังคม ดังนั้น จึงเน้นที่สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและสังคม ในแต่ละขั้นของการพัฒนาจะมี “ช่วงวิกฤติ” (Critical Period) สำหรับที่จะพัฒนาเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ ถ้าในช่วงชีวิตใด พัฒนาการเป็นไปด้วยดี มีลักษณะทางบวกมากกว่าทางลบ พัฒนาการทางบุคลิกภาพก็จะเป็นไปในทางดี ซึ่งอีริกสันหมายถึงผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ซึ่งจะเป็นลักษณะของคนที่สามารถเผชิญปัญหาหรือแก้ปัญหาทั้งปัญหาที่เกิดจากภายในตนเอง และปัญหาจากภายนอกด้วยการที่สามารถจัดระบบระเบียบความคิดและสามารถตัดสินใจได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าในช่วงชีวิตใด พัฒนาการเป็นไปในทางลบมากกว่า เด็กผู้นั้นจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัวนอกจากนั้นยังอธิบายว่า ถ้าพัฒนาการของ ego ในตอนแรกเป็นไปด้วยดีก็จะไปช่วยพัฒนา ego ในขั้นที่ 2 ต่อไป แต่ถ้าพัฒนาการในขั้นแรกไม่ดี ขั้นที่ 2 อาจจะพัฒนาไปในทางดีได้ ถ้าได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสมในช่วงนั้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามอีริกสันชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลที่แต่ละขั้นมีต่อกันโดยที่พัฒนาการในขั้นหลังจะได้รับอิทธิพลจากขั้นก่อนนั้นซึ่งพัฒนาการทางบุคลิกภาพ 8 ขั้นดังต่อไปนี้

1. ความไว้วางใจ – ความไม่ไว้วางใจ (Trust VS. Mistrust) อายุ 0 – 1 ขวบ วัยนี้ เป็นวัยที่เด็กยังช่วยตนเองไม่ได้ ยังต้องพึ่งพาผู้อื่นโดยเฉพาะแม่ – พ่อ ดังนั้น ขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่เด็กจะพัฒนาความไว้วางใจ เชื่อใจ ความไว้วางใจทั้งต่อตนเองและต่อบุคคลอื่น ซึ่งความรู้สึกนี้จะพัฒนาขึ้นมาได้เนื่องจาก “ความคงเส้นคงวาของพ่อ-แม่ ในการสนองตอบความต้องการพื้นฐานของเด็ก”

2. ความเป็นตัวของตัวเอง – ความไม่มั่นใจในตัวเอง (Autonomy VS. Doubt) อายุ 2 – 3 ขวบ ในวัยนี้ ถ้าเด็กได้รับอนุญาตให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระตุ้นให้กำลังใจให้ลองทำในสิ่งที่เด็กทำได้ตามความสามารถและวิธีการของเด็กแต่ละคนแล้ว ก็จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ถ้าพ่อแม่ไม่มีความอดทน ไม่ให้ออกาสเด็ก หรือทำทุก ๆ สิ่งแทนเด็กเสียหมด เด็กจะเกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความสามารถของตนในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ

3. ความคิดริเริ่ม – ความรู้สึกผิด (Initiative VS. Guilt) อายุ 4-5 ขวบ ในวัยนี้ ถ้าเด็กได้รับอิสระในการที่จะคิดทำกิจกรรมต่าง ๆ และถ้าพ่อแม่มีเวลาให้กับเด็กในการตอบคำถาม ไม่เฝ้าหรือตบตบเพราะความรำคาญ ก็ย่อมจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีแนวโน้มที่จะค้นคว้าศึกษาสำรวจ แต่ถ้าเด็กรู้สึกว่าผู้ใหญ่เข้มงวดกับการกระทำไม่เปิดโอกาสให้ได้ซักถามสิ่งที่สนใจอยากรู้ ขำรู้สึกว่าการกระทำของเด็กเป็นสิ่งที่ก่อความรำคาญใจผู้ใหญ่เรื่องไร้สาระเด็กจะรู้สึกผิดในกรณีที่จะคิดทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

4. ความขยันหมั่นเพียร – ความรู้สึกต่ำต้อย (Industry VS. Inferiority) อายุ 6 – 11 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าเรียน มีความต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น โดยการพยายามคิดทำ คิดผลิตสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะไปช่วยพัฒนาความขยันขันแข็ง อันตรายสำหรับการพัฒนาของเด็กในขั้นนี้คือ ความรู้สึกต่ำต้อย ช่วยตัวเองไม่ได้ ถ้าเด็กได้รับการกระตุ้นให้ทำสิ่งต่าง ๆ ให้กำลังใจในการทำจนสำเร็จ และให้คำชมเชยในความพยายามของเด็ก จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดความมานะ พยายาม แต่ถ้าเด็กทำสิ่งใดขึ้นมาแล้ว ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสนใจเห็นว่าน่าเบื่อเด็กจะพัฒนาความรู้สึกต่ำต้อย

5. ความเป็นเอกลักษณ์ ความสับสนในบทบาท (Identity VS. Role confusion) อายุ 12-18 ปี เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่เด็กควรจะหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเองได้ ถ้าวัยนี้เด็กยังหาเอกลักษณ์ของตนไม่ได้ จะเกิดความสับสนในบทบาทของตน

6. ความผูกพัน – การแยกตัว (Intimacy VS. Isolation: Young Adult) หลังจากเด็กผ่านขั้นที่ 5 มาแล้ว เด็กจะเกิดความรู้สึกต้องการมีเพื่อนสนิทที่จะสามารถรับรู้รับฟังสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองมีอยู่ต้องการที่จะแบ่งปันประสบการณ์ที่ตนเองมี อันตรายของวัยนี้คือ การที่เด็กไม่สามารถสร้างความรู้สึกผูกพันใกล้ชิดกับบุคคลอื่นได้ แต่กลับมีความรู้สึกแข่งขันชิงดีชิงเด่น ชอบมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับคนซึ่งจะไปสู่การต้องแยกตัวอยู่ตามลำพัง

7. การทำประโยชน์ให้สังคม – การคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity VS. Absorption: Middle Age) วัยกลางคนเป็นวัยที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคม เมื่อมาถึงขั้นที่ 7 ก็พร้อมที่จะทำประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับสังคม รู้จักที่จะอบรมสั่งสอนลูกหลานให้เป็นคนดีต่อไป แต่ถ้าบุคคลใดไม่พัฒนามาถึงขั้นนี้ จะเกิดความรู้สึกท้อถอยเหนื่อยหน่ายในชีวิต คิดถึงแต่ตนเองไม่สร้างประโยชน์ให้สังคม

8. บูรณาภาพ – ความสิ้นหวัง (Integrity VS. Despair: Old age) วัยชราซึ่งเป็นวัยสุดท้ายของชีวิตนั้น ถ้าบุคคลผ่านขั้นตอนของพัฒนาการมาด้วยดีจะบังเกิดความพึงพอใจในชีวิตของตน รู้จักหาความสุข ความสงบ พึงพอใจกับการมีชีวิตอยู่ของตน แต่ถ้าขั้นพัฒนาตอนต้นไม่เหมาะสม เมื่อมาถึงขั้นนี้ความรู้สึกสิ้นหวัง รู้สึกว่าเวลาเหลือน้อยเหลือเกิน สิ้นเกินไปกว่าที่จะแสวงหาวิธีต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้ชีวิตมีความสุข จะรู้สึกเสียดายเวลาที่ผ่านมา ไม่ยอมรับสภาพความเป็นอยู่ของตน หาความสุขความสงบให้กับตนเองไม่ได้

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แฮนส์ไอเซนค (Hans Eysenck) ได้มีการพัฒนาทฤษฎีที่จะอธิบายว่าทำไมแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกันในทางบุคลิกภาพและพฤติกรรม คุณลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญมี 3 คุณลักษณะ คือ พฤติกรรมปกปิด(Introversion) พฤติกรรมเปิดเผย (Extroversion) และพฤติกรรมที่มั่นคง (Stability) ต่างก็มีจุดเริ่มต้นมาจากทางด้านชีววิทยา ขึ้นอยู่กับจำนวนกิจกรรมในระบบประสาทของ แต่ละบุคคล กิจกรรมนี้จะจูงใจให้แต่ละบุคคลมีการพัฒนาไปในแนวทางที่แน่นอนขั้นสุดท้ายบุคลิกภาพจะได้มาจากระบบประสาทของแต่ละบุคคลที่ได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม และจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับมาแล้ว บุคลิกภาพที่มีพฤติกรรมเปิดเผย มีธรรมชาติระบบประสาทที่มีความสงบเยือก มีปฏิกิริยาสังเกตเห็นได้น้อยมาก จึงทำให้เกิดการจูงใจแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็น การสังสรรค์ที่มีเสียงดัง และชอบกิจกรรมที่มีความเสี่ยงภัยบุคลิกภาพที่มีพฤติกรรมปกปิด มีการจูงใจที่มีความเพียงพอ เกิดจากธรรมชาติของระบบประสาท ที่ไม่ต้องการแสวงหาสิ่งเพิ่มเติมที่มีความ ตื่นเต้น จึงมีพฤติกรรมชอบอยู่ตามลำพังบุคคลทุกคนจะมีบุคลิกภาพเป็นแบบพฤติกรรมเปิดเผยหรือพฤติกรรมปกปิดก็ได้ หรือจะมีพฤติกรรมทั้งแบบเปิดเผยและแบบปกปิดก็ได้

ฟรีดแมน และโรสแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537: 14; อ้างอิงจาก Friedman and Roseman. 1974: 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งร้อน ชอบแข่งขัน ก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกวุ่นวาย เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฝ่าฟัน

อุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดการสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้อับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

2. บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลายไม่รีบร้อน ก้าวร้าวมีลักษณะเรื่อยๆ น้อยๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่ายๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ในการทำงาน และไม่ชอบทำงานในเวลาเร่งด่วน

การวัดบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี มีอยู่ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบวัดที่ 1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview: SI) ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้คนที่บุคลิกภาพแบบเอไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้โกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางกายภาพ

2. แบบวัดที่ 2 มาตราวัดบุคลิกภาพแบบเอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale: FATS) เป็นแบบวัดรายงานตนเอง เช่นเดียวกับแบบที่ 1 ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วและการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน

3. แบบวัดที่ 3 แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkin Activity Surver: JAS) ซึ่งอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล ได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้วยคำถาม 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปรนัย โดยวัดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งผลการใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพปรากฏว่า คนที่ได้คะแนนจาก แบบสอบถามฉบับนี้สูง จะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามนี้ต่ำ จะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536: 5) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่างหน้าตา กิริยามารยาทการแต่งตัว วิธีการพูดจา การนั่ง การยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 17) บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นจะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนภายใน และภายนอก ที่ทำให้บุคคลนั้นๆ แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งแสดงออกมาทางพฤติกรรมของบุคคลนั้น และจากแนวคิด ทฤษฎีข้างต้นผู้วิจัยพบว่า บุคลิกภาพแบบเอคือ ผู้ที่มีลักษณะเร่งร้อน ชอบแข่งขัน ก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่ เวลาผ่านไปอย่าง

รวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดการสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว หนีไม่ติดกับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย อาจจะมีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นวัตถุนิยม

คำว่า “วัตถุนิยม” มีผู้ให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ วัตถุนิยมตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Materialism”

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2530 ให้ความหมายของวัตถุนิยมว่า เป็นความเชื่อที่ว่าวัตถุเท่านั้นสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด การให้คุณค่าแก่สิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม

ซุมนุมวรรณศิลป์ (2517: 76-77) กล่าวถึง หลักมูลฐานของปรัชญาวัตถุนิยมของมาร์กซ์ มีดังนี้

1. ธาตุแท้ของโลกคือวัตถุ ปรากฏการณ์ทั้งมวลของโลกคือสารรูปที่ต่างกันของวัตถุที่เคลื่อนไหว ซึ่งดำเนินไป ตามกฎเกณฑ์แห่งสัมพันธกัน และพึ่งพากันตามหลักวิชาวิธี วิวัฒนาการของโลก ย่อมดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ของมันเอง โดยไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจของ สิ่งที่เราเรียกว่า “วิญญาณอันสมบูรณ์” “วิญญาณโลก” หรือความรู้สึกนึกคิดของคน

2. วัตถุและธรรมชาติ ตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นสิ่งที่อยู่โดยอิสระโดยตัวของมันเอง วัตถุเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรก ความรู้สึกและจิตใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอันดับสอง เพราะวัตถุเป็นต้นตอของความรู้สึกและความคิด ส่วนความรู้สึกนึกคิดคือภาพสะท้อนของวัตถุ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์คือผลผลิตแห่งความเจริญของวัตถุ หรือเป็นผลผลิตของสมอง ส่วนสมองคืออวัยวะรับรู้ของความรู้สึกนึกคิด

3. โลกและกฎเกณฑ์ของโลกเป็นสิ่งที่เราสามารถรับรู้ได้ ความรู้ที่ผ่านการทดสอบจากการปฏิบัติที่เป็นจริง และมาจากความชัดเจน ย่อมเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ และเป็นสัจธรรมทาง ภาววิสัย ไม่มีสิ่งใดในโลกที่จะรู้ไม่ได้ คงมีแต่สิ่งที่เรายังรู้ไม่ถึงซึ่งต่อไปก็อาจค้นพบ และรับรู้โดยพลังวิทยาศาสตร์กับการปฏิบัติที่เป็นจริงของมนุษย์

นฤพล สวัสดิ์ธนกิจและคณะ (2544: 292) สำหรับความหมายของนักวัตถุนิยม หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจอยู่บนอำนาจของวัตถุ การพัฒนาชีวิต และคุณภาพชีวิตซึ่งในทัศนะของนักวัตถุนิยม หมายถึง การเพิ่มปริมาณวัตถุในการดำรงชีวิต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การทำให้ชีวิตต้องอาศัยวัตถุ

มากขึ้นและในที่สุดวัตถุได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้แทนที่วัตถุจะรับใช้มนุษย์ แต่ได้กลับกลายเป็นนายบีบคั้นให้มนุษย์กระทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ

พุทฺธกันต์. (2549: Online) กล่าวถึง วัตถุนิยม คือการที่คนให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของซึ่งเป็นรูปธรรมมากกว่าคุณค่าความรู้สึกทางจิตใจ (นามธรรม) และมีความอยากได้ อยากเป็น และอยากครอบครองมากขึ้น จนลืมน้อมมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ ซึ่งมีอิทธิพลมาจาก 1) สื่อต่างๆ จากการโฆษณาของสื่อ ทั้งทางทีวี นิตยสาร และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ล้วนโฆษณาชวนเชื่อชักนำให้ตัดสินใจซื้อสินค้าที่หือโหดยี่ห้อหนึ่ง 2) สังคมสิ่งและแวดล้อม หมายถึง ความเจริญทางเทคโนโลยีและการแข่งขันทางเศรษฐกิจทำให้ชีวิตผู้คนทันสมัย และแสวงหาความเป็นส่วนตัว ความมีระดับ และความเป็นหนึ่งมากขึ้น และ 3) พ่อแม่ เป็นผู้นำกระแสวัตถุนิยมสู่ตัวลูกทางอ้อม ซึ่งเกิดจากการเลี้ยงดู

สินีนานู กำเนิดเพชร (2547: 14) กล่าวถึง วัตถุนิยม หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลเห็นว่าวัตถุเท่านั้นสำคัญกว่าสิ่งอื่นใดด้วยการเพิ่มปริมาณวัตถุในชีวิต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การทำให้ชีวิตต้องอาศัยวัตถุมากขึ้นแต่ในที่สุดวัตถุก็กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้ ซึ่งเป็นผลทำให้มนุษย์กระทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ

ดิทมาร์ และ เปปเปอร์ (สิริอร วิชชาวุธ.2550: 356 อ้างอิงจาก Dittmar & Pepper.1994) กล่าวถึงความเป็นวัตถุนิยม เป็นค่านิยมที่ยึดถือว่าการหาวัตถุเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ทั้งนี้ถือว่ามันเป็นกุญแจสู่ความสุขและความอยู่ดี อีกทั้งยังเป็นเครื่องวัดความสำเร็จ และยังย้ำอีกว่าค่านิยมที่นิยมวัตถุมีผลต่อทั้งความคิดความรู้สึก บุคคลที่วัตถุนิยมจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับส่วนดีของวัตถุเกินความจริง พวกเขาจะประเมินผลดีของวัตถุที่มีต่อจิตใจสูงเกินความจริง นอกจากนี้พวกวัตถุนิวยังมีความไม่สบายอารมณ์มากกว่าหลังจากซื้อของ พวกที่บ้าวัตถุจะพูดถึงประโยชน์และความเป็นสัญลักษณ์ของสถานะมากกว่า ส่วนพวกที่ไม่เป็นวัตถุนิยมจะถือว่าวัตถุนั้นเป็นแค่สัญลักษณ์ของความสัมพันธ์และเป็นเพียงตัวเสริมความสุข นอกจากนี้วิธีการรับรู้ของผู้ที่เป็นวัตถุนิยมเกี่ยวกับคนรวยก็คือว่า คนรวยต้องฉลาด มีความสำเร็จและขยัน ส่วนบุคคลที่ไม่วัตถุนิยมไม่เชื่อมโยงแบบนั้น

สุนทรี โคมินและสนิท สมัครการ (2522: 35) ได้ทำการรวบรวม ที่มาและผลต่อเรื่องของค่านิยมไว้ว่า ประโยชน์ของแนวคิดที่ว่าค่านิยมเป็นแนวคิดที่เป็นแกนกลาง ทำให้สามารถมองค่านิยมเป็นได้ทั้งตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระได้ ในฐานะที่เป็นตัวแปรตาม ค่านิยมเป็นผลผลิตของวัฒนธรรม สังคม สถาบัน รวมทั้งแรงผลักดันส่วนบุคคลที่ต่างก็มีอิทธิพลในการปั้นแต่งค่านิยมขึ้นมาทั้งสิ้น ในฐานะที่เป็นตัวแปรอิสระค่านิยมมีผลและอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรมของมนุษย์ในทุกด้าน ซึ่งเป็นส่วนที่นักวิชาการทางสังคมศาสตร์หลายสาขาวิชาต่างก็สนใจ จริงอยู่บุคคลแต่ละคนมีค่านิยม ซึ่งตามแนวคิดทฤษฎีแล้วมีเป็นจำนวนน้อยแต่หากจะคิดถึงแตกต่างของบุคคลและ

คิดถึงจำนวนประชากรทั้งหมดในสังคมหนึ่ง ก็มีมากเกินกว่าจะนับได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากวัฒนธรรมและสังคมที่บุคคลใช้ชีวิตมาตั้งแต่เด็กนั้นได้วางกรอบบั่นคนจำนวนมากในแนวที่คล้ายกัน เราคาดว่าความเหมือนกันทางวัฒนธรรม จะมีผลทำให้ลดความแตกต่างของค่านิยมระหว่างบุคคลลงเป็นอย่างมาก ยิ่งกว่านั้นความแตกต่างหรือความแปรผันของค่านิยมจะยิ่งถูกลดจำนวนลงไปอีก ด้วยผลของการเรียนรู้ทางสังคม ผ่านทางสถาบันสังคมต่างๆ เช่น เพศ อายุ ชนชั้นและเชื้อชาติ สถาบันศาสนา สถาบันทางการเมือง ฯลฯ นอกจากนั้นประสบการณ์ส่วนบุคคลที่คล้ายกันก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ลดจำนวนค่านิยมลง

พุทธทาสภิกขุ (2537: 262-263) ได้กล่าวถึง ลักษณะของวัตถุนิยมสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ตัวทำที่ หรือตัวสมมติฐาน หรือตัวการยืนยัน การย่ำหรือตัวการน้อมเอียงของความคิดนึกความรู้สึกก็ตาม จะเป็นความคิดนึกหรือสมมติฐานที่ยังหลงใหลเหตุผลชั้นแรกๆ หรือเป็นทำที่ที่แสดงออกมา หรือเป็นการยืนยัน หรือเป็นการย่ำซ้ำลงไปอีกก็ตาม ความน้อมเอียงในความคิดนึกก็ตาม คือตัววัตถุนิยม

2. ภาวะที่ถูกจำกัดอยู่ด้วยสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ หรือวัฒนธรรมที่เนื่องด้วยวัตถุ จนผู้นั้นไม่สามารถจะเอาชนะหรือเปลี่ยนแปลง หรือแม้แต่จะปรับปรุงวัตถุเหล่านั้นให้ผิดไปได้ หมายถึงว่า ในปัจจุบันนี้ผู้นั้นอยู่ในภาวะที่ตัวเขา หรือจิตใจของเขา ถูกแวดล้อมอยู่ด้วยวัตถุหรือวัฒนธรรมที่เนื่องด้วยวัตถุ จนความคิดนึกรู้สึก หรือการกระทำของเขาไม่อาจจะเปลี่ยนแปลง ไม่อาจจะทะลุออกมาจากอำนาจของวัตถุได้ เรียกว่าเขาไม่อาจจะเอาชนะความเป็นวัตถุนิยมได้ ไม่อาจจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุได้ ภาวะของคนติดอยู่ในลักษณะเช่นนั้นเองเป็นตัววัตถุนิยม

3. ภาวะแห่งการถูกจับยึด หรือการเป็นทาสด้วยความสมัครใจต่อคุณค่าของวัตถุ หรือการน้อมเอียงไปในทางต่ำ ซึ่งข้อนี้หมายถึงความรู้สึกในทางฝ่ายต่ำ ที่เป็นไปในทางฝ่ายต่ำ เพราะการถูกจับยึด หรือเพราะการตกเป็นทาสของวัตถุ หรือผลของวัตถุ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า วัตถุนิยมคือ ค่านิยมทางวัตถุ หรือความเชื่อที่บุคคลเห็นว่าวัตถุเท่านั้นสำคัญกว่าสิ่งอื่นใดด้วยการเพิ่มปริมาณวัตถุในชีวิต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การทำให้ชีวิตต้องอาศัยวัตถุมากขึ้น และในที่สุดวัตถุได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้แทนที่วัตถุจะรับใช้มนุษย์ แต่ได้กลับกลายเป็นนายบีบคั้นให้มนุษย์กระทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ ซึ่งยึดถือว่าการหาวัตถุเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ทั้งนี้ถือว่าวัตถุเป็นกุญแจสู่ความสุขและความอยู่ดี อีกทั้งยังเป็นเครื่องวัดความสำเร็จ

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเงินบุคคล

5.1 การบริหารการเงินบุคคล

5.1.1 ความหมาย

สุขใจ น้ำผุด. (2545: 3) ได้ให้ความหมายของ การบริหารการเงินบุคคล (Personal Finance) ว่าหมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และยังหมายถึง การบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา (Personal Financial Resources) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด คือให้เขาได้รับความมั่งคั่งสูงสุด อันจะนำมาซึ่งความผาสุกและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคลนั้น

5.1.2 บทบาทและความสำคัญของการบริหารการเงินบุคคล

สุขใจ น้ำผุด. (2545: 4) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารการเงินบุคคลมีดังนี้ ให้บุคคลได้มีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดหา การใช้จ่าย การเก็บออมไว้จนตลอดการลงทุน การรู้จักวางแผนและป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่ง มั่นคงและความผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัวของเขานั้น

ส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต เนื่องจากมีหลายสิ่งที่คุณเราไม่ค่อยได้คิดถึงและคำนึงถึง เช่น การใช้จ่ายเพื่อสุขภาพที่ดี การใช้จ่ายเพื่อพักผ่อนท่องเที่ยวที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นการช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่สุขสบายอย่างสมบูรณ์แบบ และได้มีโอกาสใช้เงินที่ตนอุตส่าห์ทำมาหาได้มาตลอดชีวิตให้เกิดผลจนคุ้มค่าอย่างแท้จริง

การศึกษาวិชาการการบริหารการเงินบุคคล จะก่อให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planner) ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการเงิน และการลงทุนของบุคคลโดยเฉพาะ

การศึกษาทางด้านการบริหารการเงินบุคคล ยังเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีเงินเหลือกินเหลือใช้ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่สุขสบายก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไปได้อีกทางหนึ่ง

5.1.3. ขอบเขตของการบริหารการเงินบุคคล

การบริหารการเงินบุคคลครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญ ของบุคคลใน 6 ลักษณะด้วยกันคือ

5.1.3.1 การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน (Financial Health) ซึ่งได้แก่การมีงานทำที่เหมาะสม ก่อเกิดรายได้ที่มั่นคง รู้จักวางแผนใช้จ่าย งบประมาณตลอดจนการรู้จักเลือกใช้เครดิตเพื่อเสริมฐานะความเป็นอยู่ของชีวิตอีกด้วย

5.1.3.2 การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด (Spending Money Wisely) โดยใช้เงินเป็นในทุกด้านไม่ว่าเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคม และอื่นๆ

5.1.3.3 การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย (Home and Other Real Estate) เพื่อให้มีที่พำนักอันสุขสบายและปลอดภัย อีกทั้งเป็นการลงทุนที่ไม่เสียหาย

5.1.3.4 การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการทำประกันภัย (Insurance Program)

5.1.3.5 การลงทุนประเภทต่างๆ (Diversified Investment Portfolio) โดยเลือกหลักทรัพย์ลงทุนและสถาบันที่จะลงทุนและสถาบัน

5.1.3.6 การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement) เพื่อความมั่นคงและสุขสบายตลอดชั่วอายุขัยของบุคคล

5.1.4. ข้อคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินบุคคล

5.1.4.1 การเป็นของมีค่าในการบริหารการเงินบุคคลควรใช้เวลาให้น้อยที่สุด

5.1.4.2 การจัดการเกี่ยวกับการเงินควรจะมีการยืดหยุ่นได้

5.1.4.3 ควรมีปรับปรุงแผนงานระยะยาว

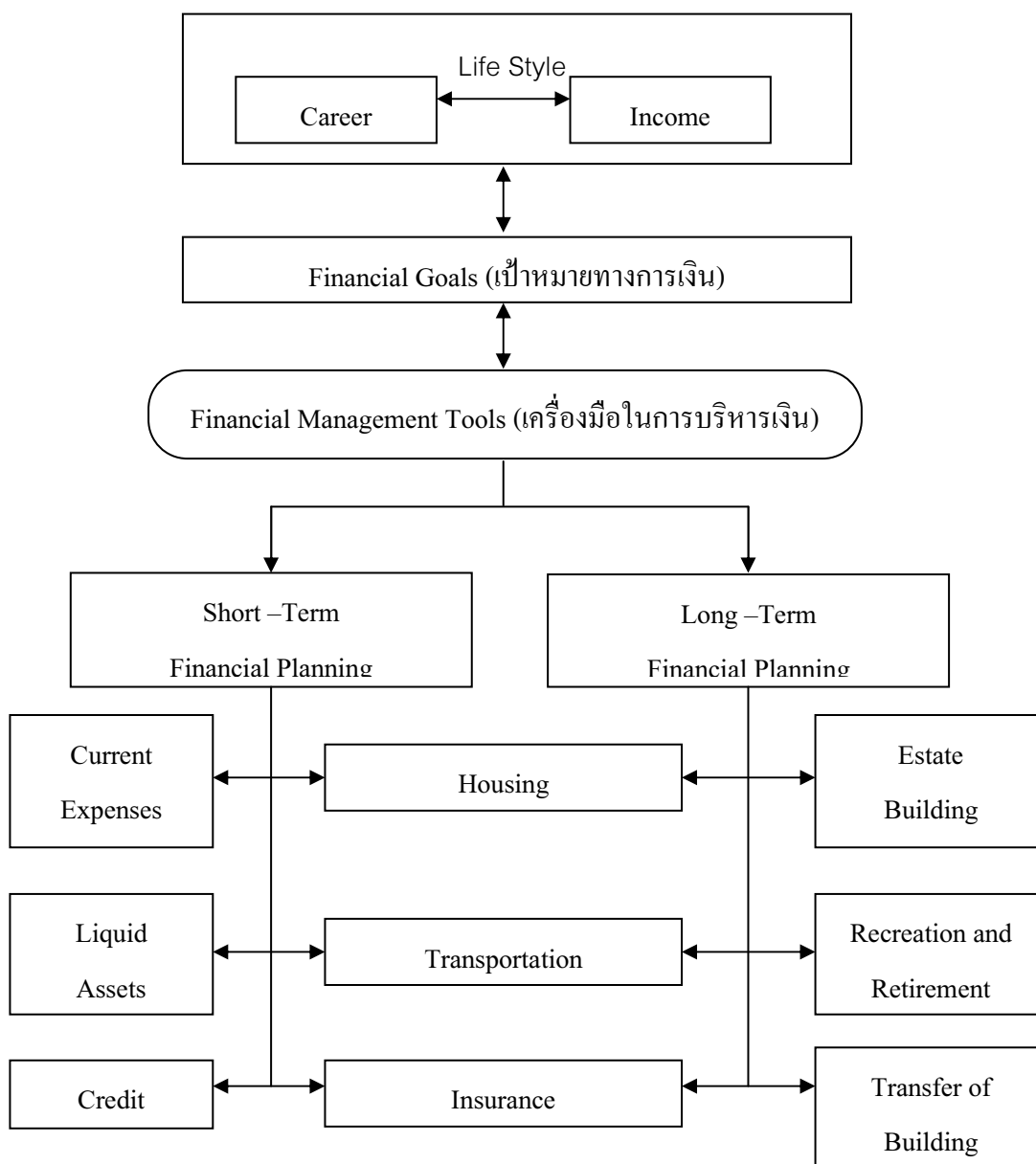
5.1.4.4 ควรมีการวางแผนทางการเงินของครอบครัว

5.1.4.5 การซื้อของราคาแพงแล้วได้สินค้าคุณภาพดี

5.1.4.6 ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็น เพราะการเป็นหนี้จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายและอัตราดอกเบี้ยแท้จริงค่อนข้างสูง

5.1.5. รูปแบบของการบริหารการเงินบุคคล (Personal Financial Management Model)

5.1.5.1 การบริหารการเงินบุคคล มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งเป็นต้นว่า อาชีพ (Career Choice) รายได้ (Income) และวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life Style) ฯลฯ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล

5.1.5.2 การวางแผนการเงินระยะสั้น (Short – Term or Current Planning) แผนระยะสั้นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) เช่น เงินสด เงินฝากต่างๆ รวมทั้งการใช้เงินกู้ หรือเครดิตต่างๆ สำหรับเรื่องการใช้เงินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยนั้นเป็นได้ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว เพราะเราอาจใช้วิธีเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองก็ได้ เช่นเดียวกับการทำประกันชีวิตก็อาจจัดไว้ได้ทั้งในแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว เพราะบางคนอาจใช้วิธีทำประกันแบบเฉพาะกาล (Term Insurance) หรือ บางคนอาจจะทำประกันแบบตลอดชีพ (Whole life Insurance)

5.1.5.3 การวางแผนการเงินระยะยาว (Long – Term Planning) การวางแผนระยะยาวส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการสร้างฐานะความมั่นคงให้บุคคลในอนาคต เช่น การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อสะสมไว้ ตลอดจนการโอนทรัพย์สินเหล่านี้ไปให้ทายาท หรือผู้อื่น เป็นต้น

5.2 การวางแผนด้านการเงิน

5.2.1 ความหมายการวางแผน

คำว่า การวางแผน (Planning) มาจากภาษาลาตินว่า Planum ซึ่งหมายถึง พื้นที่ยราบ และได้นำมาใช้ในภาษาอังกฤษเมื่อศตวรรษที่ 17 โดย Oxford Dictionary ตามความหมายของพื้นราบ หมายถึง การกำหนดแบบฟอร์มในทางราบ เช่น แผนที่ และแบบพิมพ์ของสิ่งก่อสร้างต่างๆ ปัจจุบัน การวางแผนได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักวิชาการทางบริหารหลายท่านได้ให้นิยามไว้ดังต่อไปนี้

5.2.2 ความหมายของด้านการเงิน

“การวางแผนด้านการเงิน” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำไว้โดยแยกความหมายของแต่ละคำ ดังนี้

การ	หมายถึง	กิจการ งาน หรือธุระสิ่งที่ทำมา
วางแผน	หมายถึง	การกำหนดหรือโครงการไว้เพื่อที่จะดำเนินการต่อไป
ด้าน	หมายถึง	ฝ่าย ข้าง ทาง ส่วน
เงิน	หมายถึง	วัตถุที่ใช้วัดราคาในการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน

จากความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ประมวลความหมายจากคำต่างๆ สามารถสรุปความหมาย “การวางแผนด้านการเงิน” หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการกำหนดหรือการวางแผนด้านการเงินไว้เพื่อที่จะดำเนินการต่อไป

5.2.3 แนวคิดการวางแผนด้านการเงินของบุคคล

สุขใจ น้ำมุด (2543: 10-11) กล่าวถึงข้อคิดการวางแผนการเงินของบุคคลไว้ว่า เวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการวางแผนการเงินและในการบริหารเงินควรใช้เวลาให้น้อยที่สุด

1. การจัดการวางแผนการเงินควรมีการยืดหยุ่นได้
2. ควรตรวจสอบการวางแผนอยู่เสมอเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ
3. การซื้อสินค้าราคาแพงแล้วได้คุณภาพดี จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในระยะยาวต่ำกว่าซื้อของราคาถูก แต่ได้สินค้าคุณภาพต่ำ
4. ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็น
5. พยายามเสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด แต่ให้ได้ประโยชน์มาก
6. พยายามวางแผนการเงินและบริหารเงินที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด
7. ควรปรับปรุงงานอดิเรกที่ทำอยู่ให้มีผลประโยชน์เกิดขึ้น อันเป็นการใช้เวลาว่างได้อย่างมีคุณค่า
8. ใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เพิ่มพูน
9. อย่าลืมนำระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ควรวางแผนการใช้จ่ายเงินต่างๆ ให้สอดคล้องกับเวลาเสมอ

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ (2550: Online) กล่าวถึงขั้นตอนในการวางแผนการเงินที่รวบรวมมาจากเอกสารสำหรับผู้วางแผนการเงินของฮ่องกงมี 5 ขั้นตอน คือ

1. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการวางแผนและการตั้งเป้าหมาย
2. การวิเคราะห์และประเมินสถานะการเงินของผู้วางแผน
3. พัฒนาแผนการเงิน
4. นำแผนไปปฏิบัติ
5. คอยทบทวนแผนและปรับปรุงแผนเป็นระยะๆ ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือตามเป้าหมายหรือความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

5.3 ประโยชน์ของการวางแผน

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลมีประโยชน์ต่อบุคคลดังนี้ (ศิรินุช อินละคร. 2548: 2)

1. ช่วยให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้นั่นเอง
2. ช่วยให้บุคคลมีการจัดการกับรายรับ รายจ่าย รวมทั้งเงินออมของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้คุณบุคคลมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้คุณบุคคลมีภาระหนี้สินมากเกินไป

4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของคุณ เนื่องจากการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจะรวมถึงการคาดการณ์รายได้ และค่าใช้จ่ายของคุณในอนาคตแล้วนำไปวางแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ดังนั้นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงช่วยให้คุณบุคคลมีการคาดการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตพร้อมทั้งทำการวางแผนรองรับไว้ด้วย

5.4 รายได้ของคุณ (Personal Income)

5.4.1 ปัจจัยที่กำหนดรายได้ของคุณ

การที่คุณบุคคลจะมีรายได้มากน้อยเพียงไรนั้น มีอยู่หลายปัจจัยซึ่งเป็นตัวกำหนดรายได้ของเขา ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ ตลอดจนคุณสมบัติเฉพาะตัวอื่นๆ (สุขใจ น้ำผุด. 2545 : 55-56)

5.4.1.1 อายุ (Age) เรื่องของอายุมีความสัมพันธ์ต่อการหารายได้ของคุณ แม้ว่ายอายุเป็นสิ่งที่คนเราไม่สามารถควบคุมได้ก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้วจะพบว่าบุคคลที่สูงวัยและหนุ่มสาวผู้เริ่มทำงานนั้นจะมีรายได้ไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับผู้ที่อยู่ในวัยกลางคน ซึ่งมีอายุอยู่ในระหว่าง 35 – 55 ปี เพราะผู้ผูอยู่ในวัยนี้โดยทั่วไปจะมีความสามารถในการหารายได้สูง ทั้งนี้เนื่องจากอยู่ในวัยที่มีพลังกำลังในการทำงาน ทั้งความรู้ความสามารถและประสบการณ์ก็มีมากขึ้น อีกทั้งยังมีความมุ่งมั่นที่จะนำชีวิตและครอบครัวให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นเขาจึงทุ่มเทพลังกำลังความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ จึงนำรายได้ที่ดีให้แก่เขา

5.4.1.2 การศึกษา (Education) ระดับการศึกษาจะเป็นเครื่องกำหนดรายได้ของคุณ ผู้ที่สำเร็จปริญญาสูงๆ ย่อมมีรายได้สูงกว่าผู้มีการศึกษาดำหรือไม่ได้รับการศึกษา การศึกษาเป็นปัจจัยที่เราสามารถควบคุมได้ในระดับหนึ่งเพราะทุกประเทศจะกำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้สำหรับประเทศไทยก็มีนโยบายที่จะให้ผู้จบการศึกษาภาคบังคับในอนาคตจะมีความรู้เบื้องต้นพอที่จะไปประกอบอาชีพพื้นฐานได้ด้วย อย่างไรก็ตามก็ดีสำหรับผู้ที่มีโอกาสทางการศึกษาแล้วจะต้องพยายามศึกษาให้สูงไว้ เพราะจะนำไปสู่การมีรายได้สูงในอนาคต สำหรับผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาแบบเต็มเวลา เพราะต้องทำงานหาเลี้ยงตัวเองก็ควรจะหาเวลาว่างที่จะไปศึกษาเพิ่มเติมกับสถาบันการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ศึกษาได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน ซึ่งอาจจะใช้เวลามากกว่าแต่ก็มีโอกาสสำเร็จการศึกษา และจะทำให้มีรายได้สูงขึ้นในอนาคต นอกจากนั้นการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาก็มีผลต่อรายได้ของคุณเช่นกัน ในยุคที่ประเทศกำลังพัฒนาก้าวไปสู่ความเป็นนิคมอุตสาหกรรมความต้องการในเรื่องของการลงทุนการพัฒนาและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีมาก ดังนั้นผู้

ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิศวกรรม วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีอื่นๆ ตลอดจนด้านการบริหารจึงเป็นที่ต้องการ ดังนั้นผู้ที่เรียนทางด้านนี้จึงมีโอกาสมากกว่าผู้ที่จบการศึกษาในด้านอื่นๆ

5.4.1.3 อาชีพ (Career) การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบุคคล มีอาชีพบางอย่างที่ผู้ทำงานจะต้องผ่านการศึกษาทางด้านนี้มาโดยเฉพาะ แต่มีอาชีพบางอย่างถึงแม้จะไม่เรียนมาในสายนั้นโดยตรงก็สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้โดยเพียงแต่ผ่านการฝึกอบรมจากสถานที่ที่จะทำงานก่อนนั้น บางอาชีพนอกจากต้องการความรู้แล้วยังต้องการประสบการณ์สูงอีกด้วย แต่ละอาชีพให้ผลตอบแทนหรือรายได้ไม่เท่ากันนั้น แล้วแต่ระดับของการศึกษา ความยากง่ายในการเรียน ตลอดจนความต้องการของตลาดที่มีต่อสายอาชีพต่างๆ ในขณะนั้น อย่างไรก็ตามผู้ที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพของตนโดยสามารถทำรายได้ได้สูงนั้น มักจะขึ้นอยู่กับการเลือกศึกษาในสายอาชีพที่ถูกต้อง ประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลนั้น ตลอดจนความชอบและความถนัดในการทำงานของเขา

5.4.1.4 คุณสมบัติเฉพาะตัว (Personal Assets) บุคคลแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวแล้ว แต่ละคนจะมีต่างๆ กันออกไป เช่น เรื่องของความสามารถ ความชำนาญ บุคลิกภาพ แรงกระตุ้น ทัศนคติ ขวัญและกำลังใจ ตลอดจนค่านิยมต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับรายได้ของบุคคลได้ทั้งสิ้น การเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แต่ละคนมีอยู่นั้นจะช่วยให้มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในงานอาชีพได้มากที่สุด

5.5 การจัดสรรรายได้

การจัดสรรรายได้ที่มีทั้งหมดของเรา แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้ (พัชรา เอลูกานนท์, 2550: 31-32)

5.5.1 **ค่าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน** ทั้งส่วนตัวและครอบครัว เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำ ค่าไฟ เป็นต้น ถือว่าเป็นหมวดที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุดเพราะเป็นการใช้จ่ายพื้นฐานของชีวิต

5.5.2 **เงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน** ควรเก็บไว้ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดและสามารถเบิกใช้ได้ทันทีที่ต้องการ

5.5.3 **ภาระหนี้สิน** เป็นภาระที่ผูกพันและรับผิดชอบในการชำระตามสัญญา ซึ่งหากไม่ทำตามสัญญาก็จะเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาภายหลังได้

5.5.4 **เงินสำหรับการนำไปใช้ในอนาคต** ควรวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดสรรเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อรองรับแผนการในอนาคต ซึ่งเงินในส่วนนี้กันไว้สำหรับคนที่มิโครงการในอนาคตไว้เรียบร้อยแล้ว

5.5.5 เงินประกัน สำหรับตนเองและครอบครัว ในกรณีที่ต้องการเตรียมพร้อมกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5.6 การบริหารเงินสด

การบริหารเงินสด (ศิริบุษ อิ่นละคร. 2548: 31) หมายถึงการจัดการกับเงินสด เงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากที่สุดในสินทรัพย์ทั้งหมดของบุคคล เนื่องจากบุคคลสามารถนำเงินสดไปใช้จ่ายในเรื่องต่างๆ ได้ไม่ว่าจะใช้สำหรับจ่ายค่าอาหาร จ่ายค่าน้ำมัน จ่ายค่าสาธารณูปโภค

การบริหารเงินสด (สุขใจ น้ำผุด. 2545: 63-64) เงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีความคล่องตัวที่สุด เพราะสามารถนำมาใช้จ่ายได้ทันทีในทุกๆ กรณี อย่างไรก็ตามการถือเงินสดมากเกินไปก็จะมีผลเสียได้เหมือนกัน เพราะเงินสดไม่ได้ให้ผลตอบแทนหรือค่าดอกเบี้ยขึ้นแต่ประการใด ซ้ำยังเกิดค่าต้นทุนแห่งการเสียโอกาสอีกด้วย เพราะถ้าเราได้นำเงินสดนั้นไปลงทุนหาผลประโยชน์ เช่น ฝากธนาคาร หรือลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ระยะสั้นถือไว้ก็ยังสามารถได้ออกผลอีกจำนวนหนึ่งขึ้นมา ดังนั้นบุคคลควรจะได้มีการบริหารเงินสดอย่างถูกต้อง

การบริหารเงินสดที่ดี คือการที่บุคคลรู้จักกะประมาณเงินสดที่มีอยู่ในมือให้น้อยที่สุด ทั้งนี้โดยไม่ทำให้เกิดปัญหาเงินสดขาดมือ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การที่บุคคลที่เงินสดในจำนวนที่เขาสามารถอยู่ได้โดยปลอดภัย ในทางปฏิบัติเป็นการยากที่จะกำหนดอย่างชัดเจนว่า บุคคลควรมีเงินสดในมือจำนวนเท่าไรจึงจะเหมาะสม ทั้งนี้เพราะความต้องการ ความพอใจ ตลอดจนอุปนิสัยในการใช้จ่ายใช้สอยของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ถ้าบุคคลนั้นได้ถือเงินสดส่วนหนึ่งไว้เพียงพอกับความต้องการใช้จ่ายใช้สอยของเขาอย่างพอเหมาะ และได้นำเงินสดส่วนที่เหลือใช้ไปฝากไว้ หรือนำไปหาผลประโยชน์ให้เงินนั้นได้ดอกเบี้ยเต็มที่ โดยไม่สูญเสียเปล่าก็ถือได้ว่าเขาได้บริหารเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว

สาเหตุของการถือเงินสดของบุคคล

1. เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น การซื้ออาหารรับประทาน การจ่ายค่าพาหนะ หรือการซื้อของใช้จำเป็น
2. นำมาเป็นเงินสดสำรองไว้ยามฉุกเฉิน เช่น การเจ็บไข้ได้ป่วย หรือการเกิดอุบัติเหตุ ต้องชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น เพื่อแก้ไขสถานการณ์นั้นๆ ให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อความปลอดภัยจึงควรสำรองเงินไว้ในรูปอื่น เช่น เงินฝากที่สามารถถอนมาใช้ได้ในทันที
3. เพื่อการสะสมมูลค่า เพราะเงินสดที่มีอยู่ถ้าไม่จำเป็นต้องใช้จ่ายในวันนี้ก็อาจสะสมไว้เพื่อใช้จ่ายในวันข้างหน้า เงินที่ค่อย ๆ สะสมมาทีละเล็กละน้อยต่อไปจะกลายเป็นเงินก้อนใหญ่ได้ และเงินก้อนใหญ่นี้อาจก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลได้อย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นไปปลูกบ้าน ซื้อรถไว้ใช้ หรือการลงทุนอย่างอื่น

5.7 การบริหารเงินฝากออมทรัพย์

เงินฝากออมทรัพย์เป็นเงินฝากที่ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการเก็บออม โดยการสะสมเงินทีละเล็กทีละน้อยรวมกันเข้าเพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในวันข้างหน้าเมื่อมีความจำเป็น เงินฝากดังกล่าวจะมีการจ่ายดอกเบี้ยให้ และในการฝากถอนก็สะดวกเพราะมีสมุดเงินฝาก ให้สำหรับบันทึกรายการฝากถอนทุกครั้ง

ประโยชน์ของบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

1. เพื่อความสะดวกและคล่องตัวในการฝากถอน สามารถฝากถอนได้แต่ละครั้งด้วยจำนวนเงินไม่มากนัก อีกทั้งยังได้ดอกเบี้ยด้วย โดยดอกเบี้ยไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีบ้างแต่ไม่มากนัก
2. เหมาะสำหรับเป็นบัญชีพักไว้ชั่วคราวของเงินลงทุน
3. การมีบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ไว้เป็นการส่งเสริมให้มีการออมเงินไปในตัว เพราะขณะหนึ่งขณะที่มีเงินเหลือก็นิยมนำมาฝากไว้ในบัญชีนี้เพราะฝากได้ง่าย และสะดวก
4. สำหรับในกรณีของเยาวชนการมีบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เป็นการเสริมสร้างนิสัยให้เด็กรู้จักประหยัดเก็บออม และใช้จ่ายเงินเป็น

5.8 การบริหารรายจ่ายของบุคคล

โดยทั่วไปแล้วบุคคลมักใช้จ่ายเงินในเรื่องเกี่ยวกับ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่นๆ อาหารและเครื่องนุ่งห่มเป็นรายจ่ายที่สำคัญของทุกครอบครัว จึงควรจัดสรรเงินในเรื่องเกี่ยวกับการบริโภคส่วนบุคคล (สุขใจ น้ำผุด. 2545: 95-109) ดังต่อไปนี้

5.8.1 อาหาร

อาหารเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดที่บุคคลจะต้องคำนึงถึง การมีสุขภาพที่ดีย่อมเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา แต่สุขภาพที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับโภชนาการที่ถูกต้องเป็นสำคัญ จึงจำเป็นที่ทุกครอบครัวจะต้องจัดสรรรายจ่ายเกี่ยวกับอาหารให้เหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่ และก่อให้เกิดคุณค่าทางโภชนาการด้วย ในการจัดการเกี่ยวกับเรื่องอาหารจะศึกษาพิจารณาในขอบเขตดังต่อไปนี้

5.8.1.1 การวางแผนในการซื้อ

การกำหนดเป้าหมายเสียก่อนว่างบประมาณที่จะซื้อมีเท่าไร จะมีที่สำหรับเก็บรักษาเพียงพอหรือไม่ และควรสืบเสาะราคาเพื่อเป็นแนวทางการซื้อเสียก่อน ในเรื่องของกรวางแผนนั้นปัจจัยที่ควรพิจารณาก็คือ งบประมาณ แต่ละครอบครัวจะต้องมีการกำหนดให้แน่นอนว่ารายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือนนั้นจะจัดสรรเป็นค่าอาหารสักเท่าไร และเฉลี่ยออกมาเป็นรายจ่ายต่อสัปดาห์ กำหนดเมนูอาหารที่ต้องการไว้สำหรับช่วงเวลาดังกล่าว ระบุนรายการอาหารที่ต้องซื้อ ให้เพียงพอกับสมาชิกในครอบครัว และแขกที่มาเยี่ยม

5.8.1.2 การปฏิบัติในการซื้อ

เมื่อมีการวางแผนในการซื้อเรียบร้อยแล้ว ย่อมพร้อมที่จะไปจ่ายของได้ด้วย ความมั่นใจในการซื้อ อย่าลืมที่จะต้องปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยต้องซื้อของตามรายการเท่านั้น ตรวจสอบตราอาหารที่ซื้ออย่างระมัดระวัง ซื้ออย่างเป็นระเบียบตั้งแต่ทางเข้าจนถึงทางออก เพื่อประหยัดเวลา ควรตรวจสอบราคา และจำนวนของขณะที่พนักงานเก็บเงินกำลังคิดเงิน ให้ครบถ้วน

5.8.1.3 อาหารกับสุขภาพ

ควรรับประทานอาหารอย่างถูกต้องในปริมาณที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญอันจะนำมาซึ่งการมีสุขภาพที่ดี สุขภาพที่ดีคือความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ การรู้จักใช้จ่ายเงินเพื่อตนเองอย่างเหมาะสมในเรื่องอาหารและสุขภาพ ย่อมทำให้เป็นผู้พร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.8.2 เครื่องนุ่งห่ม

บุคลิกเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้พบเห็น การแต่งกายดีถือเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มบุคลิก คนจำนวนมากหาทางปรับปรุงบุคลิกของเขาโดยการหาเสื้อผ้าแบบทันสมัยใหม่ๆ มาใช้ แต่อย่าลืมว่ารายจ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเป็นส่วนหนึ่งของรายจ่ายครอบครัว การเลือกซื้อควรเลือกซื้อให้เข้ากับบุคลิก เพราะจะช่วยประหยัดเงินได้ จะต้องมีการวางแผนที่ดีและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

5.8.2.1 การวางแผนในการจัดซื้อเสื้อผ้า

ประการแรกที่สุดจะต้องตรวจสอบว่ามียังงบประมาณสำหรับเสื้อผ้าว่ามีทั้งสิ้นเท่าไร และมีการใช้จ่ายส่วนตัวเท่าไร สมาชิกในครอบครัวต้องการคนละเท่าไร เขียนรายการเสื้อผ้าและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของตนเองและสมาชิกในครอบครัวกำหนดเป็นงบประมาณ

5.8.2.2 แนวทางในการเลือกซื้อเสื้อผ้า

ควรคำนึงถึงประโยชน์และโอกาสในการใช้สอยให้มาก โดยพิจารณาดูว่าเสื้อผ้าที่ซื้อมันควรจะเข้าได้กับกระโปรง (กางเกง) หลายๆ ตัว และเป็นชุดที่ใช้ได้ในหลายโอกาส แบบที่เลือกซื้อควรเป็นแบบที่อยู่ในสมัยนิยม อย่าซื้อสไตล์ที่ทันสมัยมากเกินไปเพราะจะล้าสมัยเร็ว ควรเลือกแบบธรรมดาๆ ที่สวมใส่ได้นาน ควรเลือกซื้อจากร้านที่มีชื่อเสียงดี ไว้ใจได้ และควรศึกษาถึงคุณภาพของผ้า ทั้งความสวยงาม ภาควัสดุ และสวมใส่สบาย

5.8.2.3 การปฏิบัติในการซื้อ

ควรซื้อเสื้อผ้าตามแผนที่วางไว้แล้วเท่านั้น เวลาไปจ่ายซื้อ ควรชวนเพื่อนสนิทที่ไว้ใจและมีรสนิยมคล้ายๆ กันไปเลือกซื้อด้วย เพราะจะได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์จากเขา ควรไปเลือกซื้อตอนเช้า หรือช่วงที่มีคนน้อยๆ เพื่อจะได้มีโอกาสตรวจสอบตราสินค้าอย่าง

ระมัดระวัง และพนักงานขายก็มีเวลาพอที่จะให้คำแนะนำและช่วยเหลือได้เป็นอย่างดี ควรสอบถามนโยบายการขายของร้านด้วย ก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ ควรตรวจสอบหลังจากได้ซื้อแล้ว ควรตรวจดูของที่ซื้ออีกครั้งหนึ่งว่า มีข้อบกพร่องหรือไม่ หากผิดไปก็ควรส่งคืนทันที โดยนำไปเสริมเข้าไปยืนยันกับผู้ขาย ป้ายราคา และชื่อร้าน สำหรับผู้ธรรมดาจะนำไปตัดเย็บควรลงน้ำเสียก่อนเพื่อกันผ้าหด เมื่อตัดเย็บแล้วควรรู้จักบำรุงรักษาเสื้อผ้าให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ทำการซ่อมแซมเล็กๆ น้อยๆ เอง เพื่อให้ยังคงใช้ได้ต่อไป ควรเก็บรวบรวมเสื้อผ้าที่จำเป็นต้องใช้ไว้ด้วยกัน หมั่นจัดตู้เสื้อผ้าบ่อยๆ อย่าปล่อยให้รกและเต็มไปด้วยฝุ่น

5.8.3 การใช้จ่ายส่วนตัว

นอกเหนือจาก ค่าอาหาร และเครื่องนุ่งห่มแล้ว แต่ละคนจำเป็นต้องมีการใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งรายการที่สำคัญ ได้แก่ ค่าตรวจสุขภาพ ค่าตรวจฟัน ค่าเสริมสวย ค่าตัดผม และรายจ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ การรักษาสุขภาพอนามัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน

สุขภาพ หมายถึง ความเป็นสุข คือ ปราศจากโรค

อนามัย หมายถึง ความไม่มีโรค หรือคุณสมบัติที่เป็นกำไรของชีวิต

ซึ่งช่วยให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุขมีโอกาสใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ได้อย่างเต็มที่ และมีสมรรถภาพสูงในการปรับตัวให้กลมกลืนกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ผู้ที่ประสงค์จะมีสุขภาพดี จิตใจเบิกบาน และอายุยืนยาว จำเป็นจะต้องมีการตรวจสุขภาพสม่ำเสมอ ในการตรวจสุขภาพนั้น ควรไปรับการตรวจจากโรงพยาบาลที่มีชื่อเสียง ซึ่งมีอุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัยครบครัน มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กนกพร ศักดิ์อุดมขจร (2543: 142-151) ได้ศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และพฤติกรรมการบริหารการเงินบุคคลของประชาชนกรุงเทพมหานครพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อาชีพ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกัน แสวงหาข่าวสารทางการเงินแตกต่างกัน ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกันใช้ประโยชน์จากข่าวสารทางการเงินแตกต่างกัน และประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารการเงินบุคคลแตกต่างกัน

กวิณวุฒิ กลั่นไพฑูรย์ (2546: online) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพณิชยการพระนครพบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดา การมีระเบียบวินัย และ

ความสันโดษ และตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้คือ ปัจจัยทางสังคม อายุของนักศึกษา และเงินเดือนที่ได้รับจากบิดามารดา

กรภัทร วรเชษฐ์ (2548: 126-130) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดบุรีรัมย์พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อลักษณะมุงอนาคตคือ ทักษะคิดต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตน การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดคือ การควบคุมตนเอง รองลงมาคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกระตุ้นทางการศึกษาจากครอบครัว บุคลิกภาพแบบเอ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป และเมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดคือ การควบคุมตนเอง รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน บุคลิกภาพแบบเอ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป

จุฑามาศ ชื่นจิตร (2550: 63-71) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะมุงอนาคตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุงอนาคตของนิสิตคือ อายุ ระดับชั้นปีที่ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ เจตคติต่อการเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะมุงอนาคตของนิสิตคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของนิสิต สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต และปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะมุงอนาคตของนิสิตคือ สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน บุคลิกภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต อายุของนิสิต

เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง (2547: 105-109) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า ข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการออมในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมกับสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์ในการออมแตกต่างกัน ส่วนข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการออมในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมกับสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์ในการออมแตกต่างกัน ยกเว้นรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

ทัศนีย์ จิตชื่นมีชัย (2548: 77-92) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับวินัยในตนเองด้านการเรียนของนักศึกษา คือ นิัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาระความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน เพศ ระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวินัยในตนเอง และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ระดับชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับวินัยในตนเอง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของนักศึกษา คือ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ นิัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว

เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 72-80) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต การใช้เวลาว่าง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ค่าใช้จ่ายต่อเดือน สื่ออาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง

นงนุช โรจนเลิศ (2533: 116-128) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น ได้แก่ มโนภาพแห่งตนด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล มโนภาพแห่งตนด้านการปรับตัวทางอารมณ์ และมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และพบว่าการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นชาย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการควบคุมตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

มะลิวัลย์ พรหมจิตร (2547: 83-95) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษา คือ ระดับการศึกษา ปวช.1 บุคลิกภาพ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน นักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน นักศึกษากับเพื่อน ตัวแปรที่มี

ความสัมพันธ์ทางลบกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษาคือ สาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ ระดับการศึกษา ปวช.2 และสภาพสมรสของบิดามารดา ตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีวินัยในตนเองเรียงจากมากไปน้อยดังนี้สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียน นักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียน นักศึกษากับเพื่อน ลักษณะทางกายภาพ ระดับการศึกษา ปวช.2 ระดับการศึกษา ปวช.1 และสาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์

ณัฐนันท์ ลิ้มศรีสุพ่าย (2545: 75-85) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน และระดับชั้นปีต่างกัน มีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันด้วย ส่วนด้านปัญหาทางการเงิน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ มีปัญหาทางการเงินไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่คณะต่างกัน มีปัญหาทางการเงินต่างกันด้วย และนักศึกษาที่ระดับชั้นปีต่างกัน มีปัญหาทางการเงินแตกต่างกันด้วย

ณัฐฐณี ถวิลถึง (2547: 102-111) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏจันทรเกษม: กรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านักศึกษาหญิง และนักศึกษาที่ชั้นปีต่างกัน มีค่าใช้จ่ายด้านส่วนตัวแตกต่างกัน ส่วนปัญหาทางการเงินของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีปัญหาทางการเงินแตกต่างกัน ทั้งในด้านที่พักอาศัย ค่าเดินทาง ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543: ออนไลน์) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์มากที่สุดคือ เก็บไว้ใช้เวลาเจ็บป่วยหรือยามชรา รองลงมาคือ เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และเพื่อการศึกษาบุตร รูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ การฝากออมทรัพย์ รองลงมาคือ กรมธรรม์ประกันชีวิต เงินฝากประจำ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมของประชากรคือ เพศ สถานภาพสมรส การมีบุตร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพหลัก

บริกัณฑ์ สุคนธ์หงส์ (2546: 164-177) ได้ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตและปัญหาทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 928 คน พบว่า นิสิตชายมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านิสิตหญิง เมื่อพิจารณาตามชั้นปีพบว่า ชั้นปีที่ต่างกัน ค่าใช้จ่ายก็แตกต่างกัน รวมถึงนิสิตที่เรียนคณะที่ต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกันด้วย ส่วนในด้านปัญหาทางการเงินของนิสิต นิสิตที่มีเพศต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกัน คณะต่างกัน มีปัญหาทางการเงินแตกต่างกันด้วย

ปฐวี เคล้าจันทร์ (2548: 84-88) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิต

ที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลเชิงปริมาณแตกต่างกัน ซึ่งนิสิตเพศชายมีความมั่นคงทางการเงินสูงกว่านิสิตเพศหญิง นิสิตที่ศึกษาในคณะที่ต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน หรือมาจากครอบครัวที่มีฐานะที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดมีค่าใช้จ่ายที่ต่างกัน นิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากการที่นิสิตทั้งสองชั้นปีมีค่าใช้จ่ายบางส่วนแตกต่างกัน เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

ปฏิมาพร เมฆสมุทร (2547: 101-107) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน ภูมิลำเนาเดิมแตกต่างกัน รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลแตกต่างกัน และพบว่านักศึกษาชายมีปัญหาทางการเงินมากกว่านักศึกษาหญิง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางการเงินของนักศึกษาด้านค่าใช้จ่ายให้แก่สถาบันกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กับปัญหาทางการเงิน ด้านค่าใช้จ่ายส่วนตัว พบว่า เพศ สาขาวิชา ภูมิลำเนาเดิมมีความสัมพันธ์กับปัญหาทางการเงิน

วรรณ ชื่นจุ (2548: 41) ได้ทำการศึกษาการจัดการการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่วงชีวิต พบว่า ในแต่ละช่วงอายุของคนเราเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการวางแผนทางการเงิน อย่างเช่น ในช่วงชีวิตของวัยรุ่น ต้องสร้างนิสัยการใช้เงินอย่างถูกต้อง ให้รู้จักคุณค่าของเงิน รู้จักการออม ในแต่ละช่วงชีวิตเราจำเป็นต้องใช้จ่ายไม่เหมือนกัน ซึ่งก็จะมีผลต่อการออมและการลงทุนด้วย ดังนั้น สิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการการเงินส่วนบุคคลคือ หลักการใช้จ่าย หลักการออม และหลักการพื้นฐานในการตัดสินใจลงทุน

วันชัย สุมโนจิตราภรณ์ (2532: 51-55) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองพัทยา 8 ในเมืองพัทยา พบว่า พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเอง และความมีมารยาทอยู่ในระดับดี ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอยู่ระดับปานกลาง นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน เพศหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมสูงกว่าเพศชาย

วีระ พุ่มเกิด (2546: 61-65) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาด้านราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ขาดการวางแผนในการใช้จ่าย ชอบสังสรรค์กับเพื่อนๆ ชอบดูหนังฟังเพลง ชอบเที่ยวตามสถานบันเทิง และนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีค่าใช้จ่ายมากขึ้น เมื่อพิจารณาจากภูมิลำเนาพบว่า นักศึกษา

ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาน้อยที่สุด

วรวิมล ก้องเสียง (2549: 52-55) ได้ศึกษาการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลีวิทยุ พัทยา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคตต่างกัน มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี และนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน

ศศิธร บัวทอง (2549: 104-106) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกระบวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมประกอบสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต่อความตระหนักในปัญหาค่านิยมฟุ้งเฟ้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม พบว่า นักเรียนมีรายจ่ายในด้านความบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ รายจ่ายด้านเครื่องแต่งกาย การใช้โทรศัพท์มือถือ การใช้อุปกรณ์การเรียน และการเลือกซื้ออาหาร และพบว่านักเรียนหญิงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักเรียนชาย และจากการใช้กิจกรรมกระบวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมประกอบสื่อสิ่งพิมพ์พบว่านักเรียนมีความตระหนักในปัญหาค่านิยมฟุ้งเฟ้อสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้กิจกรรม นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความตระหนักในปัญหาความฟุ้งเฟ้อแตกต่างกัน

ศิริรัตน์ น้อยไม้ (2549: 62-65) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกรีก พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอุปการะทางการเงินจากทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีสถานภาพทางการเงินที่ดี มีเงินใช้พอดีกับค่าใช้จ่าย และนักศึกษาบางส่วนมีเหลือเก็บทุกเดือน การแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสูงสุดคือ การขอเงินเพิ่มจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง รองลงมาคือ การขอยืมเพื่อน และการขอทุนการศึกษา และยังพบว่านักศึกษาบางส่วนทำงานเพื่อหารายได้พิเศษเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เมื่อพิจารณาด้านภูมิลำเนาพบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาภาคกลางมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด รองลงมาคือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร ด้านเพศพบว่า นักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและไม่จำเป็นมากกว่านักศึกษาหญิง

สถิตาพร คำสด (2546: 124-132) ได้ศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง นิสิตชายและนิสิตหญิงมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และความเป็นผู้นำแตกต่างกัน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนต่างกัน ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตต่างกัน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมแตกต่างกัน

สาลินี คนบุญ (2547: 82-85) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดปทุมธานีพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้จ่ายคือ อายุ รายได้ส่วนตัว และงานอดิเรก ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้จ่ายคือ ระดับการศึกษาของบิดามารดา และความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้จ่ายคือ อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ และอิทธิพลจากสื่ออื่นๆ เช่น ใบปลิว ป้ายโฆษณา

สาวิตรี เต็งณฤทธิศิริ (2547: ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่าน มีลักษณะมุ่งอนาคตอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านเพศ ระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน

สุดฤทัย จันทรแจ่มชัย (2550: 65-74) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนด้านการเงิน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนด้านการเงินคือ เพศ บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการวางแผนด้านการเงินคือ รายได้ของนักศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การใช้เวลารว่าง การเลียนแบบอาจารย์ การเลียนแบบเพื่อน องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนด้านการเงินคือ ลักษณะมุ่งอนาคต การเลียนแบบอาจารย์ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียนของนักศึกษา

สุทธินี กล้ากล่อมจิตร (2547: 130-138) ได้ศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่นพบว่า นักเรียนวัยรุ่นมีพฤติกรรมด้านการอุปโภคบริโภค ด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้านนันทนาการ ด้านภาษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมและมารยาท ศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการประหยัดและการออม ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เพราะว่าการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่นอาจขึ้นอยู่กับลักษณะของสภาพแวดล้อมที่นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่อบรมสั่งสอน รวมทั้งการปลูกฝังเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและค่านิยมของสังคมไทยที่เหมาะสม ผลการเปรียบเทียบระดับค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ รายได้ของนักเรียน การพักอาศัยของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีค่านิยมในการปฏิบัติตนแตกต่างกัน

นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับค่านิยมในการปฏิบัติตนไม่แตกต่างกัน นักเรียนวัยรุ่นที่พกอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรืออยู่กับญาติและพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่ตามลำพังมีระดับค่านิยมแตกต่างกันซึ่งนักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาหรืออยู่กับญาติมีค่านิยมในการปฏิบัติตนเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีระดับค่านิยมในการปฏิบัติตนต่างกัน

สุภาพร ธนะชานันท์ (2544: 50-55) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อวินัยในตนเองของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า นิสิตหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่านิสิตชาย เนื่องจากเหตุผลด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมไทย ที่มักให้บทบาทในการดูแลช่วยเหลือและรับผิดชอบงานบ้านแก่เด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย และด้านการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ในสังคมไทย เด็กผู้ชายมักได้รับอิสระมากกว่าเด็กผู้หญิงและบางคนอาจไม่ถูกควบคุมเลย นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีวินัยในตนเองสูง อาจเนื่องจากนิสิตมีพื้นฐานความเพียรและสามารถควบคุมตนเองในด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับวินัยในตนเอง

สำรวล ชุ่มเมืองปัก (2542: 66-67) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงที่สุด นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด

อัจฉรา ผ่องอุดม (2546: ออนไลน์) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า การปฏิบัติตนทางพุทธศาสนาในเรื่องสัจจะ การควบคุมตนเอง และการมุ่งอนาคต การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา เพื่อน และอาจารย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

อายุวรรณ อัจฉริยวงศ์กุล (2547: 75) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศด้านมูลค่าการซื้อสินค้าเลียนแบบต่อปีต่างกัน ซึ่งผู้บริโภคเพศชายมีการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศมากกว่าเพศหญิง ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศด้านมูลค่าการซื้อสินค้าเลียนแบบต่อปีต่างกัน ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศด้านมูลค่าการซื้อสินค้าเลียนแบบต่อปีต่างกัน ผู้บริโภคที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศด้านมูลค่าการซื้อสินค้าเลียนแบบต่อปีต่างกัน ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อสินค้า

เลียนแบบแบรด์เนมต่างประเทศด้านมูลค่าการซื้อขายสินค้าเลียนแบบต่อปีต่างกัน และพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการซื้อขายสินค้าเลียนแบบ

เอริสา มโนธรรม (2550: 107-116) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัด ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประหยัดของนักเรียนคือ ระดับชั้น บุคลิกภาพ ความมีวินัย การเลียนแบบผู้ปกครองในการประหยัด การเลียนแบบเพื่อนในการประหยัด การเลียนแบบสื่อในการประหยัด และปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัดของนักเรียนคือ การเลียนแบบสื่อในการประหยัด ความมีวินัย การเลียนแบบเพื่อนในการประหยัด ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการเลียนแบบผู้ปกครองในการประหยัด

งานวิจัยต่างประเทศ

เกลเลียน และคณะ (Gellion, Antony William Stephen: 1999) ได้ทำการศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคลกับผู้ที่มีรายได้น้อย พบว่าผู้ที่มีรายได้น้อยต้องการรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการเงิน ผลการดำเนินการทางธุรกิจ และความเคลื่อนไหวทางการเงิน

โพเชสกา-คิว และ แมรี เคทลิน (Prochaska-Cue, Mary Kathleen: 1988) ได้ทำการสร้างโปรแกรมเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคลและครอบครัว พบว่า ผู้ที่มีรายได้สูงมีการจัดการการเงินส่วนบุคคลมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีการจัดการการเงินส่วนบุคคลมากกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่า 40 ปี

วอร์นเนอร์ และ นาโอมิ (Warner, Naomi L: 1999) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมข้อมูลทางการเงินกับหน้าที่การงานของผู้หญิง ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลในด้านประวัติทางการเงิน รูปแบบการจัดการการเงิน กิจกรรมทางการเงินในปัจจุบันเพื่อวางแผนการจัดการการเงินในอนาคต

รักซ์ (Prompalit, Rux: 2003) ได้ทำการศึกษาการเงินส่วนบุคคลของนักเรียนและนักเรียนที่กู้ยืมเงินรัฐบาล พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน แหล่งรายได้ และรายได้ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินจากรัฐบาลและนักศึกษาที่ไม่ได้กู้ยืมเงินจากรัฐบาล มีการจัดการทางการเงินไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 4 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกเป็น 30 สาขาวิชา คน จำแนกเป็น คณะครุศาสตร์ จำนวน 493 คน คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,950 คน คณะวิทยาการการจัดการ จำนวน 5,701 คน และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 2,996 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 11,140

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 4 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการการจัดการ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two – Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มหาข้อมูลหน่วยสมาชิกของประชากร จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกออกตามคณะ สาขาวิชา และระดับชั้นปี ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามคณะและชั้นปี

คณะ/สาขา	จำนวนนักศึกษา			
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
คณะครุศาสตร์				
- สาขาการศึกษาปฐมวัย	80	41	82	151
- สาขาการศึกษาพิเศษ	56	38	45	-
คณะวิทยาศาสตร์				
- สาขาอุตสาหกรรมอาหารและการบริการ	314	175	194	112
- สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	-	44	46	58
- สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ	263	146	72	-
- สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	182	136	96	82
- สาขาเคมี	-	-	14	16
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์				
- สาขารัฐศาสตร์	159	87	125	173
- สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ	145	110	162	129
- สาขาภาษาอังกฤษ	168	81	179	114
- สาขาภาษาไทย	55	34	33	40
- สาขาจิตวิทยา	-	78	67	85
- สาขารัฐประศาสนศาสตร์	127	55	94	158
- สาขานิติศาสตร์	148	66	156	168
คณะวิทยาการจัดการ				
- สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ธุรกิจโรงแรม)	-	151	252	522
- สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร)	-	247	268	116
- สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ธุรกิจท่องเที่ยว)	-	85	129	263
- สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ธุรกิจการบิน)	-	137	89	6

ตาราง 1 (ต่อ)

คณะ/สาขา	จำนวนนักศึกษา			
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
- สาขานิเทศศาสตร์(วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์)	-	-	181	251
- สาขานิเทศศาสตร์ (โฆษณา)	-	-	86	115
- สาขานิเทศศาสตร์ (ประชาสัมพันธ์)	-	-	128	133
- สาขานิเทศศาสตร์ (วารสาร)	-	-	224	203
- สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (การจัดการอุตสาหกรรม)	-	-	24	29
- สาขาการบริหารธุรกิจ (ธุรกิจระหว่างประเทศ)	-	-	28	52
- สาขาการบริหารธุรกิจ (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)	-	-	46	58
- สาขาการบริหารธุรกิจ (การตลาด)	-	-	168	196
- สาขาการบริหารธุรกิจ (การเงินการธนาคาร)	-	-	69	50
- สาขาการบริหารธุรกิจ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ)	-	-	245	324
- สาขาการจัดการทั่วไป	-	-	144	171
- สาขาการบัญชี	159	125	169	58
รวม	1,856	1,836	3,615	3,833
	11,140			

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มประชากรมา 10 ใน 30 จากทั้งหมด 30 สาขาวิชา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 10 สาขาวิชา ซึ่งประกอบด้วย สาขาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์ (ประชาสัมพันธ์) สาขาการบริหารธุรกิจ (ธุรกิจระหว่างประเทศ) สาขาการบริหารธุรกิจ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) และสาขาการบัญชี ซึ่งในบางสาขาวิชาไม่มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 เนื่องจากไม่มีการเปิดรับนักศึกษาใหม่ในปีการศึกษานั้นๆ และมีการเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัย

ขั้นที่ 3 นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีระดับชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นชั้น (Strata) และนักศึกษาเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) นำค่าประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้มาถ่วงน้ำหนัก (Weight) การประเมินขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) ในการประเมินค่าเฉลี่ยของประชากร โดยอาศัยข้อมูลในการประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ ขนาดของความคลาดเคลื่อน ($e = \pm 1.5$) ความแปรปรวนของประชากร (σ^2) มาจากการประมาณค่าจากโค้งปกติของแบบสอบถามการบริหารการเงินส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแบบสอบถาม 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนที่นักศึกษาจะได้อยู่ในช่วง 30 – 150 ซึ่งสามารถคำนวณค่าความแปรปรวนของประชากรได้เท่ากับ 400 และคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 580 คน โดยใช้สูตร (มยุรี ศรีชัย.2538 : 105) ดังต่อไปนี้ และแสดงผลการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังตาราง 2

$$n = \frac{\sum_{g=1}^k \frac{N_g^2 \sigma_g^2}{W_g}}{\frac{N^2 e^2}{Z_{\alpha/2}^2} + \sum_{g=1}^k N_g \sigma_g^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากรทั้งหมด
	k	แทน	จำนวนระดับชั้นปี
	N_g	แทน	ขนาดของประชากรในแต่ละชั้นปี
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่า
	σ_g^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของประชากร
	W_g	แทน	อัตราส่วนระหว่างขนาดของประชากรในแต่ละชั้น กับขนาดของประชากรทั้งหมด

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ/สาขา	จำนวนนักศึกษา			
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
คณะครุศาสตร์				
- สาขาการศึกษาปฐมวัย	12	6	12	23
คณะวิทยาศาสตร์				
- สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	-	7	7	9
- สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ	40	22	11	-
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์				
- สาขารัฐศาสตร์	19	8	14	24
- สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ	22	17	24	19
คณะวิทยาการจัดการ				
- สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ธุรกิจท่องเที่ยว)	-	13	19	40
- สาขานิเทศศาสตร์ (ประชาสัมพันธ์)	-	-	19	20
- สาขาการปกครอง (บริหารงานทั่วไป)	-	-	4	8
- สาขาการบริหารธุรกิจ (ธุรกิจระหว่างประเทศ)	-	-	37	47
- สาขาการบริหารธุรกิจ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ)	24	19	25	9
- สาขาการบัญชี				
รวม	117	92	172	199
	580			

จากกลุ่มตัวอย่าง 580 คน มีจำนวนนักศึกษายาย 166 คน และนักศึกษาหญิง 414 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีของตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกออกเป็น 2 ตอน ซึ่งแสดงรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

- ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) จำนวน 9 ข้อ
- ความมีวินัยในตนเอง(Disc) จำนวน 6 ข้อ
- บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) จำนวน 8 ข้อ
- ความเป็นวัตถุนิยม(MAT) จำนวน 7 ข้อ
- การบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) จำนวน 10 ข้อ

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสร้างแบบวัดการบริหารการเงินบุคคล
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างข้อความจาก ทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินบุคคล
3. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการของการบริหารการเงินบุคคล
4. สร้างแบบสอบถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการของการบริหารการเงินบุคคล โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 มาตรา คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบ และดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ควบคุมปริญญาโท ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ความถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนการใช้ภาษาในการเขียนข้อคำถาม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกดังนี้ แบบสอบถามด้านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง จำนวน 11 ข้อ ด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 10 ข้อ ด้านบุคลิกภาพแบบเอ จำนวน 14 ข้อ ด้านความเป็นวัตถุนิยม จำนวน 8 ข้อ และด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ และนำแบบสอบถามที่ได้จากการพิจารณาความสอดคล้อง นำมาปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ในขั้นต้นไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 (Try out) เก็บข้อมูลกับ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item – Total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล (Biserial Correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป พร้อมทั้ง พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด และพิจารณาค่าความ เชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นเมื่อตัดข้อคำถามออก

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 1 มาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach α - Coefficients) ซึ่งคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.256-0.555 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.753 ความมีวินัยในตนเอง จำนวน 6 ข้อ มีค่าอำนาจ จำแนกระหว่าง 0.465-0.636 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.799 บุคลิกภาพแบบเอ จำนวน 8 ข้อ มีค่า อำนาจจำแนกระหว่าง 0.312-0.635 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.761 ความเป็นวัตถุนิยม จำนวน 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.344-0.752 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.823 การบริหารการเงินส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.336-0.661 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.837

8. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง และนำ แบบสอบถามที่เก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบทั้งหมด

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

● เพศของนักศึกษา

☐ ชาย

☐ หญิง

● ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่...

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

● ปัจจุบัน ท่านพักอาศัยกับใคร

☐ พักอาศัยอยู่กับบิดา/มารดา ☐ พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)

☐ พักอาศัยอยู่ที่หอพักคนเดียว ☐ พักอาศัยอยู่ที่หอพักกับเพื่อน

☐ พักอาศัยในลักษณะอื่นๆ (ระบุ)

● ในระหว่างเรียน ท่านได้รับเงินจากแหล่งใดบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

☐ บิดา/มารดา

☐ ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)

☐ การทำงานพิเศษ (เช่น รับจ้างสอนพิเศษ ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ฯลฯ)

☐ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

☐ ได้รับทุนการศึกษา

☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาบ้างไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง</u> แม้มีความหวังเพียงเล็กน้อย ท่านก็สามารถ อดได้ รอได้ เพื่อให้พบความสำเร็จในชีวิต					
00	ท่านสามารถคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของท่านในอนาคตได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

- ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	5 คะแนน
จริง	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน
- ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	1 คะแนน
จริง	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลด้านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง จำนวน 9 ข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
40.50 – 45.00	มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจริงที่สุด
31.50 – 40.48	มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจริง
22.50 – 31.49	มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองปานกลาง
13.50 – 22.49	มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจริงน้อย
09.00 – 13.49	มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความมีวินัยในตนเอง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>ความมีวินัยในตนเอง</u> เมื่อเกิดความผิดพลาดหรือความบกพร่องใน งานของท่าน ท่านจะแก้ไขงานนั้นโดยทันที					
00	ท่านมักได้เสียงกับเพื่อนโดยใช้อารมณ์ มากกว่าเหตุผล					

เกณฑ์การให้คะแนน

- ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด 5 คะแนน

จริง 4 คะแนน

ปานกลาง 3 คะแนน

จริงน้อย 2 คะแนน

จริงน้อยที่สุด 1 คะแนน

- ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด 1 คะแนน

จริง 2 คะแนน

จริงบ้าง 3 คะแนน

จริงน้อย 4 คะแนน

จริงน้อยที่สุด 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 6 ข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

การแปลความหมาย

27.00 – 30.00

มีความมีวินัยในตนเองจริงที่สุด

21.00 – 26.99

มีความมีวินัยในตนเองจริง

15.00 – 20.99

มีความมีวินัยในตนเองตนเองปานกลาง

09.00 – 14.99

มีความมีวินัยในตนเองตนเองจริงน้อย

06.00 – 08.99

มีความมีวินัยในตนเองตนเองจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านบุคลิกภาพแบบเอ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	บุคลิกภาพแบบ เอ เมื่อท่านมีนัด ท่านมักจะไปถึงที่นัดหมาย ก่อนเวลา					
00	ท่านจะรู้สึกโกรธ ถ้ามีคนมาขัดจังหวะทำ ให้ท่านไม่สามารถทำสิ่งที่ท่านตั้งใจไว้					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด 5 คะแนน

จริง 4 คะแนน

ปานกลาง 3 คะแนน

จริงน้อย 2 คะแนน

จริงน้อยที่สุด 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด 1 คะแนน

จริง 2 คะแนน

จริงบ้าง 3 คะแนน

จริงน้อย 4 คะแนน

จริงน้อยที่สุด 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลด้านบุคลิกภาพแบบเอ จำนวน 8 ข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

การแปลความหมาย

35.00 – 40.00

มีบุคลิกภาพแบบเอจริงที่สุด

27.00 – 34.99

มีบุคลิกภาพแบบเอจริง

19.00 – 26.99

มีบุคลิกภาพแบบเอปานกลาง

11.00 – 18.99

มีบุคลิกภาพแบบเอจริงน้อย

07.00 – 10.99

มีบุคลิกภาพแบบเอจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความเป็นวัดถุนิยม

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ความเป็นวัดถุนิยม สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับท่านคือ ทรัพย์สิน เงินทอง					
00	เป้าหมายในการเรียนต่อในระดับสูงคือ รายได้สูง และการได้เป็นเจ้าของคน					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	5 คะแนน
จริง	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	1 คะแนน
จริง	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลด้านความเป็นวัดถุนิยม จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
31.50 – 35.00	มีความเป็นวัดถุนิยมจริงที่สุด
24.50 – 31.49	มีความเป็นวัดถุนิยมจริง
17.50 – 24.49	มีความเป็นวัดถุนิยมปานกลาง
10.50 – 17.49	มีความเป็นวัดถุนิยมจริงน้อย
07.00 – 10.49	มีความเป็นวัดถุนิยมจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การบริหารการเงินส่วนบุคคล</u> ท่านมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินใน ชีวิตประจำวัน					
00	ท่านควบคุมการใช้จ่ายเงินใน ชีวิตประจำวันได้ตามแผนที่วางไว้					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	5 คะแนน
จริง	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	1 คะแนน
จริง	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
จริงน้อย	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

การแปลความหมาย

45.00 – 50.00	มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลจริงที่สุด
35.00 – 44.99	มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลจริง
25.00 – 34.99	มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลปานกลาง
15.00 – 24.99	มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลจริงน้อย
10.00 – 14.99	มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลจริงน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอข้อมูลจำนวนนักศึกษาแต่ละคณะจากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อที่ส่งต่อไปยังคณบดีของแต่ละคณะ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย
3. จัดเตรียมแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้ว จำนวน 800 ชุด เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบไม่สมบูรณ์ หรือมีร่องรอยของความไม่ตั้งใจในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทุกฉบับ โดยคัดแยกฉบับที่ตอบสมบูรณ์ไว้ หลังจากคัดเลือกและตรวจสอบแบบสอบถามแล้วได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 580 ชุด
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาทำการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนมาจัดระบบข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับลักษณะการแจกแจงของตัวแปรที่ศึกษาด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย
2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบนัยสำคัญด้วยสถิติ t-test เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามตัวแปรปรับ ซึ่งตัวแปรปรับประกอบด้วย เพศ(ชาย, หญิง) ระดับชั้นปี(ปี 1-2, ปี 3-4) การพักอาศัย(พักกับบิดามารดา, ไม่ได้พักกับบิดา) และแหล่งรายได้(รับจากบิดามารดา, ไม่ได้รับจากบิดามารดา)(ดังภาคผนวก ง)
3. วิเคราะห์ค่าความเบ้ ความโด่ง ตรวจสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติ และแปลงข้อมูลเป็นคะแนนมาตรฐานด้วยโปรแกรมเตรียมข้อมูล PRELIS
4. ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม และจำแนกตามตัวแปรปรับ โดยการวิเคราะห์อิทธิพลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย มีค่าสถิติที่ควรพิจารณา (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 44 - 47;

อ้างอิงจาก Joreskog and Sorbom, 1989: 23-28; Long, 1983: 61-64; Bollen, 1989: 256-281, 335-338) ดังนี้

4.1 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard Errors and Correlations of Estimates) ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรลจะให้ค่าประมาณพารามิเตอร์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติที และสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณ ถ้าค่าประมาณที่ได้ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t < 1.96$) แสดงว่าความคลาดเคลื่อนมีขนาดใหญ่ โมเดลอาจจะยังไม่มีดีพอ ถ้าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าสูงมากเป็นสัญญาณแสดงว่าโมเดลการวิจัยใกล้จะไม่เป็นบวก และโมเดลไม่ดีพอ

4.2 สหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Multiple Correlation and Coefficients of Determination) ควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 1 และค่าที่สูงแสดงว่าโมเดลมีความตรงหรือกล่าวได้ว่าตัวแปรเชิงสาเหตุที่เลือกมาศึกษาในโมเดลสมการโครงสร้างนั้นเป็นสาเหตุสำคัญของตัวแปรตามที่ศึกษา

4.3 ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit Measures) เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลในภาพรวม ในการวิเคราะห์ข้อมูลต้องพิจารณาค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนในภาพรวมว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้หรือไม่ แล้วจึงพิจารณาค่าสถิติในข้อ 4.1 และ 4.2 ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนที่สำคัญ มีดังนี้

4.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square goodness of-fit index) ควรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือมีค่า $p\text{-value} > .05$ ซึ่งจะแสดงว่ามีความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างไรก็ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่มากก็มีผลต่อการมีนัยสำคัญของค่าสถิติไค-สแควร์ ดังนั้นในกรณีทดสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ควรพิจารณาค่าอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ควรมีค่าระหว่าง 2 – 5 มุลเลอร์ (เสรี ชัดแท้. 2547: 29; อ้างอิงจาก Mueller. 1996) เสนอว่าควรมีค่าน้อยกว่า 3 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ว่าควรมีค่าน้อยกว่า 3

4.3.2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และค่า 1 ค่าดัชนี GFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนี GFI ควรมีค่าสูงกว่า 0.90 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์; และคนอื่นๆ. 2549: 214)

4.3.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้ (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัว

แปรและขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะได้ค่าดัชนี AGFI ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับค่าดัชนี GFI โดยจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และค่า 1 ค่าดัชนี AGFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าดัชนี AGFI ควรมีค่าสูงกว่า 0.90 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์; และคนอื่นๆ. 2549: 214)

4.3.4 ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standardized Root Mean Squared Residual: SRMR) แสดงขนาดของส่วนที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบระดับความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนี SRMR ควรมีค่าต่ำกว่า 0.05 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์; และคนอื่นๆ. 2549: 213)

4.3.5 ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Squared Error of Approximation: RMSEA) เป็นค่าสถิติจากข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าไค-สแควร์ว่าโมเดลลิสเรลตามสมมติฐานมีความเที่ยงตรงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและเมื่อเพิ่มพารามิเตอร์อิสระแล้วค่าสถิติมีค่าลดลง เนื่องจากค่าสถิติตัวนี้ขึ้นอยู่กับประชากรและชั้นองศาอิสระ ค่าดัชนี RMSEA จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โดยถ้าค่าดัชนี RMSEA ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี (Good Fit) ถ้าอยู่ระหว่าง 0.05 - 0.08 แสดงว่าพอใช้ได้และถ้าอยู่ระหว่าง 0.08 - 0.10 แสดงว่าไม่ค่อยดี (Mediocre) และถ้ามากกว่า 0.10 แสดงว่าไม่ดีเลย (Poor Fit) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์; และคนอื่นๆ. 2549: 208)

4.3.6 ค่า CN (Critical N) เป็นดัชนีระบุความเพียงพอของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะทำให้ค่าไค-สแควร์มีนัยสำคัญทางสถิติ CN ควรมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 200 (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 48)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547: 179)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาจากสหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล(Biserial correlation) (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540: 214-215)

$$r_{bis} = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{S_t} \times \frac{pq}{y}$$

เมื่อ	r_{bis}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_t	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
	p	แทน	สัดส่วนของกลุ่มสูง
	q	แทน	สัดส่วนของกลุ่มต่ำ
	y	แทน	ค่า Ordinate

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเขต ภิญโญนนตพงษ์. 2547: 220)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	$\sum$	แทน	ผลรวมทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) พิสัย ค่าความถี่ ค่าความถี่ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย ($S_{\bar{x}}$)

2.2 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment correlation coefficient)(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540: 173)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum x)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตัวแปร X กับตัวแปร Y
$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนชุดที่ X
$\sum Y$	แทน	ผลรวมคะแนนชุดที่ Y
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณทั้งหมดของ X กับ Y
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540: 250)

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ t	แทน	การแจกแจงแบบที
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.4 สถิติที่ใช้ในการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้วิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate :ML)(นงลักษณ์ วิรัชชัย.2542: 41)

$$F = \log |\Sigma| + \text{tr}(S\Sigma^{-1}) - \log |s| + k$$

เมื่อ F	แทน	ฟังก์ชันความกลมกลืน
S	แทน	เมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง

Σ	แทน	เมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากค่าพารามิเตอร์
k	แทน	จำนวนตัวแปรทั้งหมดที่สังเกตได้ทั้งหมดในโมเดลอิสระ
tr	แทน	ผลรวมสมาชิกในแนวทแยงของเมตริกซ์

2.5 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดล โดยการวิเคราะห์นี้ให้นักความสำคัญแล้วพิจารณาค่าดัชนีความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 56) ดังนี้

$$\chi^2 = (n - 1)F[s, \Sigma(\theta)]$$

เมื่อ df	แทน	$[k(k+1)/2]-t$
χ^2	แทน	ค่าไค-สแควร์
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$F[S, \Sigma(\theta)]$	แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลจากพารามิเตอร์ θ
k	แทน	จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้
t	แทน	จำนวนพารามิเตอร์อิสระ

2.6 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) เป็นดัชนีเปรียบเทียบระดับความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลที่ยังไม่ได้ปรับ โมเดลที่ปรับแก้แล้วควรมีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 56)

$$GFI = 1 - \{F[S, \Sigma(\theta)] / F[S, \Sigma(0)]\}$$

เมื่อ	GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
	$F[S, \Sigma(\theta)]$	แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลจากพารามิเตอร์ θ
	$F[S, \Sigma(0)]$	แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลที่ไม่มีพารามิเตอร์ในโมเดล

2.7 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว(Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้แล้ว ควรจะมีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป เช่นเดียวกันกับค่าดัชนี GFI โดยคำนึงถึงชั้นความเป็นอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง จะได้ค่าดัชนี AGFI ดังสูตรต่อไปนี้(นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 56)

$$AGFI = 1 - \frac{k(k+1)}{2d}(1 - GFI)$$

เมื่อ	AGFI แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว
	GFI แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
	d แทน	ชั้นของความอิสระ
	k แทน	จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้

ดัชนี GFI และ AGFI จะมีค่าระหว่าง 0 และ 1 ถ้าดัชนี GFI และ AGFI มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.8 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Squared Error of Approximation : RMSEA) ดังสูตรต่อไปนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 56)

$$RMSEA = \sqrt{\frac{FO}{d}}$$

เมื่อ	RMSEA แทน	ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ
	FO แทน	$\text{Max}\{F - (d/n), 0\}$
	F แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลจากพารามิเตอร์ θ
	d แทน	ชั้นของความอิสระ
	n แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากค่าสถิตินี้ขึ้นอยู่กับประชากรและชั้นของความอิสระ RMSEA ควร มีค่าต่ำกว่า 0.05 หรือไม่เกิน 0.08 ซึ่งแสดงว่าโมเดลตามภาวะสันนิษฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.9 ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤติ(Critical N) เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้ค่าไค-สแควร์ที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ควรมีค่ามากกว่า 200 ขึ้นไป (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 48)

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2552

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บทคัดย่อ
ของ
ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ตุลาคม 2552

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์. (2552). การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการ
บริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปรินูณานิพนธ์
กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง,
อาจารย์ ชวลิต รวยอาจีน.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม กับการบริหารการเงิน
ส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี
การพักอาศัย แหล่งรายได้ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อศึกษานาอดิทธิพลรวมของลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัดถุนิยม ที่ส่งผลต่อการ
บริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตาม
เพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้ 4) เพื่อทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิง
สาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1/2551 จำนวน 580 คน ซึ่งได้มาจาก
เทคนิคการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา ด้านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ด้าน
ความมีวินัยในตนเอง ด้านบุคลิกภาพแบบเอ ด้านความเป็นวัดถุนิยม และการบริหารการเงินส่วน
บุคคล มีค่าความเชื่อมั่นของแต่ละด้านเท่ากับ 0.753, 0.799, 0.767, 0.823, 0.837 ตามลำดับ สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(The Pearson Product
Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ มี
ความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล และความเป็นวัดถุนิยมมีความสัมพันธ์ทาง
ลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันตาม เพศ ระดับชั้นปี การพัก
อาศัย และแหล่งรายได้

2. โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2/df = 0.94$; RMSEA = 0.000; SRMR = 0.011; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; CN = 2841.70)

3. ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลสูงสุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.30) และบุคลิกภาพแบบเอ(.30) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง(.13) และความเป็นวัตถุนิยม(-.12) โดยได้รับอิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอ(.30, -.20 และ .17 ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม(.13, .13 และ .08 ตามลำดับ) โดยตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ได้ร้อยละ 17 และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามตัวแปรปรับ มีดังนี้

3.1 ความเป็นวัตถุนิยม มีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยผ่านบุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.2 บุคลิกภาพแบบเอ มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในกลุ่มนักศึกษาหญิง นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาและไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักศึกษาที่ได้รับรายได้จากบิดามารดา และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.3 ความมีวินัยในตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

3.4 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

4. ผลการทดสอบตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีขนาดและทิศทางของอิทธิพลภายในโมเดลย่อยแต่ละโมเดลมีความแตกต่างกันจำแนกตามตัวแปรปรับ

A TEST OF MODERATOR IN CAUSAL MODEL OF PERSONAL FINANCIAL
MANAGEMENT OF STUDENT AT SUAN DUSIT RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

THANYALAK WEDCHASART

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University

October 2009

Thanyalak Wedchasart. (2009). *A Test of Moderator in Causal Model of Personal Financial Management of Student at Suan Dusit Rajabhat University*. Master thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Sakesan Thongkhambanjong, Mr.Chawalit Ruayajin.

The purposes of this research were 1) Study relationships among Future oriental - Self-control, Self-discipline, Personality type A, Materialism and Personal Financial Management, Gender, Classroom level, Residence and Income. 2) Investigate the concordance of the causal model of Personal Financial Management of student at Suan Dusit Rajabhat University. 3) Study Total Effect of Future oriental – Self-control, Self-discipline, Personality type A, Materialism to Personal Financial Management, Gender, Classroom level, Residence and Income. 4) Examine of moderator in causal model of Personal Financial Management. The research target groups are 580 students studying in the first semester of 2008 at Suan Dusit Rajabhat University, collected by Two-Stage Random Sampling. The instruments for collecting data were questionnaires on quality of student: Future oriental-Self control, Self- discipline, Personality type A, Materialism and Personal Financial Management. Reliability of questionnaire was 0.753, 0.799, 0.767, 0.823 and 0.837 respectively. The data were analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Path Analysis.

This research shows the results as follows:

1. Future oriental - Self-control, Self-discipline and Personality type A were statistically significant positive correlation among personal financial management at 0.01 level. Materialism was statistically significant negative correlation between Personal Financial Management at 0.01 level. The relationship among causal variable and Personal Financial Management has the same relationship of moderator variable.

2. Causal model of Personal Financial Management good fit with the empirical data ($\chi^2/df = 0.94$; RMSEA = 0.000; SRMR = 0.011; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; CN = 2841.70)

3. Personal Financial Management was total effects by Future oriental – Self-control(.30) and Personality type A(.30) Secondly is caused by Self- discipline(.13) and Materialism(-.12). The variables which were directed effect to Personal Financial Management through Future oriental - Self-control, Materialism and Personality type A (.30, -.20 and .17 respectively). The variables which were indirected effect to Personal Financial Management through Self-discipline, Personality type A and Materialism(.13, .13 and .08 respectively). These four Cause Variables could explain variance of Personal Financial Management at 17%. The variable which were effects to Personal Finance Management of moderator variable as follows:

3.1 Materialism was directed effect and indirected effect to Personal Financial Management through Personality type A, Self-discipline and Future oriental - Self-control.

3.2 Personality type A was directed effect to Personal Financial Management of Female, Classroom level 3-4, Residence with parent and Residence other, Income of parent. Indirected effect to Personal Financial Management through Future oriental - Self-control.

3.3 Self-discipline was indirected effect to Personal Financial Management through Personality type A and Future oriental - Self-control.

3.4 Future oriental - Self-control was directed effect to Personal Financial Management.

4. Examination of moderator in causal model of Personal Financial Management was found causal model of Personal Financial Management has the magnitude and directions of effect of each sub-model vary in membership in different moderator variable.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ของ

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่

เดือน

พ.ศ. 2552

คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยหาจิน)

(อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยหาจิน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณาสกุล)

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของผู้ทำปริญญานิพนธ์ ได้รับความกรุณาอย่างดีจากอาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความดูแล เอาใจใส่ ถ่ายทอดความรู้ วิธีคิด มุมมองที่มีต่อสิ่งที่เรียกว่า “ศาสตร์ของการวิจัย” จนทำให้ผู้วิจัยมีวิสัยทัศน์และเปิดโลกทัศน์ทางด้านความคิดให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งความเมตตา และความปรารถนาดีที่ท่านทั้งสองมอบให้ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์ ผู้เป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณกุลหาสน์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม เพื่อให้ความเห็นและเสนอแนะให้ปริญญานิพนธ์นี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวี อุดมธรรมมานภาพ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล โสภารัตนกุล อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และอาจารย์ อังคณา เชี่ยวชาญ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ความกรุณาทางวิชาการเสมอมา และสอบถามความก้าวหน้าในการทำปริญญานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชฎามาศ ขาวสะอาด ที่คอยอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการดำเนินการเก็บข้อมูลให้ลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเจษฎา-คุณแม่สัจจรักษ์ เวชศาสตร์ ผู้ที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำ และกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอให้คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ขอบูชาแด่คุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่คอยให้การอบรมสั่งสอนตลอดมา

ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	10
ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต.....	14
ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต.....	15
การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต.....	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง.....	17
กลวิธีในการควบคุมตนเอง.....	20
แนวทางการพัฒนาการควบคุมตนเอง.....	21
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง	
ความหมายของความมีวินัยในตนเอง.....	22
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง.....	24
ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง.....	26
การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง.....	27
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นวัตถุนิยม.....	37
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล	
การบริหารการเงินบุคคล.....	40
การวางแผนด้านการเงิน.....	43
ประโยชน์ของการวางแผน.....	44
รายได้ของบุคคล.....	45
การจัดสรรรายได้.....	46
การบริหารเงินสด.....	47
การบริหารเงินฝากออมทรัพย์.....	48
การบริหารรายจ่ายของบุคคล.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
งานวิจัยภายในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การเตรียมข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	
การตรวจสอบการขาดหายของข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	81
ผลการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูล.....	82
ผลการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ต่อ	
ผลการตรวจสอบสมมติฐาน.....	93
อิทธิพลรวมของตัวแปรเชิงสาเหตุจำแนกตามตัวแปรปรับ.....	119
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย.....	120
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	131
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	131
บรรณานุกรม.....	132
 ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	145
ภาคผนวก ข	147
ภาคผนวก ค	154
ภาคผนวก ง	161
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	164

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามคณะและชั้นปี.....	60
2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	81
4 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง และค่าสถิติไค-สแควร์ทดสอบการ แจกแจงเป็นโค้งปกติรายตัวแปร.....	82
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล.....	83
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม.....	84
7 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ.....	85
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาชาย.....	86
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาหญิง.....	87
10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-2.....	88
11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4.....	88
12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา.....	89
13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา.....	90
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา.....	91
15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา.....	91

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในภาพรวม.....	94
17 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม.....	95
18 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามเพศ.....	98
19 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาชาย และ นักศึกษาหญิง.....	100
20 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามระดับการศึกษา.....	104
21 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4.....	106
22 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามที่พักอาศัย.....	109
23 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัย กับบิดามารดา และนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา.....	111
24 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จำแนก ตามแหล่งรายได้.....	115
25 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับ รายได้จากบิดามารดา และนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา.....	117
26 อิทธิพลรวม ของตัวแปรเชิงสาเหตุจำแนกตามตัวแปรปรับ.....	119
27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา.....	148
28 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านคุณลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง.....	149
29 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านความมีวินัยในตนเอง.....	150
30 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพแบบเอ.....	151
31 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านความเป็นวัตถุนิยม.....	152
32 ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล.....	153

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรเพศของนักศึกษา.....	161
34 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรระดับชั้นปีของนักศึกษา.....	161
35 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรการพักอาศัยของนักศึกษา.....	162
36 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรแหล่งรายได้ของนักศึกษา.....	162

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล.....	42
3 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต หลังปรับโมเดล.....	93
4 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชาย หลังปรับโมเดล.....	96
5 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาหญิง หลังปรับโมเดล.....	97
6 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 หลังปรับโมเดล.....	102
7 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 หลังปรับโมเดล.....	103
8 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา หลังปรับโมเดล.....	108
9 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา หลังปรับโมเดล	108
10 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา หลังปรับโมเดล.....	113
11 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา หลังปรับ โมเดล.....	114

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

FO	หมายถึง	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง
Disc	หมายถึง	ความมีวินัยในตนเอง
Type A	หมายถึง	บุคลิกภาพแบบ เอ
MAT	หมายถึง	ความเป็นวัตถุนิยม
PFM	หมายถึง	การบริหารการเงินส่วนบุคคล
k	หมายถึง	จำนวนข้อคำถาม
K	หมายถึง	คะแนนเต็มของข้อคำถามรายด้าน
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Means)
S	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations)
SE _o	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
C.V.	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การกระจาย
r _{xy}	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
DE	หมายถึง	อิทธิพลทางตรง (Direct effect)
IE	หมายถึง	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect)
TE	หมายถึง	อิทธิพลโดยรวม (Total Effect)
χ^2	หมายถึง	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์
df	หมายถึง	องศาอิสระ (Degree of freedom)
R ²	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination)
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit Index)
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of fit Index)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Squared Error of Approximation)
SRMR	หมายถึง	ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Squared Residual)
CN	หมายถึง	ดัชนีระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Critical N)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

1. ผลการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย
2. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ
3. ผลการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูล
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient : r_{xy})

ระหว่างตัวแปรในโมเดล

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม(MR) ระหว่างตัวแปรใน โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

6. น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงเส้นของตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. ผลการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง และผล การวิเคราะห์อิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

1. ผลการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบการขาดหายของข้อมูล ตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลสุดโต่ง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ก่อนนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์จริงเพื่อให้ทราบ ลักษณะของข้อมูลเบื้องต้น มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป เพื่อจะ ได้จัดเตรียมข้อมูลให้เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ ซึ่งก่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมของการ วิเคราะห์ต่อไป ดังจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการจัดเตรียมข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ผลการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย

ผลการตรวจสอบข้อมูลขาดหายของข้อมูลพบว่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลมาทั้งสิ้น 800 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาความครบถ้วนในการตอบแบบสอบถามความตั้งใจของการตอบ รวมทั้งแบบสอบถามที่ไม่นำส่งคืน และได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ผู้ตอบไม่ครบออกไป 220 ฉบับ คงเหลือ 580 ฉบับ ซึ่งเท่ากับขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้

2. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ผู้วิจัยได้นำ แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ปรากฏผลดังตาราง3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ

ตัวแปร	k	K	$\bar{x}$	S	C.V.	แปลความหมาย
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO)	9	45	33.920	4.380	12.913	ค่อนข้างสูง
ความมีวินัยในตนเอง(Disc)	6	30	23.170	3.159	13.634	ค่อนข้างสูง
บุคลิกภาพแบบเอ(Type A)	8	40	29.650	4.071	13.730	ค่อนข้างสูง
ความเป็นวัตถุนิยม(MAT)	7	35	22.570	5.176	22.930	ปานกลาง
การบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM)	10	50	34.040	6.482	19.042	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเองและบุคลิกภาพแบบเอของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามอยู่ในระดับค่อนข้างสูง(33.920, 23.170, 29.650 ตามลำดับ) ด้านความเป็นวัตถุนิยมของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง(22.570) และด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง(34.040)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสาเหตุมีค่าอยู่ระหว่าง 12.913 - 22.930 ซึ่งตัวแปรที่มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุด คือ ความเป็นวัตถุนิยม และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยที่สุด คือ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ส่วนการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 19.042

3. ผลการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูล

เนื่องจากการสถิติวิเคราะห์ขั้นสูงเกือบทุกชนิดมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การแจกแจงของตัวแปร โดยเฉพาะตัวแปรตามควรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลจากค่าความเบ้ ซึ่งควรมีค่าไม่เกิน ± 0.50 (Meyer, Lawrence S; Gamst Glenn; & Guarino, A.J. 2006: 50) ความโด่งควรมีค่าไม่เกิน 3 (Bollen. 1989: 419) และพิจารณาค่า p value ของสถิติทดสอบ χ^2 ซึ่งต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะบ่งชี้ว่าตัวแปรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ที่ใช้ในการทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นตัวแปรสังเกตได้ภายใน 4 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 1 ตัวแปร รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ความเบ้ ความโด่ง และค่าสถิติไค – สแควร์ทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติรายตัวแปร
(n = 580)

ตัวแปรเหตุ	ก่อนแปลงข้อมูล			หลังแปลงข้อมูล		
	SK	KU	p value	SK	KU	p value
FO	.028	.712	.020	.000	-.006	.998
Disc	-.118	.120	.407	-.002	-.024	.999
Type A	-.030	.405	.189	.001	-.012	.999
MAT	-.265	-.233	.017	-.002	-.010	.999
PFM	-.201	.023	.139	-.002	-.028	.999

จากตาราง 4 ประกอบด้วยตัวแปร ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) ความเป็นวัตถุนิยม(MAT) และการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) ข้อมูลส่วนใหญ่มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย หรือค่าความเบ้ติดลบ แสดงว่าคะแนนคุณลักษณะต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนความโด่งนั้น ส่วนใหญ่มีค่าเป็นบวกหรือสูงกว่าค่าความโด่งของโค้งปกติ ค่า p value พบว่า มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรมีการแจกแจงของข้อมูลไม่เป็นโค้งปกติ ซึ่งอาจจะมีผลต่อการแปลความหมายที่ได้จากข้อมูลคลาดเคลื่อนไปจากความจริง ผู้วิจัยจึงทำการแปลงคะแนนของทุกตัวแปรให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน เพื่อให้การแจกแจงของข้อมูลเข้าใกล้การแจกแจงของโค้งปกติก่อนนำไปทดสอบความ

กล่มกลืนของโมเดลสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood : ML) ซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าข้อมูลต้องมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติหลายตัวแปร (Multivariate normal distribution) แต่เนื่องจากการตรวจสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติหลายตัวแปรทำได้ยากจึงตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลโดยพิจารณาจากการแจกแจงของข้อมูลที่ละตัวแปร ผลการแปลงคะแนนให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานแล้วตรวจสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติรายตัวแปร พบว่า ค่า ไค-สแควร์ของตัวแปรทั้งหมดไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ จึงสรุปได้ว่าข้อมูลจากตัวแปรสังเกตทั้ง 5 ตัวหลังแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานแล้วสามารถนำไปใช้ในการประมาณค่าความน่าจะเป็นโดยวิธี ML ได้ตามข้อตกลง

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนนี้ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระ อันได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในโมเดล

ตัวแปร	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO)	-				
ความมีวินัยในตนเอง(Disc)	.562 ^{**}	-			
บุคลิกภาพแบบเอ(Type A)	.460 ^{**}	.416 ^{**}	-		
ความเป็นวัตถุนิยม(MAT)	.144 ^{**}	.189 ^{**}	.199 ^{**}	-	
การบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM)	.348 ^{**}	.238 ^{**}	.270 ^{**}	-.123 ^{**}	-

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) และบุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.348, .238, .270 ตามลำดับ) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มี

ความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (-.123) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.348) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.270, .238, -.123 ตามลำดับ)

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกรนาม(MR) ระหว่างตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกรนาม (MR) ระหว่างตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	p
Regression	4	4916.591	1229.148	30.833**	0.000
Residual	575	22921.925	39.864		
Total	579	27838.516			
R = .420 R ² = .177 R ² _{adj} = .171					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีค่าเท่ากับ .420 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กันอธิบายการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 17.1

6. น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p - value
FO	.453	.271	.080	5.649**	.000
Disc	.100	.057	.083	1.204	.229
Type A	.226	.162	.061	3.686**	.000
MAT	-.288	-.205	.055	-5.262**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าน้ำหนักความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ ส่งผลทางบวกต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเป็นวัตถุนิยม ส่งผลทางลบต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความมีวินัยในตนเอง ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญของรูปแบบคะแนนมาตรฐาน(β) อยู่ระหว่าง .057 ถึง .271 โดยลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลสูงสุด ($\beta=.271$) รองลงมาคือ ความเป็นวัตถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอ($\beta=-.205$ และ .162 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม และการบริหารการเงินส่วนบุคคลพบว่า ตัวแปรอิสระในโมเดลเชิงสาเหตุมีความสัมพันธ์กัน และเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ซึ่งทำให้ทราบว่าตัวแปรในงานวิจัยนี้มีความสัมพันธ์เป็นลำดับก่อนหลัง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใช้การวิเคราะห์เชิงเส้นมาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงเส้นของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์การศึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 580 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชาย 166 คน นักศึกษาหญิง 414 คน ระดับชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 209 คน ระดับชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 371 คน พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 219 คน อื่นๆ จำนวน 361 คน รายได้จากบิดามารดา จำนวน 534 คน อื่นๆ จำนวน 46 คน

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาชาย

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.589**	-			
Type A	.370**	.368**	-		
MAT	.092	.093	.132*	-	
PFM	.377**	.228**	.361**	-.154*	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง
บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหญิง

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.541**	-			
Type A	.488**	.418**	-		
MAT	.155**	.211**	.215**	-	
PFM	.339**	.215**	.235**	-.113*	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาชายระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.377, .228 และ .361 ตามลำดับ) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (-.154) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.377) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.361, .228 และ -.154) และจากตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างของนักศึกษาหญิงระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (.339, .215 และ .235 ตามลำดับ) และความเป็นวัตถุนิยม(MAT)กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM)มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (-.113) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.339) รองลงมาคือบุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.235, .215 และ -.113 ตามลำดับ)

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัย
ในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับชั้นปีที่ 1 และ 2

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.564**	-			
Type A	.386**	.417**	-		
MAT	.039	.129*	.180**	-	
PFM	.329**	.210**	.297**	-.189**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัย
ในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับชั้นปีที่ 3 และ 4

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.563**	-			
Type A	.504**	.417**	-		
MAT	.202**	.226**	.212**	-	
PFM	.361**	.212**	.254**	-.082	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-2 ระหว่าง
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A)
กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01(.329, .210 และ .297 ตามลำดับ) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (-.189) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.329) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม(.297, .210 และ -.189) และจากตาราง 11 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3, 4 ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.361, .212, และ .254) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ(-.082) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด (.361) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ และความมีวินัยในตนเอง (.254 และ .212 ตามลำดับ)

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.605**	-			
Type A	.541**	.435**	-		
MAT	.196**	.188**	.201**	-	
PFM	.398**	.326**	.308**	-.004	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัย
ในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ที่ไม่ได้พักกับบิดามารดา

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-			.	
Disc	.519**	-			
Type A	.398**	.402**	-		
MAT	.118*	.203**	.202**	-	
PFM	.339**	.207**	.257**	-.190**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(.398, .326 และ .308 ตามลำดับ) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (-.189) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.398) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ (.326 และ .308) และจากตาราง 13 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.339, .207, และ .257) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(-.190) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด (.339) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.254, .207 และ -.190 ตามลำดับ)

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัย
ในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ที่รับรายได้จากบิดามารดา

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.549**	-			
Type A	.455**	.421**	-		
MAT	.137**	.191**	.188**	-	
PFM	.348**	.239**	.274**	-.116**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัย
ในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดา มารดา

	FO	Disc	Type A	MAT	PFM
FO	-				
Disc	.710**	-			
Type A	.510*	.368**	-		
MAT	.216	.172	.309**	-	
PFM	.317**	.229	.205	-.237	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

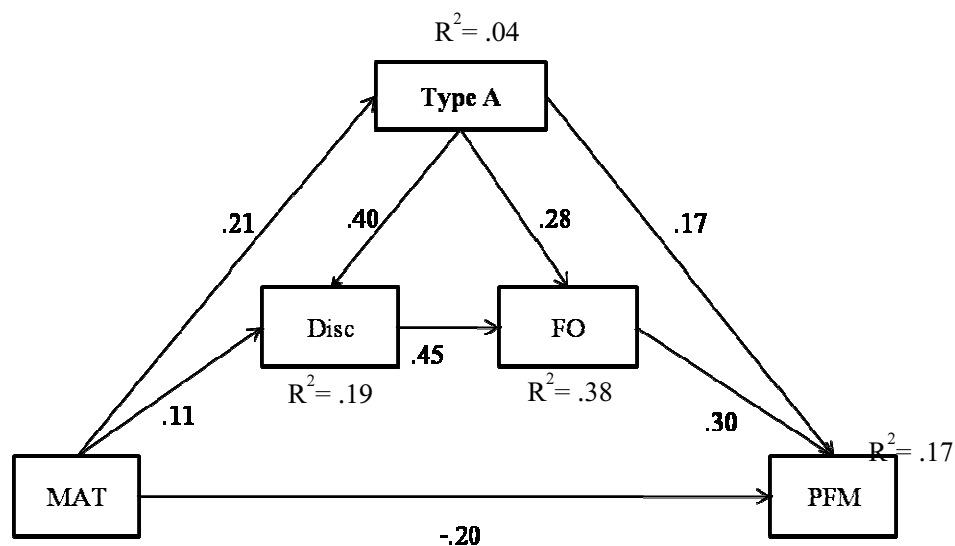
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดา
มารดา ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบ

เอ(Type A) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(.348, .239 และ .274 ตามลำดับ) ส่วนความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (-.116) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงสุด(.348) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม(.274, .239 และ -.116) และจากตาราง 15 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(.317) ส่วนความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) และความเป็นวัตถุนิยม(MAT) กับการบริหารการเงินส่วนบุคคล(PFM) มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (.229, .205 และ -.237) โดยการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง (.317)

2. ผลการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบความเป็นตัวแปรปรับ ในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลสมมติฐานการวิจัยและพารามิเตอร์ต่างๆที่ต้อง ประเมินค่า การวิเคราะห์หาค่าด้วยโปรแกรมลิซเรล ดังภาพประกอบ 3

Chi-Square = 1.88 df = 2 P-value = 0.3915 RMSEA = 0.000

ภาพประกอบ 4 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนดุสิต หลังปรับโมเดล

ตาราง 16 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2/df	< 3	25.87	ไม่ผ่านเกณฑ์	.94	ผ่านเกณฑ์
p value	> .05	.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.39	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq$.05	.207	ไม่ผ่านเกณฑ์	.00	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$\leq$.05	.13	ไม่ผ่านเกณฑ์	.011	ผ่านเกณฑ์
GFI	> .90	.92	ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> .90	.75	ไม่ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
CN	$\geq$ 200	65.96	ไม่ผ่านเกณฑ์	2841.70	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 16 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนและหลังการปรับโมเดล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่สำคัญดังนี้

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 129.38 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 25.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆร่วมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ AGFI มีค่าเท่ากับ .75 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.207 SRMR มีค่าเท่ากับ .13 และ CN มีค่าเท่ากับ 65.96 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 1.88 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 0.94 GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 AGFI มีค่าเท่ากับ .99 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.000 SRMR มีค่าเท่ากับ .011 และ CN มีค่าเท่ากับ 2841.70

ตาราง 17 อิทธิพลทางตรง(Direct effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม(Indirect effects : IE) และ
อิทธิพลรวม(Total effects : TE)

ตัวแปร	R ²	อิทธิพล	MAT	Disc	Type A	FO
Disc	.19	DE	.11	-	.40	-
		IE	.08	-	-	-
		TE	.19	-	.40	-
Type A	.04	DE	.21	-	-	-
		IE	-	-	-	-
		TE	.21	-	-	-
FO	.38	DE	-	.45	.28	-
		IE	.14	-	.17	-
		TE	.14	.45	.45	-
PFM	.17	DE	-.20	-	.17	.30
		IE	.08	.13	.13	-
		TE	-.12	.13	.30	.30

จากตาราง 17 พบว่า เมื่อตัวแปรความมีวินัยในตนเอง เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 1 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ (.40) สูงสุด และได้รับอิทธิพลรวมจากความเป็นวัตถุนิยม (.19) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรความมีวินัยในตนเองที่อธิบายได้ด้วยบุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ประมาณร้อยละ 19

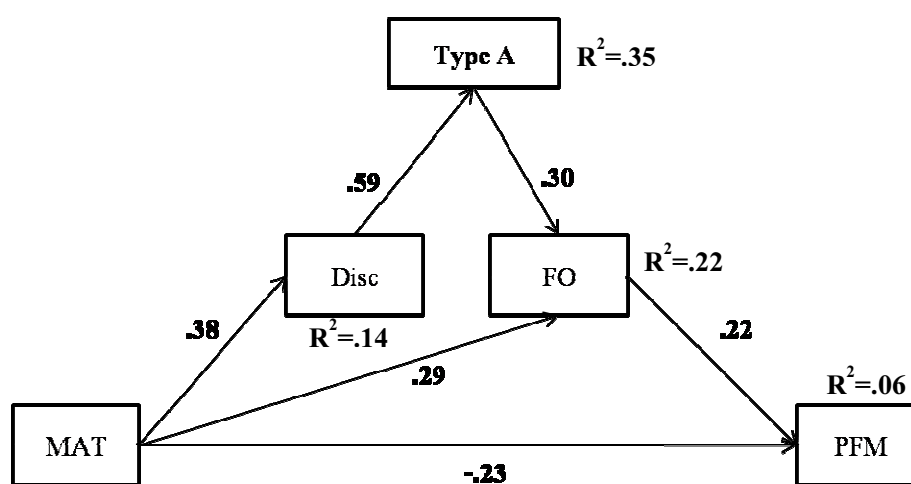
เมื่อตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอ เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 2 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเป็นวัตถุนิยม (.21) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 4

เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความมีวินัยในตนเอง(.45) ได้รับอิทธิพลรวมจากบุคลิกภาพแบบเอ (.45) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัตถุนิยม(.14) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัว

แปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วย ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ประมาณร้อยละ 38

เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.30) ได้รับอิทธิพลรวมจากบุคลิกภาพแบบเอมากที่สุด(.30) รองลงมาคือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.12) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง(.13) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ประมาณร้อยละ 17

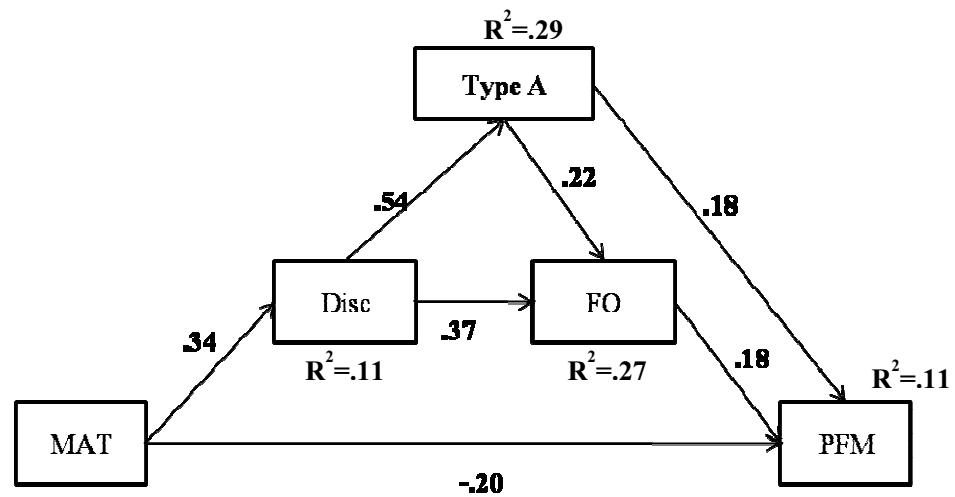
2.1.1 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) ของนักศึกษาชาย(ภาพประกอบ 4) และนักศึกษาหญิง(ภาพประกอบ 5)

Chi-square = 4.58 df = 4 P-value = 0.33353 RMSEA = 0.030

ภาพประกอบ 4 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชาย หลังปรับโมเดล

Chi-square = 5.56 df = 3 P-value = 0.13517 RMSEA = 0.045

ภาพประกอบ 5 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาหญิง หลังปรับโมเดล

ตาราง 18 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำแนกตามเพศ

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2/df	< 3	6.31	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.14	ผ่านเกณฑ์
		27.25	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.52	ผ่านเกณฑ์
p value	> .05	.001	ไม่ผ่านเกณฑ์	.33	ผ่านเกณฑ์
		.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.13	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq .05$	.180	ไม่ผ่านเกณฑ์	.030	ผ่านเกณฑ์
		.252	ไม่ผ่านเกณฑ์	.045	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$\leq .05$	.062	ไม่ผ่านเกณฑ์	.041	ผ่านเกณฑ์
		.140	ไม่ผ่านเกณฑ์	.027	ผ่านเกณฑ์
GFI	> .90	.97	ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
		.88	ไม่ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> .90	.78	ไม่ผ่านเกณฑ์	.96	ผ่านเกณฑ์
		.65	ไม่ผ่านเกณฑ์	.97	ผ่านเกณฑ์
CN	≥ 200	117.90	ไม่ผ่านเกณฑ์	466.48	ผ่านเกณฑ์
		43.33	ไม่ผ่านเกณฑ์	843.95	ผ่านเกณฑ์

นักศึกษาชาย

นักศึกษาหญิง

จากตาราง 18 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนและหลังการปรับโมเดล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่สำคัญดังนี้

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาเพศชายก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 12.63 มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 6.31 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้

เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆร่วมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ AGFI มีค่าเท่ากับ .78 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.180 SRMR มีค่าเท่ากับ .062 และ CN มีค่าเท่ากับ 117.90 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 4.58 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 1.16 GFI มีค่าเท่ากับ .99 AGFI มีค่าเท่ากับ .96 RMSEA มีค่าเท่ากับ .03 SRMR มีค่าเท่ากับ .041 และ CN มีค่าเท่ากับ 466.48

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาเพศหญิงก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 136.27 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 27.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆร่วมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .88 AGFI มีค่าเท่ากับ .65 RMSEA มีค่าเท่ากับ .252 SRMR มีค่าเท่ากับ .142 และ CN มีค่าเท่ากับ 43.33 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 5.56 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 1.16 GFI มีค่าเท่ากับ .99 AGFI มีค่าเท่ากับ .97 RMSEA มีค่าเท่ากับ .045 SRMR มีค่าเท่ากับ .027 และ CN มีค่าเท่ากับ 843.795

ตาราง 19 อิทธิพลทางตรง(Direct effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม(Indirect effects : IE) และ
อิทธิพลรวม(Total effects : TE) ของกลุ่มนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง

ตัวแปร	R ²		อิทธิพล	นักศึกษาชาย				นักศึกษาหญิง			
				MAT	Disc	Type A	FO	MAT	Disc	Type A	FO
	ชาย	หญิง									
Disc	0.14	0.11	DE	.38	-	-	-	.34	-	-	-
			IE	-	-	-	-	-	-	-	-
			TE	.38	-	-	-	.34	-	-	-
Type A	0.35	0.29	DE	-	.59	-	-	-	.54	-	-
			IE	.22	-	-	-	.18	-	-	-
			TE	.22	.59	-	-	.18	.54	-	-
FO	0.22	0.27	DE	.29	-	.30	-	-	.37	.22	-
			IE	.07	.18	-	-	.17	.12	-	-
			TE	.36	.18	.30	-	.17	.49	.22	-
PFM	0.06	0.11	DE	-.23	-	-	.22	-.20	-	.18	.18
			IE	.08	.04	.07	-	.06	.19	.04	-
			TE	-.15	.04	.07	.22	-.14	.19	.22	.18

จากตาราง 19 พบว่า ในกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มนักศึกษาหญิง เมื่อตัวแปรความมีวินัยในตนเอง เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 1 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเป็นวัตถุนิยม(.38, .34) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรความมีวินัยในตนเองที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยมประมาณ ร้อยละ 14 และ ร้อยละ 11

กลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มนักศึกษาหญิง เมื่อตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอ เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 2 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความมีวินัยในตนเอง(.59, .54) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัตถุนิยม(.22, .18) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอ ที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 35 และร้อยละ 29

กลุ่มนักศึกษาชาย เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.30) อิทธิพลทางอ้อมจาก

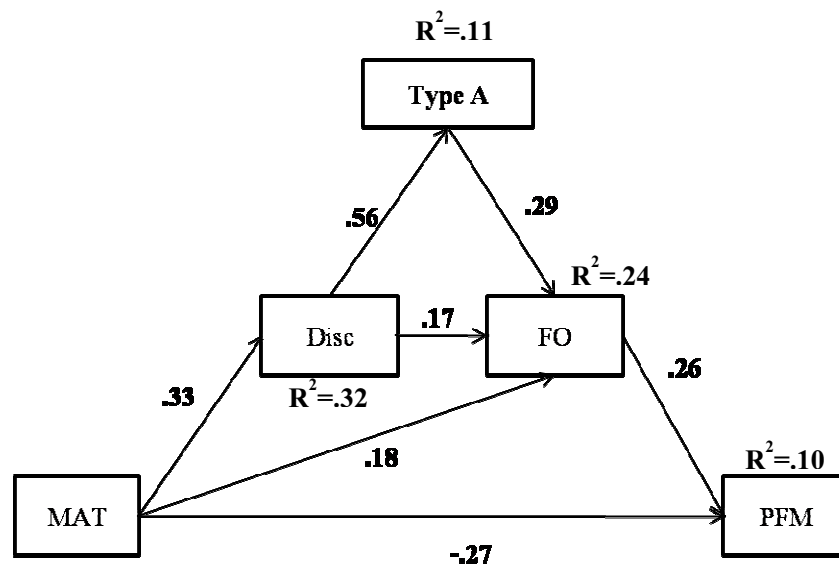
ความมีวินัยในตนเอง(.18) และได้รับอิทธิพลรวมจากความเป็นวัดถุนิยม(.36) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยบุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 22

กลุ่มนักศึกษาหญิง เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความมีวินัยในตนเอง(.49) อิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.22) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัดถุนิยม(.17) และ โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 27

กลุ่มนักศึกษาชาย เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความเป็นวัดถุนิยม(-.15) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.22) อิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพแบบเอ(.07) และความมีวินัยในตนเอง(.04) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัดถุนิยม และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความมีวินัยในตนเองประมาณร้อยละ 6

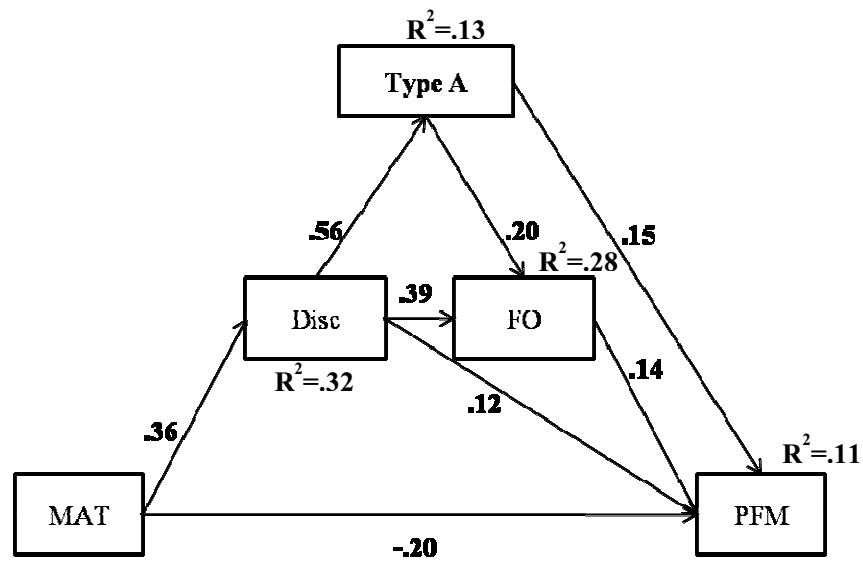
กลุ่มนักศึกษาหญิง เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากบุคลิกภาพแบบเอ(.22) รองลงมาคือ ความเป็นวัดถุนิยม (-.14) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.18) และอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง(.19) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยบุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความมีวินัยในตนเองประมาณร้อยละ 11

2.1.2 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 (ภาพประกอบ 6) และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 (ภาพประกอบ 7)

Chi-square = 1.89 df = 3 P-value = 0.59577 RMSEA = 0.000

ภาพประกอบ 6 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 หลังปรับโมเดล

Chi-square = 3.84 df = 2 P-value = 0.14667 RMSEA = 0.050

ภาพประกอบ 7 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 หลังปรับโมเดล

ตาราง 20 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
ตามระดับการศึกษา

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2/df	< 3	16.72	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.63	ผ่านเกณฑ์
		26.88	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.92	ผ่านเกณฑ์
p value	> .05	.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.595	ผ่านเกณฑ์
		.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.147	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq .05$	.276	ไม่ผ่านเกณฑ์	.000	ผ่านเกณฑ์
		.265	ไม่ผ่านเกณฑ์	.050	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$\leq .05$	.16	ไม่ผ่านเกณฑ์	.021	ผ่านเกณฑ์
		.15	ไม่ผ่านเกณฑ์	.024	ผ่านเกณฑ์
GFI	> .90	.86	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
		.87	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> .90	.58	ไม่ผ่านเกณฑ์	.98	ผ่านเกณฑ์
		.62	ไม่ผ่านเกณฑ์	.97	ผ่านเกณฑ์
CN	≥ 200	34.22	ไม่ผ่านเกณฑ์	1238.43	ผ่านเกณฑ์
		39.76	ไม่ผ่านเกณฑ์	884.11	ผ่านเกณฑ์
นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2					
นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4					

จากตาราง 20 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนและหลังการปรับโมเดล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงดัชนีวัดความสอดคล้องกล่มกลืนที่สำคัญดังนี้

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 83.61 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วน

ระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) รวมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 16.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆ เหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .86 AGFI มีค่าเท่ากับ .58 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.180 SRMR มีค่าเท่ากับ .16 และ CN มีค่าเท่ากับ 34.22 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดล ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์เท่ากับ 1.89 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 0.63 GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 AGFI มีค่าเท่ากับ .98 RMSEA มีค่าเท่ากับ .000 SRMR มีค่าเท่ากับ .021 และ CN มีค่าเท่ากับ 1238.43

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 – 4 ก่อนการปรับโมเดล มีค่าเท่ากับ 134.43 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) รวมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 26.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆ เหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .87 AGFI มีค่าเท่ากับ .62 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.265 SRMR มีค่าเท่ากับ .15 และ CN มีค่าเท่ากับ 39.76 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดล ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์เท่ากับ 3.84 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 1.92 GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 AGFI มีค่าเท่ากับ .97 RMSEA มีค่าเท่ากับ .050 SRMR มีค่าเท่ากับ .024 และ CN มีค่าเท่ากับ 884.11

ตาราง 21 อิทธิพลทางตรง(Direct effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม(Indirect effects : IE) และ
อิทธิพลรวม(Total effects : TE) ของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และชั้นปีที่ 3-4

ตัวแปร	R ²		อิทธิพล	นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2				นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4			
	ปี 1-2	ปี 3-4		MAT	Disc	Type A	FO	MAT	Disc	Type A	FO
Disc	0.11	0.13	DE	.33	-	-	-	.36	-	-	-
			IE	-	-	-	-	-	-	-	
			TE	.33	-	-	-	.36	-	-	
Type A	0.32	0.32	DE	-	.56	-	-	-	.56	-	-
			IE	.19	-	-	-	.20	-	-	-
			TE	.19	.56	-	-	.20	.56	-	-
FO	0.24	0.28	DE	.18	.17	.29	-	-	.39	.20	-
			IE	.11	.16	-	-	.18	.11	-	-
			TE	.29	.33	.29	-	.18	.50	.20	-
PFM	0.10	0.11	DE	-.27	-	-	.26	-.20	.12	.15	.14
			IE	.08	.08	.07	-	.10	.15	.03	-
			TE	-.19	.08	.07	.26	-.10	.27	.18	.14

จากตาราง 21 พบว่า ในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 เมื่อตัวแปรความมีวินัยในตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 1 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเป็นวัตถุนิยม(.33, .36) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรความมีวินัยในตนเองที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 11 และร้อยละ 13

กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 เมื่อตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 2 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความมีวินัยในตนเอง(.56) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัตถุนิยม(.19, .20) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 32

กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความมีวินัยในตนเอง(.33) รองลงมาคือ ความเป็น

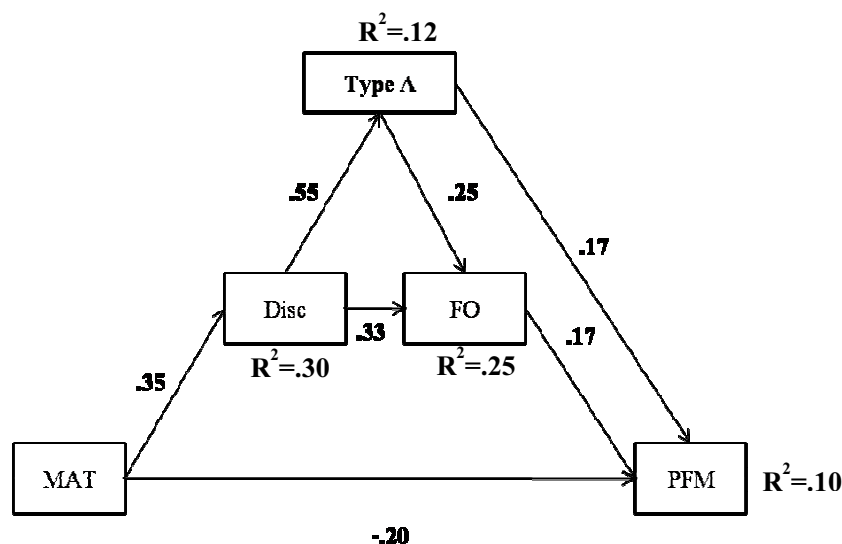
วัตถุนิยม(.29) และอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.29) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอประมาณร้อยละ 24

กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากควมมีวินัยในตนเอง(.50) อิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ (.20) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัตถุนิยม(.18) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 28

กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความเป็นวัตถุนิยม(-.19) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.26) อิทธิพลทางอ้อมจากควมมีวินัยในตนเอง(.08) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ควมมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอประมาณร้อยละ 10

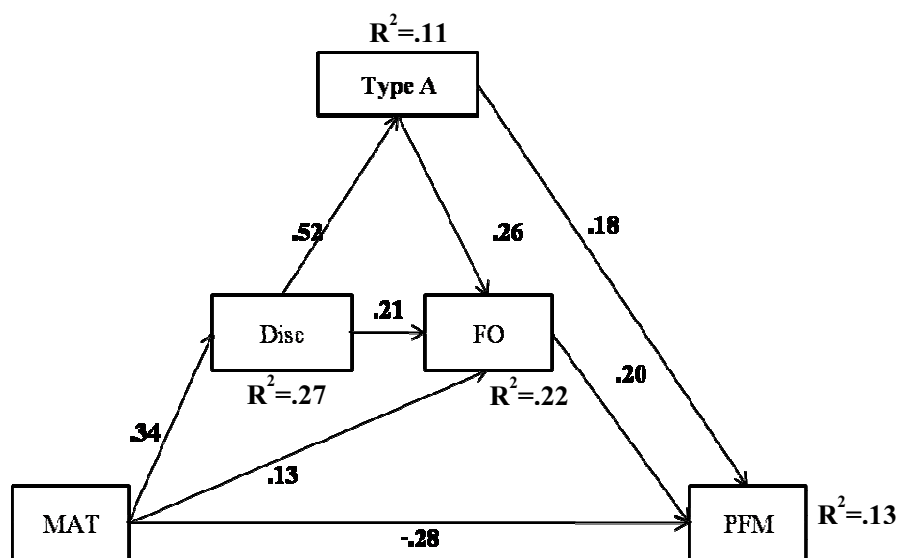
กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากควมมีวินัยในตนเอง(.27) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ(.18) และความเป็นวัตถุนิยม (-.10) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง (.14) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองประมาณร้อยละ 20

2.1.3 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) ของกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา (ภาพประกอบ 8) และนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา (ภาพประกอบ 9)

Chi-square = 4.95 df = 3 P-value = 0.17539 RMSEA = 0.050

ภาพประกอบ 8 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา หลังปรับโมเดล

Chi-square = 1.52 df = 2 P-value = 0.46666 RMSEA = 0.000

ภาพประกอบ 9 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา หลังปรับโมเดล

ตาราง 22 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
จำแนกตามที่พักอาศัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2/df	< 3	37.33	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.65	ผ่านเกณฑ์
		26.60	ไม่ผ่านเกณฑ์	.76	ผ่านเกณฑ์
p value	> .05	.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.175	ผ่านเกณฑ์
		.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.467	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq .05$	.261	ไม่ผ่านเกณฑ์	.05	ผ่านเกณฑ์
		.267	ไม่ผ่านเกณฑ์	.00	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$\leq .05$	.15	ไม่ผ่านเกณฑ์	.035	ผ่านเกณฑ์
		.15	ไม่ผ่านเกณฑ์	.013	ผ่านเกณฑ์
GFI	> .90	.88	ไม่ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
		.87	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> .90	.63	ไม่ผ่านเกณฑ์	.95	ผ่านเกณฑ์
		.61	ไม่ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
CN	≥ 200	40.83	ไม่ผ่านเกณฑ์	497.89	ผ่านเกณฑ์
		39.61	ไม่ผ่านเกณฑ์	2188.67	ผ่านเกณฑ์

นักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา

นักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา

จากตาราง 22 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนและหลังการปรับโมเดล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่สำคัญดังนี้

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา ก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 186.76 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 37.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่าดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .88 AGFI มีค่าเท่ากับ .63 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.261 SRMR มีค่าเท่ากับ .15 และ CN มีค่าเท่ากับ 40.83 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 4.95 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 1.65 GFI มีค่าเท่ากับ .99 AGFI มีค่าเท่ากับ .95 RMSEA มีค่าเท่ากับ .05 SRMR มีค่าเท่ากับ .035 และ CN มีค่าเท่ากับ 497.89

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา ก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 133.01 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 26.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่าดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .87 AGFI มีค่าเท่ากับ .61 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.267 SRMR มีค่าเท่ากับ .15 และ CN มีค่าเท่ากับ 39.61 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 1.52 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 0.76 GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 AGFI มีค่าเท่ากับ .99 RMSEA มีค่าเท่ากับ .000 SRMR มีค่าเท่ากับ .013 และ CN มีค่าเท่ากับ 2188.67

ตาราง 23 อิทธิพลทางตรง(Direct effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม(Indirect effects : IE) และ
อิทธิพลรวม(Total effects : TE) ของกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา และไม่ได้พัก
อาศัยกับบิดา-มารดา

ตัวแปร	R ²		อิทธิพล	นักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา				นักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา			
				MAT	Disc	Type A	FO	MAT	Disc	Type A	FO
	พักกับบิดา-มารดา	ไม่ได้พักกับบิดา-มารดา									
Disc	0.12	0.11	DE	.35	-	-	-	.34	-	-	-
			IE	-	-	-	-	-	-	-	-
			TE	.35	-	-	-	.34	-	-	-
Type A	0.30	0.27	DE	-	.55	-	-	-	.52	-	-
			IE	.19	-	-	-	.18	-	-	-
			TE	.19	.55	-	-	.18	.52	-	-
FO	0.25	0.22	DE	-	.33	.25	-	.13	.21	.26	-
			IE	.16	.13	-	-	.12	.14	-	-
			TE	.16	.46	.25	-	.25	.35	.26	-
PFM	0.10	0.13	DE	-.20	-	.17	.17	-.28	-	.18	.20
			IE	.06	.17	.04	-	.08	.16	.05	-
			TE	-.14	.17	.21	.17	-.20	.16	.23	.20

จากตาราง 23 พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรความมีวินัยในตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 1 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเป็นวัตถุนิยม(.35, .34) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรความมีวินัยในตนเองที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 12 และร้อยละ 11

กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 2 จะได้รับอิทธิพล

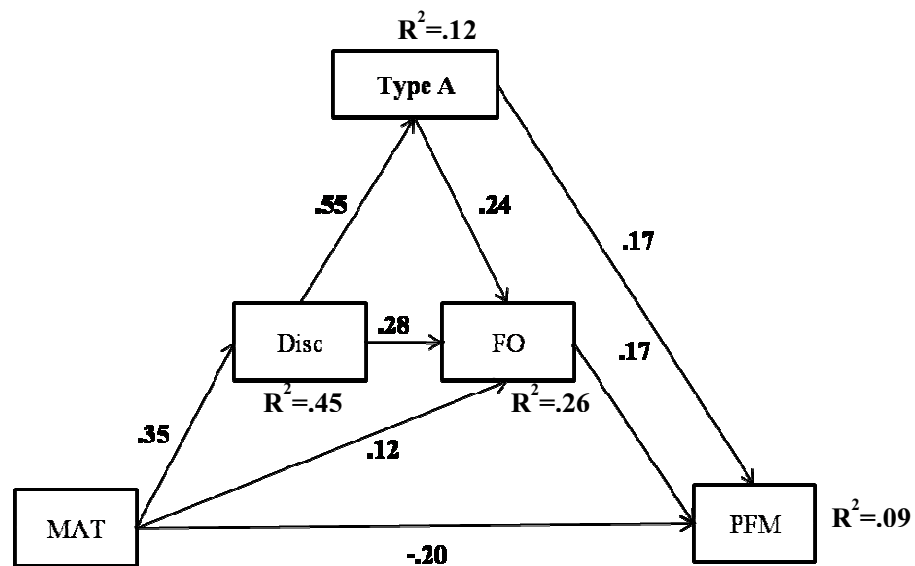
ทางตรงจากควมมีวินัยในตนเอง(.55, .52) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัดถุนิยม(.19, .18) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 30 และร้อยละ 27

กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากควมมีวินัยในตนเอง(.46) อิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.25) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัดถุนิยม(.16) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 25

กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากควมมีวินัยในตนเอง(.35) รองลงมาคือ ความเป็นวัดถุนิยม(.25) และได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.26) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยควมมีวินัยในตนเองความเป็นวัดถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอประมาณร้อยละ 22

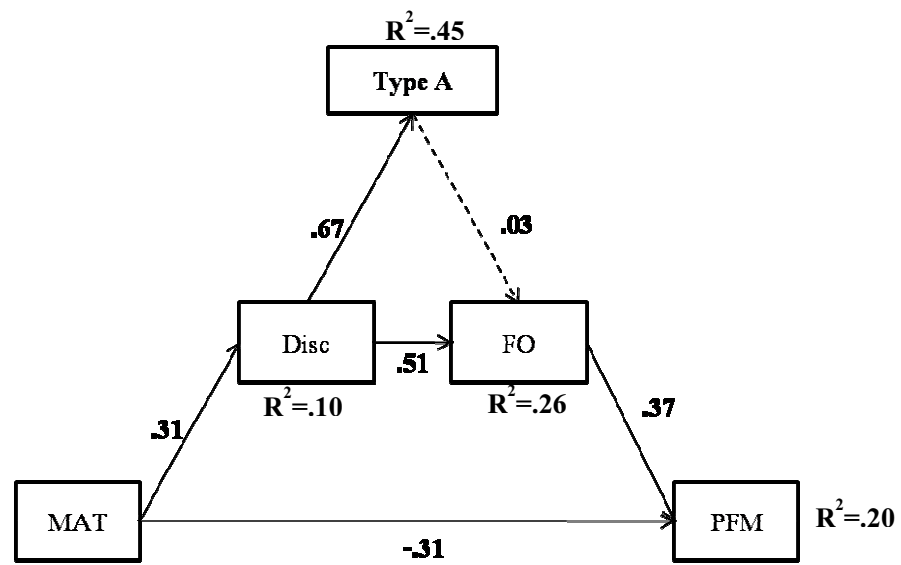
กลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดา-มารดา และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากบุคลิกภาพแบบเอ(.21, .23) รองลงมาคือ ความเป็นวัดถุนิยม(-.14, -.20) และได้รับอิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.17, .20) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากควมมีวินัยในตนเอง(.17, .16) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยบุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และควมมีวินัยในตนเองประมาณร้อยละ 10 และร้อยละ 13

2.1.4 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) กลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดา-มารดา (ภาพประกอบ 10) และนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดา-มารดา (ภาพประกอบ 11)

Chi-square = 3.36 df = 2 P-value = 0.18594 RMSEA = 0.036

ภาพประกอบ 10 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับรายได้จากบิดา-มารดา หลังปรับโมเดล

Chi-square = 1.57 df = 5 P-value = 0.90542 RMSEA = 0.000

ภาพประกอบ 11 โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดา-มารดา หลังปรับโมเดล

ตาราง 24 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
จำแนกตามแหล่งรายได้

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2/df	< 3	37.33	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.68	ผ่านเกณฑ์
		5.13	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.31	ผ่านเกณฑ์
p value	> .05	.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.186	ผ่านเกณฑ์
		.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	.905	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq .05$	.261	ไม่ผ่านเกณฑ์	.036	ผ่านเกณฑ์
		.310	ไม่ผ่านเกณฑ์	.000	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$\leq .05$	.15	ไม่ผ่านเกณฑ์	.016	ผ่านเกณฑ์
		.20	ไม่ผ่านเกณฑ์	.047	ผ่านเกณฑ์
GFI	> .90	.88	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
		.81	ไม่ผ่านเกณฑ์	.99	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> .90	.63	ไม่ผ่านเกณฑ์	.98	ผ่านเกณฑ์
		.43	ไม่ผ่านเกณฑ์	.96	ผ่านเกณฑ์
CN	≥ 200	40.83	ไม่ผ่านเกณฑ์	1467.65	ผ่านเกณฑ์
		22.48	ไม่ผ่านเกณฑ์	421.37	ผ่านเกณฑ์

นักศึกษาที่รับรายได้จากบิดา-มารดา

นักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดา-มารดา

จากตาราง 24 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนและหลังการปรับโมเดล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่สำคัญดังนี้

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาที่รับเงินจากบิดา-มารดา ก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 186.76 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควร

พิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 37.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .88 AGFI มีค่าเท่ากับ .63 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.261 SRMR มีค่าเท่ากับ .15 และ CN มีค่าเท่ากับ 40.83 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 3.36 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 1.68 GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 AGFI มีค่าเท่ากับ .98 RMSEA มีค่าเท่ากับ .036 SRMR มีค่าเท่ากับ .016 และ CN มีค่าเท่ากับ 1467.65

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ของโมเดลโครงสร้างของนักศึกษาที่ไม่ได้เงินจากบิดา-มารดา ก่อนการปรับโมเดลมีค่าเท่ากับ 25.65 มีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงให้เห็นว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากค่าไค-สแควร์มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ ค่าไค-สแควร์ จะมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2 / df) ร่วมด้วย จากการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 5.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนด้านอื่นๆรวมด้วยจะเห็นได้ว่า ดัชนีต่างๆเหล่านี้ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ GFI มีค่าเท่ากับ .81 AGFI มีค่าเท่ากับ .43 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.310 SRMR มีค่าเท่ากับ .20 และ CN มีค่าเท่ากับ 22.648 จึงมีความจำเป็นต้องปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนมากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 1.57 ไม่มีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติ ไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระค่าเท่ากับ 0.31 GFI มีค่าเท่ากับ .99 AGFI มีค่าเท่ากับ .96 RMSEA มีค่าเท่ากับ .000 SRMR มีค่าเท่ากับ .047 และ CN มีค่าเท่ากับ 421.37

ตาราง 25 อิทธิพลทางตรง(Direct effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม(Indirect effects : IE) และ
อิทธิพลรวม(Total effects : TE) ของกลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดา-มารดา และไม่ได้รับ
รายได้จากบิดา-มารดา

ตัวแปร	R ²		อิทธิพล	นักศึกษาที่รับรายได้จาก บิดามารดา				นักศึกษาที่ไม่ได้รับ รายได้จากบิดามารดา			
				MAT	Disc	Type A	FO	MAT	Disc	Type A	FO
	รับจาก บิดา- มารดา	ไม่ได้ รับจาก บิดา- มารดา									
Disc	0.12	0.10	DE	.35	-	-	-	.31	-	-	-
			IE	-	-	-	-	-	-	-	-
			TE	.35	-	-	-	.31	-	-	-
Type A	0.30	0.45	DE	-	.55	-	-	-	.67	-	-
			IE	.19	-	-	-	.21	-	-	-
			TE	.19	.55	-	-	.21	.67	-	-
FO	0.26	0.26	DE	.12	.28	.24	-	-	.51	-	-
			IE	.14	.13	-	-	.16	-	-	-
			TE	.26	.41	.24	-	.16	.51	-	-
PFM	0.09	0.20	DE	-.21	-	.17	.17	-.31	-	-	.37
			IE	.08	.16	.04	-	.06	.19	.01	-
			TE	-.13	.16	.21	.17	-.25	.19	.01	.37

จากตาราง 25 พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรความมีวินัยในตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 1 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเป็นวัตถุนิยม(.35, .31)โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรความมีวินัยในตนเองที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัตถุนิยมประมาณร้อยละ 12 และร้อยละ 10

กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 2 จะได้รับอิทธิพล

ทางตรงจากความมีวินัยในตนเอง(.55, .67) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัดถุนิยม(.19, .21) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรบุคลิกภาพแบบเอที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 30 และร้อยละ 45

กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความมีวินัยในตนเอง(.28) รองลงมาคือ ความเป็นวัดถุนิยม(.26) และอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพแบบเอ(.24) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง ความเป็นวัดถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอ ประมาณร้อยละ 26

กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 3 จะได้รับอิทธิพลทางตรงจากความมีวินัยในตนเอง(.51) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความเป็นวัดถุนิยม(.16) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่อธิบายได้ด้วยความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัดถุนิยมประมาณร้อยละ 26

กลุ่มนักศึกษาที่รับเงินจากกับบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากบุคลิกภาพแบบเอ(.17) รองลงมาคือความเป็นวัดถุนิยม(-.13) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.17) และอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง(.16) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยบุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความมีวินัยในตนเองประมาณร้อยละ 9

กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับเงินจากบิดา-มารดา เมื่อตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตามในสมการโครงสร้างที่ 4 จะได้รับอิทธิพลรวมจากความเป็นวัดถุนิยม(-.25) อิทธิพลทางตรงจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.37) และอิทธิพลทางอ้อมจากความมีวินัยในตนเอง(.19) รองลงมาคือบุคลิกภาพแบบเอ(.01) โดยสัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่อธิบายได้ด้วยความเป็นวัดถุนิยม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอประมาณร้อยละ 20

ตาราง 26 อิทธิพลรวม(Total effects) ของตัวแปรเชิงสาเหตุจำแนกตามตัวแปรปรับ

ตัวแปร เหตุ	เพศ		ระดับชั้น		พักอาศัย		แหล่งรายได้	
	ชาย	หญิง	ปี 1-2	ปี 3-4	บิดา มารดา	ไม่ใช่ บิดา มารดา	บิดา มารดา	ไม่ใช่ บิดา มารดา
FO	.22	.18	.26	.14	.17	.20	.17	.37
Disc	.04	.19	.08	.27	.17	.16	.16	.19
Type A	.07	.22	.18	.18	.22	.23	.21	.01
MAT	-.15	-.14	-.10	-.10	-.14	-.20	-.13	-.25
R ²	.06	.11	.10	.11	.10	.13	.09	.20

จากตาราง 26 พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมีอิทธิพลทางบวกต่อนักศึกษาชาย(.22) มากกว่านักศึกษาหญิง(.18), นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2(.26) มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3-4(.14), นักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา(.20) มากกว่านักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา(.17), นักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา(.37) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ได้รับรายได้จากบิดามารดา(.17)

เมื่อพิจารณาจากควมมีวินัยในตนเอง พบว่ามีอิทธิพลทางบวกต่อนักศึกษาหญิง(.19) มากกว่านักศึกษาชาย(.04), นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2(.27) มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3-4(.08), นักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา(.17) มากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา(.16), นักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา(.19) มากกว่านักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา(.16)

เมื่อพิจารณาจากบุคลิกภาพแบบเอ พบว่ามีอิทธิพลทางบวกต่อนักศึกษาหญิง(.22) มากกว่านักศึกษาชาย(.07), นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2(.18) เท่ากับนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4(.18), นักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา(.23) มากกว่านักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา(.22), นักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา(.21) มากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา(.01)

เมื่อพิจารณาจากความเป็นวัตถุนิยม พบว่ามีอิทธิพลทางลบต่อนักศึกษาชาย(-.15) มากกว่านักศึกษาหญิง(-.14), นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2(-.10) เท่ากับนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4(-.10), นักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา(-.20) มากกว่านักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา(-.14), นักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา(-.25) มากกว่านักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา(-.13)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเฉพาะดังนี้ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัดถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย แหล่งรายได้ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลรวมของลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัดถุนิยมที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม และจำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้ 4) และเพื่อทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

นักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษายามในมหาวิทยาลัย ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งออกเป็น นักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 53 คน คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 96 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 147 คน และคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 284 คน จำแนกเป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 117 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 92 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 172 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 199 คน เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 166 คน และหญิง จำนวน 414 คน มาจากเทคนิคการสุ่มนักศึกษาแบบแบ่งชั้น (Two-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือดังนี้ แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง จำนวน 9 ข้อ ความมีวินัยในตนเอง จำนวน 6 ข้อ บุคลิกภาพแบบเอ จำนวน 8 ข้อ ความเป็นวัดถุนิยม จำนวน 7 ข้อ และการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้านเท่ากับ 0.753, 0.799, 0.767, 0.823 และ 0.837 ตามลำดับ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาจำนวน 800 ฉบับ จากนั้นพิจารณาความสมบูรณ์และความตั้งใจในการตอบแบบสอบถามแล้วคัดเลือกรูปแบบสอบถามไว้จำนวน 580 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.50 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

การหาค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Window ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเส้น(Path Analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL โดยการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม และได้ทดสอบภายใต้คุณลักษณะความแตกต่างกันของกลุ่มประชากร ตามเพศ(ชาย : หญิง) ตามระดับชั้นปี(ชั้นปีที่ 1-2 : ชั้นปีที่ 3-4) ตามการพักอาศัย(พักอาศัยกับบิดามารดา : ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา) ตามแหล่งรายได้(รับรายได้จากบิดามารดา : ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา)

สรุปผลการวิจัย

การทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีตัวแปรสาเหตุ 4 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(FO) ความมีวินัยในตนเอง(Disc) บุคลิกภาพแบบเอ(Type A) ความเป็นวัตถุนิยม(MAT) และการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรผล(PFM) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.238 - .348) ส่วนความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (-.123) โดยตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ในกลุ่มนักศึกษาชาย ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.228-.377) ส่วนความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (-.154) ในกลุ่มนักศึกษาหญิง พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.215 - .339) ส่วนความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (-.113) โดยตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาชายและหญิงจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม

เมื่อพิจารณาตามแหล่งรายได้ พบว่า ในกลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ส่วนความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (-.116 - .348) โดยตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม และในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลสูงสุด ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความมีวินัยในตนเอง

บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลคือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า โมเดลก่อนปรับยังไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และภายหลังจากการดำเนินการปรับปรุงรูปแบบความสัมพันธ์แล้วพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติและค่าดัชนีต่างๆ มีค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้ $\chi^2 = 1.88$, $df = 2$, $p = 0.3915$, $CFI = 0.94$, $RMSEA = 0.000$, $SRMR = 0.011$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.99$, $CN = 2841.70$

ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลรวมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.30, .30, .13 และ -.12 ตามลำดับ) โดยความเป็นวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางลบต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล และตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 17 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสูงสุดคือลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.30) รองลงมาคือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.20) และบุคลิกภาพแบบเอ(.17) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา คือ บุคลิกภาพแบบเอ(.13) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความมีวินัยในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง(.13) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.08) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

เมื่อพิจารณาตามเพศ ในกลุ่มนักศึกษาชาย พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม บุคลิกภาพแบบเอ และความมีวินัยในตนเอง (.22, -.15, .07 และ .04 ตามลำดับ) และตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 6 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินของนักศึกษาสูงสุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.22) รองลงมาคือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.23) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ความเป็นวัตถุนิยม(.08) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง(.04) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ(.07)

โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และในกลุ่มนักศึกษาหญิง พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.22, .19, .18 และ -.14 ตามลำดับ) และตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 11 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินของนักศึกษาสูงสุด คือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.20) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.18) และบุคลิกภาพแบบเอ(.18) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ความเป็นวัตถุนิยม(.06) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง(.19) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ(.04) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นปี ในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ (.26, -.19, .08 และ .07 ตามลำดับ) โดยตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 10 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินของนักศึกษาสูงสุด คือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.27) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.26) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ความเป็นวัตถุนิยม(.08) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง(.08) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ(.07) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม (.27, .18, .14 และ -.10 ตามลำดับ) โดยตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 11 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินของนักศึกษาสูงสุด คือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.20) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบเอ (.15) ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.14) และความมีวินัยในตนเอง(.12) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ความมีวินัยในตนเอง(.15) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม(.10)

ในตนเอง(.16) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม(.08) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ(.04) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลจากมากไปน้อย มีดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ (.37, -.25, .19 และ .01 ตามลำดับ) โดยตัวแปรเชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 20 และพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารการเงินของนักศึกษาสูงสุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง(.37) รองลงมาคือ ความเป็นวัตถุนิยม(-.31) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ความมีวินัยในตนเอง(.19) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความเป็นวัตถุนิยม(.06) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ(.01) โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง

4. ผลการทดสอบความเป็นตัวแปรปรับในโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลเปลี่ยนไปตามการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ต่างกัน(เพศ: ชาย และหญิง)(ระดับชั้นปี: ปี 1-2 และปี 3-4)(การพักอาศัย: พักกับบิดามารดา และไม่ได้พักกับบิดามารดา)(แหล่งรายได้: รับจากบิดามารดา และไม่ได้รับจากบิดามารดา) แสดงว่าโมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีจำนวนเส้นทางแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่ศึกษาและค่าพารามิเตอร์ภายในโมเดลเชิงสาเหตุเปลี่ยนไปตามความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ศึกษา ซึ่งมีขนาดและทิศทางของค่าพารามิเตอร์ภายในโมเดลย่อยมีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน โดยตัวแปรสาเหตุที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และบุคลิกภาพแบบเอ แสดงว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มีความมีวินัยในตนเอง และมีบุคลิกภาพแบบเอ มีความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ดี ตามแนวคิดของ คีรีนุช อินละคร (2548: 2) ประโยชน์ของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลช่วยให้มีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนเอง การคาดการณ์รายได้ และ

สามารถวางแผนทางการเงินเพื่อให้งบรุลูกเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 72-80) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา และสุดฤทัย จันทรเข้มชัย (2550: 65-70) พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนด้านการเงินคือ เพศ บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต และวรรณ ชื่นจุ (2548: 41) พบว่าอายุเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการการเงิน เช่น ช่วงชีวิตวัยเรียนต้องสร้างนิสัยการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ซึ่งก็คือการสร้างวินัยในการใช้นั้นเอง และอัจฉรา ฝ่องอุดม (2547: online) พบว่า การควบคุมตนเอง และการมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมส่วนความเป็นวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล แสดงว่า นักศึกษาที่มีความเป็นวัตถุนิยมสูงมีความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ พุ่มเกิด(2546: 61-65) กล่าวว่า นักศึกษาที่ชอบสังสรรค์ ชอบดูหนังฟังเพลง ชอบเที่ยวตามสถานบันเทิง และมีนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ มีพฤติกรรมการวางแผนการใช้จ่าย

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความเป็นวัตถุนิยม กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรปรับ ซึ่งประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน แสดงว่า เพศ ระดับชั้นปี การพักอาศัย และแหล่งรายได้ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาเปลี่ยนไป

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลในเบื้องต้น ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับโมเดลโดยการตัดเส้นทางที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเพิ่มเส้นทางที่คาดว่ามีความอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลตามเกณฑ์ค่าสถิติ และค่าดัชนีต่างๆ ภายหลังปรับโมเดล พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ตัวแปรเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุ 4 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ร้อยละ 17 ส่วนที่เหลือเป็นอิทธิพลของตัวแปรภายนอกที่ไม่ได้นำมาศึกษา โดยพบว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลรวมจากตัวแปรเชิงสาเหตุจากมากไปน้อย ดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ ความมีวินัยในตนเอง และความเป็นวัตถุนิยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01จากผลการวิจัยอภิปรายได้ดังนี้

การบริหารการเงินส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดเชิงบวกจากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง โดยเป็นอิทธิพลทางตรง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจะส่งผลให้มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีด้านปัจจัยธรรมชาติของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 151-152) พฤติกรรมของคนเก่ง คนดี จะต้องเกิดจากเหตุที่ดี คือ มีลักษณะทางจิตที่เหมาะสมซึ่งประกอบด้วย ทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจใจตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 72-82) พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของ นักศึกษามากที่สุดคือ ลักษณะมุ่งอนาคต และสุดท้าย จันทรแถมชัย (2550: 65-70) พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินคือ ลักษณะมุ่งอนาคต

การบริหารการเงินส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลรวมเชิงบวกจากบุคลิกภาพแบบเอ โดยเป็นอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมผ่านทางลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมรักความก้าวหน้า ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว มีความเพียรพยายาม และฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษามีการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ ก้องเสียง (2549: 52-55) พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ชื่นจิต (2550: 63-71) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนิสิต คือ บุคลิกภาพ และกรรมกร วรเชษฐ์ (2548: 126-130) ที่กล่าวว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อลักษณะมุ่งอนาคต คือ การควบคุมตนเอง ทัศนคติต่อการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพแบบเอ และการอบรมเลี้ยงดู

การบริหารการเงินส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลรวมจากควมมีวินัยในตนเอง โดยเป็นอิทธิพลทางอ้อม ผ่านทางลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีวินัยในตนเอง จะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษามีการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แคซดิน (Kazdin. 1984: 96) การควบคุมตนเองคือ พฤติกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการโดยสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ตนเองพิจารณาตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง พฤติกรรมที่กล่าวมาสอดคล้องกับความหมายของวินัยในตนเอง คือ ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังอันเกิดจากแรงจูงใจภายในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ไชยงค์ วรยาม (2549: 11) การควบคุมตนเอง หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อเกิดผลที่ดีต่อพฤติกรรมที่ปรารถนา โดยบุคคลผู้นั้นกำหนดเป้าหมายด้วยตัวเอง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุมาพร ธนะชานันท์ (2544: 50-55) พบว่า นิสิตที่มีความมีวินัยในตนเองสูง เกิดจากการที่นิสิตมีความเพียรและสามารถควบคุมตนเองได้สูง

การบริหารการเงินส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลรวมเชิงลบจากความเป็นวัตถุนิยม โดยมีอิทธิพลเชิงลบทางตรง และทางอ้อมผ่านความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีความเป็นวัตถุนิยมไม่มีความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ดี และความเป็นวัตถุนิยมยังส่งผลให้เกิดความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ (2522: 35) ค่านิยมมีผลและอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรมของมนุษย์ในทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ พุ่มเกิด (2546: 61-65) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวางแผนในการใช้จ่าย เนื่องจากชอบสังสรรค์กับเพื่อนๆ ชอบดูหนังฟังเพลง ชอบเที่ยวตามสถานบันเทิง และนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีค่าใช้จ่ายมากขึ้น

โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามเพศของนักศึกษา จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า ความเป็นวัตถุนิยมทั้งในกลุ่มนักศึกษาชายและหญิงมีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลใกล้เคียงกัน อาจแตกต่างกันที่ลำดับการส่งอิทธิพลเท่านั้น โดยกลุ่มนักศึกษาชายมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มากกว่าบุคลิกภาพแบบเอ และความมีวินัยในตนเอง ส่วนกลุ่มนักศึกษาหญิงมีบุคลิกภาพแบบเอ มากกว่าความมีวินัยในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาชายกับเพื่อน การเลียนแบบเพื่อน การใช้เวลาว่าง และสื่อต่างๆ ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะมีความสนใจและพฤติกรรมคล้ายกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง (2547: 105-109) พบว่า เพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมกับสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่ใช่สถาบันการเงินต่างกัน และวัตถุประสงค์ในการออมต่างกัน และณัฐนันท์ ลีศัตรูพ่าย (2545: 75-85) พบว่า นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างกัน และไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543: ออนไลน์) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมของประชากรคือ เพศ สถานสมรส การมีบุตร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้

โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามระดับชั้นปีของนักศึกษา จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยมทั้งในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลเท่ากัน แต่อาจแตกต่างกันที่ลำดับการส่งอิทธิพล โดยกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มากกว่าความมีวินัยในตนเอง ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มีความมีวินัยในตนเองมากกว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาวะการณด้านสังคม และเศรษฐกิจ

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร ซึ่งมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้บุคคลต้องดำเนินชีวิตแข่งขันกับเวลา แข่งขันกันในการทำงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี และความต้องการที่จะก้าวให้ทันเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร ศักดิ์อุดมขจร (2543: 142-151) พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันของประชาชนมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารทางการเงิน และพฤติกรรมการบริหารเงินต่างกัน และณัฐนนท์ ลีศัตร์พ่าย (2545: 75-78) พบว่า นักศึกษาที่ระดับชั้นปีต่างกัน มีปัญหาทางการเงินต่างกัน และณัฐณิ ถวิลถึง (2547: 102-111) พบว่า นักศึกษาชั้นปีต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างกัน และมีปัญหาทางการเงินต่างกัน

โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามการพักอาศัยของนักศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพแบบเอ และความมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา และนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลใกล้เคียงกัน อาจแตกต่างกันที่ลำดับการส่งอิทธิพล โดยกลุ่มนักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมากกว่าความเป็นวัตถุนิยม ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเท่ากับความเป็นวัตถุนิยม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฎิมาพร เมฆสมุทร (2547: 101-107) พบว่า ภูมิลำเนาเดิมมีความสัมพันธ์กับปัญหาทางการเงิน เนื่องจากนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดอาจต้องมีค่าใช้จ่ายในส่วนตัวเพิ่มขึ้น คือ ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก และค่าเดินทาง เป็นต้น และบริกัณฑ์ สุขคนธหงส์ (2546: 172) พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีค่าใช้จ่ายและปัญหาทางการเงินต่างกัน

โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามแหล่งรายได้ของนักศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ความมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดา และในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา มีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มนักศึกษาที่รับรายได้จากบิดามารดามีบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และความเป็นวัตถุนิยม ส่วนกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมากกว่า ความเป็นวัตถุนิยม และบุคลิกภาพแบบเอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็น จากงานวิจัยของ สุดฤทัย จันทรแหม่ซ้อย (2550: 68, 72) พบว่า นักศึกษาที่ได้รับเงินเดือนจากบิดามารดามากมีการวางแผนด้านการเงินไม่ดี เพราะนักศึกษาไม่รู้จักใช้เงิน ใช้จ่ายเงินโดยไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย ไม่เก็บออม และ

คิดว่าเมื่อใช้เงินหมดก็สามารถขอจากบิดามารดาได้ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีผู้ปกครองรายได้น้อย ซึ่งต้องกู้ยืมเงินเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ขอบทุนการศึกษา และนักศึกษาต้องทำงานพิเศษเพิ่มเติม นักศึกษาต้องวางแผนด้านการเงินเพื่อให้เพียงพอกับการค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

4. โมเดลเชิงสาเหตุของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่าไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบโมเดลเชิงสาเหตุ แต่เกิดความเปลี่ยนแปลงระหว่างขนาดและทิศทางของอิทธิพล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง ความมีวินัยในตนเอง บุคลิกภาพแบบเอ และความเป็นวัตถุนิยม จากผลที่ได้สามารถนำไปสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารการเงินส่วนบุคคลให้กับนักศึกษาในสภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน การปลูกฝังให้รู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าตามความจำเป็น และความเหมาะสมกับเด็ก และการให้คำปรึกษาทางด้านการจัดการการเงินแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อคำถามในแต่ละด้านมีจำนวนน้อยซึ่งอาจวัดได้ไม่ครอบคลุม ในการวิจัยครั้งต่อไปควรสร้างข้อคำถามเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับงานวิจัย เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีความน่าเชื่อถือ และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2.2 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ได้ทำการศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตนั้น พบว่ามีอิทธิพลไม่มากนัก ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรคำนึงถึงตัวแปรอื่นที่อาจเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เช่น สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน การเลียนแบบผู้ปกครอง และการใช้เวลาว่าง เป็นต้น

2.3 ควรประยุกต์ใช้รูปแบบในการศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อให้ทราบว่ามิสาเหตุใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา คำทราย. (2548). บุคลิกห้วงค์ประกอบและทัศนคติการจัดการด้านการเงินของคู่สมรสที่มีความสุขในชีวิตสมรสต่างกัน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ เพ็ชรเหลี่ยม. (2540). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร(ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กนกพร ศักดิ์อุดมขจร. (2548). การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และพฤติกรรมการบริหารเงินส่วนบุคคลของประชาชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(นิเทศศาสตร์พัฒนาการ) กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กวิณวุฒิ กลั่นไพฑูรย์. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2551 จาก URL: <http://www.nlt.go.th>
- กาญจนา พูนสุข. (2542). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองการใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่มและรายบุคคลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 27(บ้านชำเม็ง) อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรภัทร วรเชษฐ์. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2537). การเสริมสร้างวินัย : คู่มือแนะแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- จักรกฤษ เลื่อนกสิณ. (2549). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). *ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526-2531 ฉบับ
อภิธานนทานการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์: เยาวชนไทยกับการ
มุ่งอนาคต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). *วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จุฑามาศ ชื่นจิตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขา
นันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา ภาคบงกชและคณะ. (2539). *โครงการวิจัยเรื่อง “การปลูกฝังวินัยของตนในชาติ”: โครงการ
ย่อยที่ 1: การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย*. สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง. (2547). *พฤติกรรมกรรมการของข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวิชิต เขียรชนะ. (2548). *การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่สาม:
กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติรี ลักษณะศิริ. (2546). *การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคต ความเครียด และการเผชิญความเครียด
ปัญหาการปรับตัวและวิธีการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี*.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชิดกมล สังข์ทอง. (2536). *การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น*.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ชุมชนวรรณศิลป์. (2517). *ก.ข.ปรัชญา ปรัชญาแห่งลัทธิวัตถุนิยม คิดและทำอย่างไร*. เชียงใหม่:
สโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ไชยยงค์ วรรณาม. (2549). พัฒนาการการควบคุมตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่สาม ที่มีโนภาพแห่ง
 ตนต่างระดับกัน ในเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต2. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลทาง
 การศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐนนท์ ลีศัตรุพ่าย. (2545). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพร สตาภรณ์. (2540). การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและ
 พลเรือน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐฉิณี ถวิลถึง. (2547). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบัน
 ราชภัฏจันทรเกษม : กรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. สารนิพนธ์ ศ.ม.
 (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ เนตรโรจน์. (2523). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ระดับ
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผล
 การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ การวิจัย และพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ:
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2530). ชุดฝึกอบรม การเสริมสร้างคุณลักษณะของข้าราชการ
 พลเรือน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการ
 ข้าราชการพลเรือน.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงานการ
 วิจัย ฉบับที่ 21 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2524). ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
 สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26 กรุงเทพฯ:
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนีย์ จิตต์ชื่นมีชัย. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน ของนักศึกษา
 ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์ กศ.ม.
 (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.

- เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรชนก พุ่มพวง. (2546). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงนุช ไรจนเลิศ. (2533). *การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรลสตีติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2542). *พลังผู้บริโภค ในกระแสบริโภคนิยม*. บทความพิเศษ. วารสารฉลาดซื้อ. ฉบับที่ 28 ประจำเดือนธันวาคม 2541 – มกราคม 2542: หน้า 45 - 47
- นวลละออง สุภาพล. (2527). *ทฤษฎีบุคลิกภาพ*. ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประมวลศิลป์.
- นฤพล สวัสดิ์ธนกิจ และคณะ. (2539). *วัตถุนิยมนำจิตใจในสังคมไทยจริงหรือ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวิภรณ์ สุคนธ์หงส์. (2546). *การวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตและปัญหาทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. (2547). *การวัดประเมินการเรียนรู้ (การวัดประเมินแนวใหม่)*. (เอกสารประกอบคำสอน) กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปวีณรัตน์ มณีวรรณ. (2548). *การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์พหุระดับ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- ปฐวี เกล้าจันทร์. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของ
นิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์
การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปฐมาพร เมฆสุนทร. (2546). ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหาทางการเงินของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545. สารนิพนธ์ ศ.ม.
(เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ปอแก้ว ศิริจันทร์. (2546). ผลของการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและ
ควบคุมตนเอง และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป จินนี่. (2540). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม
(วป.521). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ปรียา ชัยนิยม. (2542). การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการสอนความรับผิดชอบและความมี
ระเบียบวินัย โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยทางการประถมศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- พัชรา เอลูกานนท์. (2550). คุณรู้จักการจัดการ การเงินส่วนบุคคลแล้วหรือยัง. สาส์นฟาร์อีสเทอร์น.
ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนธันวาคม 2549 – พฤษภาคม 2550: หน้า 31 –33.
- พิมภา อัคระพู. (2543). ผลของการฝึกสมาธิแบบอาณานาปานสติควบคู่กับการควบคุมตนเองที่มีต่อ
ความมีวินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายประถม). ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- พุทธทาสภิกขุ. (2500). คู่มือปฏิบัติธรรม(ฉบับสมบูรณ์). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา
พุกันต์. วัดถุนิยม เรือนำกล้วยไถลัดตัว. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2551.

จาก URL:<http://www.elip-online.com>

- พรทิพย์ เจนจิรานนท์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณพิมล หล่อตระกูล. *เด็กที่มีปัญหาเรื่องค่านิยมด้านวัตถุ*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2551.
จาก URL: <http://www.ramament.com>
- พรรณทิพย์ พันทอง. (2534). *การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและไม่มีบทที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญทริก อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ เภาวิจิตร. (2543). *การศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2551 จาก URL: <http://www.mtsgold.co.th>
- มะลิวัลย์ พร้อมจิต. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนพนิตยการสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี ศรีชัย. (2538). *เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.
- มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว. (2543). *การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรียม ศรีทอง. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณา ชื่นจุ. (2548). *การจัดการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่วงชีวิต*. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-เมษายน 2548: หน้า 32-42.
- วันชัย สุมโนจิตราภรณ์. (2532). *การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองพัทยา 8 ในเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิภาหวัณ มูลสถาน. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัย*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิวัฒน์ อัสวานิชย์. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย*.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. *วางแผนการเงินอย่างไร*. สืบค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2551

จาก URL: <http://www.siaminfobiz.com>

วีระ พุ่มเกิด. (2546). *ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต*. สารนิพนธ์ ศ.ม.

(เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วรวิทย์ ก้องเสียง. (2549). *การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลีวิทยุ พัทยา*

เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ศศิธร บัวทอง. (2549). *ผลของการใช้กิจกรรมกระบวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมประกอบสื่อ*

สิ่งพิมพ์ที่มีต่อความตระหนักในปัญหาค่านิยมฟุ้งเฟ้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศิริสุข อินละคร. (2548). *การเงินบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริรัตน์ น้อยไม้. (2549). *การวิเคราะห์การใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่กำลัง*

ศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกริก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์)

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2536). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน

ศุภลักษณ์ เงินบำรุง. (2546). *ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล*

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ)

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สาลินี คนบุญ. (2547). *พฤติกรรมการใช้จ่ายของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

(การพัฒนาครอบครัวและสังคม) นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

สาวิตรี เต็งณฤทธิศิริ. (2547). *ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต*

อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ วท.ม.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2552 จาก URL: <http://cuir.car.chula.ac.th>

- สินีนางู กำเนิดเพ็ชร. (2547). อิทธิพลของพฤติกรรมการต้อนรับเนื้อหาด้านวัตถุนิยมจากรายการ
แข่งขันชิงรางวัล ผ่านสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อค่านิยมด้านวัตถุของวัยรุ่น. ปรินญานิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริอร วิชาวุธ และคณะ. (2550). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคนอื่นๆ. (2549). แบบจำลองสมการโครงสร้าง: การใช้โปรแกรม
LISREL, PRELIS และ SIMPLIS (เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณที่นิยมใช้กันมากใน
ปัจจุบัน) กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- สุขใจ น้ำผุด. (2545). กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดฤทัย จันทรเข็มชัย. (2550). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนด้านการเงิน ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์.
ปรินญานิพนธ์กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทรี ไคมินและสนิท สมัครการ. (2522). ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย: เครื่องมือในการสำรวจวัด.
สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร. (2547). การศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุภาพร ธนะชานันท์. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อวินัยในตนเองของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 66. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสรี ชัดเข้ม. (2548). โมเดลสมการโครงสร้าง. (เอกสารคำสอน). ภาควิชาการวิจัยและวัดผล
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. (2542). การศึกษาการจัดสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมสังคมตาม
แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- สมดุล ชาญนวงศ์. (2533). *คุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำรวล ชุ่มเมืองปัก. (2542). *การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา ฝ่องอุดม. (2546). *พฤติกรรมการออกของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551
จาก URL: <http://www.nlt.go.th>
- อมลวรรณ วีระธรรมโม และวิวัฒน์ ชัดติยะมาน. (2549). *ค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- อายุวรรณ อัจฉริยวงศ์กุล. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนมต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอริสา มโนธรรม. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัด ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Arthur, S. Reber. (1985). *The Penguin: Dictionary of Psychology*. England: Penguin Group Inc.
- Ausubel, Devid P. (1965). *Ego Development and The Personality*. 3rd ed. New York: Grune and Stratian Inc.
- Bollen, K.A. (1989). *Structural Equations with Latent Variables*. New York: Wiley & Sons.
- Brisbane, Holly E. (1994). *The Development Child: Understanding Children and Parenting*. 6th ed. New York: Glencoe.

- Cormier, W.H. and L.S.Cormier. (1979). *Interviewing Strategies for Helpers: A Guide to Assessment, Treatment, and Evaluation*. Monterrey, California: Braks/Cole Publishing Company.
- Gellion, Antony William Stephen. (1999). *Personal money management products for a cashless society*. Canada: University of Calgary.
- Good, Carter V. (1959). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Kazdin, Alan E. (1984). *Behavior Modification in Applied Setting*. Illinois: The Dorsey Press.
- Lamm,H Schmid, R.W., and Trommsdorff. (1976). *Sex and Social lass as Determinants of Future Orientation in Adolescent*, Journal of Personality and Social Psychology. 34(3): 317-326.
- Mead, Robert D. (1971). *Future Time Perspective of College Students in America and India*. Journal of Social Psychology, 83: 175-182.
- Megginson, Leon C. (1972). *Personal A Behavioral Approach to Administration*. Homewood, Illinois.
- Meyer, Lawrence S; Gamst Glenn; Guarino, A.J. (2006). *Appiled Multivariate Research: Design and Interpretation*. New York: Sage Publication, Inc.
- Mischel, W. (1974). Processes in Delay of Gratification, In L.Berkowitz (ed) *Advances in Experimental Social Psychology*. Vol.7 p.249-293. New York: Academic Press.
- Prochaska-Cue, Mary Kathleen. (1988). *PIFS:Prochaska-Cue Inventory of Personal Financial Management Style*. Nebraska: The University of Nerbraska – Lincoln.
- Rosenbaum, Michael. (1980). *A Schedule for Assessing Self – Control Behaviors : Preliminary Findings*. Behavior Therapy. 11: 109-121.
- Promptalit, Rux. (2003). *Student personal finance and government student loans: A case study of Thailand*. United States: University of Oregon.
- Seginer, Rachel and Hoda Halabi. (1991). *Cross-Cultural Variations of Adolescents' Future Orientation: The Case of Israeli Druze Versus Israeli Arab and Jawish Male*, Journal of Cross Cultural Psycology. 22(2): 244-257.
- Sidonie Gruenberg. (1954). *The Encyclopedia of Child Care and Guidance*. Doubleday&Company Inc., Garden City: New York.

Warner, Naomi L. (1999). *The Women's Financial Information Program: A qualitative study*, Nebraska: The University of Nebraska – Lincoln.

Wright, D. (1975). *The Psychology of moral behavior*. Middle, England: Penguin Books Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล โสภารัตนกุล	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
อาจารย์ ดร. นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ อังคณา เชี่ยวชาญ	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1.0	คัดเลือกไว้	28	1.0	คัดเลือกไว้
2	1.0	คัดเลือกไว้	29	1.0	คัดเลือกไว้
3	1.0	คัดเลือกไว้	30	1.0	คัดเลือกไว้
4	0.6	คัดเลือกไว้	31	1.0	คัดเลือกไว้
5	1.0	คัดเลือกไว้	32	0.8	คัดเลือกไว้
6	0.6	คัดเลือกไว้	33	1.0	คัดเลือกไว้
7	1.0	คัดเลือกไว้	34	1.0	คัดเลือกไว้
8	1.0	คัดเลือกไว้	35	1.0	คัดเลือกไว้
9	1.0	คัดเลือกไว้	36	1.0	คัดเลือกไว้
10	0.8	คัดเลือกไว้	37	1.0	คัดเลือกไว้
11	1.0	คัดเลือกไว้	38	1.0	คัดเลือกไว้
12	0.6	คัดเลือกไว้	39	1.0	คัดเลือกไว้
13	0.8	คัดเลือกไว้	40	1.0	คัดเลือกไว้
14	1.0	คัดเลือกไว้	41	1.0	คัดเลือกไว้
15	1.0	คัดเลือกไว้	42	0.8	คัดเลือกไว้
16	1.0	คัดเลือกไว้	43	0.8	คัดเลือกไว้
17	1.0	คัดเลือกไว้	44	0.8	คัดเลือกไว้
18	0.6	คัดเลือกไว้	45	1.0	คัดเลือกไว้
19	0.8	คัดเลือกไว้	46	0.8	คัดเลือกไว้
20	0.8	คัดเลือกไว้	47	1.0	คัดเลือกไว้
21	0.6	คัดเลือกไว้	48	1.0	คัดเลือกไว้
22	1.0	คัดเลือกไว้	49	1.0	คัดเลือกไว้
23	1.0	คัดเลือกไว้	50	1.0	คัดเลือกไว้
24	1.0	คัดเลือกไว้	51	1.0	คัดเลือกไว้
25	1.0	คัดเลือกไว้	52	0.8	คัดเลือกไว้
26	1.0	คัดเลือกไว้	53	0.8	คัดเลือกไว้
27	1.0	คัดเลือกไว้			

ตาราง 28 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่น(α) ด้านลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเอง

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.470	คัดเลือกไว้
2	.289	คัดเลือกไว้
3	.469	คัดเลือกไว้
4	.464	คัดเลือกไว้
5	.079	ตัดทิ้ง
6	.409	คัดเลือกไว้
7	.366	คัดเลือกไว้
8	.512	คัดเลือกไว้
9	.467	คัดเลือกไว้
10	-.027	ตัดทิ้ง
11	.292	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .753

ตาราง 29 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่น(α) ด้านความมีวินัยในตนเอง

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.390	คัดเลือกไว้
2	.256	ตัดทิ้ง
3	.513	คัดเลือกไว้
4	.413	คัดเลือกไว้
5	.333	ตัดทิ้ง
6	.483	คัดเลือกไว้
7	.466	คัดเลือกไว้
8	.453	คัดเลือกไว้
9	.121	ตัดทิ้ง
10	.178	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .799

ตาราง 30 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ด้านบุคลิกภาพแบบเอ

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.156	คัดเลือกไว้
2	.211	ตัดทิ้ง
3	.276	ตัดทิ้ง
4	-.027	ตัดทิ้ง
5	.291	คัดเลือกไว้
6	.266	คัดเลือกไว้
7	.303	ตัดทิ้ง
8	.049	ตัดทิ้ง
9	.401	คัดเลือกไว้
10	.326	คัดเลือกไว้
11	.242	คัดเลือกไว้
12	.304	คัดเลือกไว้
13	.336	คัดเลือกไว้
14	.455	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .767

ตาราง 31 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่น(α) ด้านความเป็นวัดคุณนิยม

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.513	คัดเลือกไว้
2	.042	ตัดทิ้ง
3	.376	คัดเลือกไว้
4	.411	คัดเลือกไว้
5	.692	คัดเลือกไว้
6	.619	คัดเลือกไว้
7	.665	คัดเลือกไว้
8	.616	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .823

ตาราง 32 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่น(α) ด้านการบริหารการเงิน
ส่วนบุคคล

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.610	คัดเลือกไว้
2	.617	คัดเลือกไว้
3	.583	คัดเลือกไว้
4	.431	คัดเลือกไว้
5	.661	คัดเลือกไว้
6	.521	คัดเลือกไว้
7	.639	คัดเลือกไว้
8	.537	คัดเลือกไว้
9	.336	คัดเลือกไว้
10	.526	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .837

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

• เพศของนักศึกษา

☐ ชาย

☐ หญิง

• ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่...

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

• ปัจจุบัน ท่านพักอาศัยกับใคร

☐ พักอาศัยอยู่กับบิดา/มารดา ☐ พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)

☐ พักอาศัยอยู่ที่หอพักคนเดียว ☐ พักอาศัยอยู่ที่หอพักกับเพื่อน

☐ พักอาศัยในลักษณะอื่นๆ (ระบุ)

• ในระหว่างเรียน ท่านได้รับเงินจากแหล่งใดบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

☐ บิดา/มารดา

☐ ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)

☐ การทำงานพิเศษ (เช่น รับจ้างสอนพิเศษ ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ฯลฯ)

☐ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

☐ ได้รับทุนการศึกษา

☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง</u> แม้มีความหวังเพียงเล็กน้อย ท่านก็สามารถ อดได้ รอได้ เพื่อให้พบความสำเร็จในชีวิต					
2.	ท่านสามารถคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของท่านในอนาคตได้					
3.	ก่อนที่จะท่านตัดสินใจทำอะไร ท่านต้องศึกษาถึงผลดีและผลเสียในเรื่องนั้นก่อน					
4.	ท่านสามารถแก้ปัญหาด้านการเรียน ที่เกิดขึ้นได้					
5.	ท่านไม่สามารถควบคุมตนเองให้ทำตามแผนที่กำหนดไว้ได้					
6.	ท่านเชื่อว่าการเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จ และมีความมั่นคงในอนาคต					
7.	ท่านวางแผนในการทำงานให้สามารถส่งตามกำหนดเวลาได้ทุกครั้ง					
8.	ท่านจะนึกถึงความผิดที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อเตือนไม่ให้เกิดความผิดพลาดอีก					
9.	เมื่อท่านพบสินค้าที่อยากได้ และมีราคาแพง ท่านจะรอให้ลดราคาแล้วค่อยซื้อ					
10.	<u>ความมีวินัยในตนเอง</u> เมื่อเกิดความผิดพลาดหรือความบกพร่องในงานของท่าน ท่านจะแก้ไขงานนั้นโดยทันที					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
11.	เมื่อท่านตั้งใจทำอะไรแล้ว ท่านจะพยายามทำอย่างเต็มความสามารถ					
12.	ท่านเลือกเรียนในรายวิชาที่ท่านสนใจ และมีความถนัด					
13.	เมื่อท่านได้ให้สัญญากับใครไว้แล้ว ท่านจะทำตามสัญญานั้น					
14.	ท่านกล้าแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการทำงานร่วมกัน					
15.	ท่านจะดำเนินงานต่างๆ ตามแผนการที่ได้วางไว้ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ					
16.	<u>บุคลิกภาพแบบ เอ</u> เมื่อท่านมีนัด ท่านมักจะไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
17.	ท่านเป็นคน que เริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้สำเร็จ					
18.	ท่านรู้สึกว่าคุณต้องทำสิ่งต่างๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
19.	ท่านมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำงาน					
20.	ท่านชอบศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ					
21.	ท่านสามารถทำงานได้อย่างใจจดใจจ่อ แม้ว่าจะเป็นงานที่น่าเบื่อ					
22.	เมื่อทำงานผิดพลาด ท่านจะรีบแก้ไขทันที					
23.	ท่านไม่ยอมขาดเรียนโดยไม่จำเป็น					
24.	<u>ความเป็นวัตถุนิยม</u> สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับท่านคือทรัพย์สิน เงินทอง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
25.	ท่านเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงเงินเดือน สูงๆ มากกว่าความชอบในอาชีพนั้น					
26.	การทำตามอุดมการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ เป็นสิ่งที่ท่านยอมรับได้					
27.	เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองแล้ว ท่านยอมทำผิดบรรทัดฐานของสังคม					
28.	ท่านให้เกียรติแก่ผู้ที่ใช้สินค้าที่มีราคา แพง					
29.	ท่านจะซื้อสินค้าที่กำลังได้รับความนิยม ทันที แม้สินค้านั้นจะมีราคาแพง					
30.	ท่านต้องการมีเกียรติและอำนาจ เพื่อให้ ได้มาซึ่งทรัพย์สินและเงินทอง					
31.	<u>การบริหารการเงินส่วนบุคคล</u> ท่านมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินใน ชีวิตประจำวัน					
32.	ท่านควบคุมการใช้จ่ายเงินใน ชีวิตประจำวันได้ตามแผนที่วางไว้					
33.	ในแต่ละเดือน ท่านสามารถจัดสรรเงิน ค่าใช้จ่ายได้อย่างพอเพียง					
34.	ท่านจะตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่มีความจำเป็น เพื่อใช้จ่ายเงินได้ครบเดือน					
35.	ท่านมีการวางแผนเก็บเงินสำรองไว้ใช้ ยามฉุกเฉิน					
36.	ท่านจัดสรรเงินสำรองไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น ฝากออมทรัพย์ ซื้อสลากออมสิน และอื่นๆ					
37.	ในยามฉุกเฉินและจำเป็น ท่านมีเงิน สำรองเพียงพอสำหรับใช้จ่าย					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
38.	ท่านวางแผนการหาเงินรายได้เพิ่มเติม จากเงินประจำที่ได้รับในแต่ละเดือน					
39.	ท่านทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนเพื่อหา รายได้เพิ่มเติม					
40.	ท่านนำเงินรายได้จากการทำงานพิเศษ มาใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมและเป็นเงิน สำรองยามฉุกเฉิน					

ภาคผนวก ง
ความถี่และร้อยละ

ตาราง 33 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรเพศของนักศึกษา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
นักศึกษาชาย	166	28.62
นักศึกษาหญิง	414	71.38
รวม	580	100

ตาราง 34 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรระดับชั้นปีของนักศึกษา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	117	20.17
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	92	15.86
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	172	29.66
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	199	34.31
รวม	580	100

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่าสามารถจำแนกนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ด้วยเหตุผลที่ว่า นักเรียนชั้นปีที่ 1-2 อยู่ในช่วงปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สังคม และยังได้รับการดูแลทางค่าใช้จ่ายจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่วนนักเรียนชั้นปีที่ 3-4 เป็นช่วงที่นักศึกษาเริ่มมีการเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพ นักศึกษาจึงมีการดูแลจัดการค่าใช้จ่าย และมีการทำงานพิเศษเพื่อหารายได้ด้วยตัวเอง

ตาราง 35 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรการพักอาศัยของนักศึกษา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
พักอาศัยกับบิดามารดา	219	37.76
พักอาศัยกับผู้ปกครอง(ไม่ใช่บิดามารดา)	83	14.31
พักอาศัยอยู่คนเดียว	126	21.72
พักอาศัยอยู่กับเพื่อน	151	26.03
อื่นๆ	1	0.17
รวม	580	100

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่าการพักอาศัยของนักศึกษาจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา

ตาราง 36 ค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรแหล่งรายได้

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
รับรายได้จากบิดามารดา	534	92.07
รับรายได้จากผู้ปกครอง(ไม่ใช่บิดามารดา)	70	12.07
ทำงานพิเศษ	109	18.79
กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	161	27.76
ทุนการศึกษา	9	1.55
อื่นๆ	-	-
รวม	580	100

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่ารายได้ของนักศึกษาจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มรับรายได้จากบิดามารดา และกลุ่มที่ไม่ได้รับรายได้จากบิดามารดา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ธัญญลักษณ์ เวชศาสตร์
วันเดือนปีเกิด	13 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	102 ซอย 20 มิถุนา แยก 5 แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2541	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนพระดุษิษย์พิทยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2546	ครุศาสตร์ (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2552	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ